

Občinski praznik 2015

Grajski dan

Kardinal Rode blagoslavlja župnijski dom

KAZALO:

OBČINSKI PRAZNIK

Iz nagovora podžupanje	3
Občinski praznik 2015	3
Dobitniki občinskih priznanj	6
Otvoritev prenovljenega centra v Robu	8
Velikolaška tržnica 2015	9
Trubarjev dan na Trubarjevi domačiji	10
Otvoritev likovne razstave	10
Pohod po Velikolaški kulturni poti	11
Nedeljsko popoldne na Trubarjevi domačiji	12

OBČINSKE STRANI

S 6. seje občinskega sveta	14
Arheološke raziskave na območju poslovne cone pri Turjaku	15
Abonma 2015/2016	16
Snaga, d. o. o., obvešča	17
Priznanja učencem	18
Obisk v Predsedniški palači	18

ŠOLA IN VRTEC 19

KULTURA 24

TURIZEM 29

VSEŽIVLJENJSKO UČENJE 32

NAŠA DEDIŠČINA 34

DRUŠTVA 37

LOVCI 40

ŠPORT IN REKREACIJA 42

IZ NAŠIH ŽUPNIJ 46

STRANKE 48

SPOMINSKE SVEČANOSTI 50

PISMA 52

ZAHVALE 58

OGLASI 59I

Slike na naslovnici:

Podžupanja dr. Tatjana Devjak z dobitniki občinskih priznanj (foto P. Centa);

Grajski dan na gradu Turjak - prizor s Turki (foto N. Samsa);

Ob blagoslovitvi župnijskega doma bl. Alojzija Grozdeta v Velikih Laščah (foto F. Debeljak)

TROBLA

glasilo
Občine Velike Lašče

ISSN 1408-5852

**Naslednja Trobla izide 16. septembra 2015,
prispevke je potrebno oddati do 2. septembra 2015.**

Letnik 21, številka 4, 8. julij 2015. Izhaja sedemkrat letno, gospodinjstva v občini prejmejo glasilo brezplačno. **Naklada:** 1.520 izvodov. **Izdajatelj:** Občina Velike Lašče.

Odgovorna urednica: Lidija Čop. **Uredniški odbor:** Dragica Heric, Veronika Vasič, Marta Škrj Antončič, Urša Zalar. **Lektoriranje:** Silva Cimerman. **Oblikovanje:** Lidija Čop.

Tisk: Luart, d.o.o. **Naslov uredništva:** Trobla, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče.
Tel.: 01/781 03 70, e-pošta: trobla@velike-lasce.si. Prispevke za Troblo lahko oddate tudi v nabiralnik, ki se nahaja v hodniku pritličja občinske stavbe.

Iz nagovora podžupanje dr. Tatjane Devjak na slavnostni akademiji ob občinskem prazniku

Podžupanja dr. Tatjana Devjak je na slavnostni akademiji ob občinskem prazniku 5. junija 2015 v športni dvorani uvodoma pozdravila vse prisotne: dobitnike občinskih priznanj, občinske svetnice in svetnike, občinsko upravo, častne občane naše občine, župane in podžupane sosednjih občin, druge goste ter vse prisotne občanke in občane.

V nagovoru je najprej spomnila na pomen občinskega praznika: "Že od leta 1998, ko je Občinski svet Občine Velike Lašče z odlokom določil, da se za datum občinskega praznika Občine Velike Lašče razglasi 8. junij – rojstni dan Primoža Trubarja, potekajo v naši občini vsako leto v začetku junija slovesnosti in prireditve v čast Trubarju, knjigi in kulturi. Na ta dan Občina Velike Lašče praznuje tudi »dan knjige in kulture«. Verjamem, da govorim v imenu skoraj vsakega izmed vas – nocoj slavimo in praznujemo."

V nadaljevanju je podžupanja predstavila najpomembnejše dogodke in dosežke minulega leta: "Običajno je slavnostna akademija ob občinskem prazniku tudi priložnost, ko se ozremo na naše delo v preteklem letu in hkrati povemo, katerim projektom se bomo posvetili v prihodnje, kakšni so naši cilji, načrti in želje. In ne nazadnje, na ta slavnostni dan želimo opozoriti in čestitati posameznikom in organizacijam iz naše občine, ki so se še posebej izkazali s svojim delom in nam pomagali soustvarjati boljše življenje. Preteklo leto je bilo leto volitev in izvolili ste župana, svoje predstavnice in predstavnike v občinski svet; in polovica nas je žensk. Ob tej priložnosti se vam vsi zahvaljujemo za zaupanje in upam, da bomo vaše zaupanje upravičili. Imamo znanje, sposobnosti in voljo sodelovati in delati, soustvarjati skupaj našo skupno prihodnost. Občina Velike Lašče je ena od 212 občin na območju Republike Slovenije. Naša občina ima svoje specifične probleme, s katerimi se mora spopadati, včasih bolj, drugič malo manj uspešno. Ko razmišljam o vseh dosežkih, ki smo jih skupaj uresničili v tekočem letu, se preprosto zavem, da smo kljub težki ekonomski situaciji v naši državi in kar občutnemu zmanjšanju državnih sredstev uspeli dokončati marsikatero investicijo, proračunska sredstva pa nameniti tam, kjer so najbolj potrebna. Največji delež proračunskih sredstev zaradi zakonskih in drugih obveznosti pade na področje družbenih dejavnosti, saj potrebna sredstva za predšolsko dejavnost predstavljajo skoraj tretjino proračuna. Človek in človeka vredno življenje je za nas največja vrednota. V naši občini se je lani rodilo 45 otrok, letos pa že 37 in do konca leta bomo dosegli rekord. Čestitam, dragi starši! Naša občina je ena tistih, ki staršem ob rojstvu otroka podeli knjigo in finančna sredstva v višini 500 evrov. Le dve občini v Sloveniji za novorojenčka namenita več. S to dobro prakso bomo na občini nadaljevali tudi v prihodnje.

Dovolite mi, da vam na kratko predstavim, kaj smo v času od zadnjega občinskega praznika do danes že naredili in kakšni so naši načrti. Začeli smo arheološka izkopavanja na lokaciji naše poslovne cone Ločica. Ta je potrebno izvesti pred komunalno ureditvijo, s katero bi nadaljevali kasneje. Do cone želimo pripeljati vodo in informacijsko tehnologijo ter prestaviti cesto. Izvedli smo že javni razpis za asfaltiranje cest, dela se bodo opravila v poletnih mesecih. Prav tako bomo posodobili nekaj vodovodnih

sistemov, nadaljevali sofinanciranje komunalnih malih čistilnih naprav, kar trenutno počne le 37 občin v Sloveniji, zgradili še nekaj luči javne razsvetljave, uredili smo pločnik in javno razsvetljavo na Cereji v Velikih Laščah, pridobili sredstva iz Fundacije za šport za ureditev športnih površin na Turjaku. V izdelavi je študija, ki bi pokazala, ali je na Turjaku možno postaviti krožno križišče na odcepu proti Grosuplju. Če bo možno, bi ga tudi postavili. Lani smo od Kmetijske zadruge odkupili oziroma zamenjali nekatere prostore v Levstikovem domu, kjer želimo preurediti spodnje prostore in zgraditi lepši vhod. Veliko pozornosti namenjamo tudi urejenosti krajev, obnovljeno je središče Roba. Izdelani so tudi načrti izgradnje garsonjere in večnamenskega prostora za potrebe dejavnosti zdravstvene službe na podstrehi zdravstvene postaje v Velikih Laščah.

Ponosni smo, da je Občina Velike Lašče kljub težki gospodarski in finančni situaciji naše države in kljub okrnitvi občinskega proračuna uspela zagotoviti sredstva za nemoteno delovanje društev v višini kot prejšnja leta. Za družbeno in kulturno življenje v občini največ naredite vi sami, z vašim delom in sodelovanjem v raznih društvih in organizacijah. Naša društva, in imamo jih kar 48, pripravljajo in izvajajo prireditve, ki so odmevne tako doma kot tudi zunaj meja naše občine. Verjemite, da se vaše delo pozna in opazi v kraju. Vse čestitke vsem, ki delate v gasilskih, športnih in kulturnih društvih, društvih na področju kmetijstva, razvoja podeželja, turizma in gospodarstva, mladinskem društvu, društvu upokojencev in v društvu Kulturni most, pri Rdečemu križu, Karitasu, lovcem, kajti prav vsi s svojim delom pripomorete k še večji prepoznavnosti naših krajev. Po svojih najboljših močeh ustvarjamo pogoje za uspešno delo in kvalitetno življenje vseh nas, za uspešen razvoj in napredek naše občine.

To nam ne bi uspevalo brez enotnosti in zavzetosti občinskega sveta, brez tvornega sodelovanja svetnic in svetnikov, brez zunanjih članov raznih odborov in komisij, brez učinkovite in strokovne občinske uprave, saj so že večkrat dokazali, da je njihovo delo zaupanja in pohvale vredno. Iskrena hvala. Iskrene čestitke in zahvala velja tudi vsem direktorjem javnih zavodov, gospe ravnateljici, vodji vrtca, vsem učiteljem in strokovnim delavkam vrtca, kolektivu in ravnateljici Glasbene šole Ribnica, knjižničarkam v naši javni knjižnici, osebju zdravstvene postaje Velike Lašče, Javnemu zavodu Trubarjevi kraji in ne nazadnje urednici in uredniškemu odboru občinskega glasila Trobla. Iskrena hvala in čestitke našim podjetnikom, koncesionarjem in drugim zunanjim sodelavcem za uspešno delo. Zahvala tudi vsem tistim, ki vas nisem omenila, pa se nesebično razdajate za druge. Zato vas pozivam in prosim, opozorite na te posameznike in jih v prihodnje predlagajte za občinska priznanja in pohvale."

Ob koncu nagovora se je podžupanja zahvalila in čestitala vsem občinskim nagrajencem ter povabila na ostale dogodke, ki so se odvijali v dneh občinskega praznovanja.

Povzela Lidija Čop

OBČINSKI PRAZNIK 2015

Letošnje praznovanje občinskega praznika je potekalo od petka, 5. junija, do ponedeljka, 8. junija. Program dogajanj je bil tudi letos bogat in tako gotovo privabil tako občanke in občane kot tudi okoliške obiskovalce, da so se udeležili katerega od dogodkov.

Ob občinskem prazniku, ki ga obeležujemo v spomin na rojstvo našega rojaka Primoža Trubarja, je v petek 5. junija v večernih urah potekala osrednja prireditev ob občinskem prazniku, slavnostna akademija. Dogajanje se je pričelo pred občinsko stavbo s promenadnim koncertom Pihalnega orkestra Ribnica in nastopom mažoretne skupine iz Ribnice. V sprevodu, na čelu z občinsko zastavo, praporščaki, mažoretkami, godbo in gosti so obiskovalci odšli do športne dvorane, kjer je nato potekala osrednja slavnostna prireditev s podelitvijo občinskih priznanj. V bogatem kulturnem programu sta povezovalca Alenka Vasič in Matjaž Gruden z brezčasno poezijo dveh izjemnih mladeničev, Kajuha in Balantiča, uvodoma počastila še spomin na letošnjo 70-letnico konca druge svetovne vojne. Večer so s svojim nastopom popestrili Mladinski pevski zbor OŠ Primoža Trubarja pod vodstvom zborovodkinje Vite Mekinda, ob klavirski spremljavi Ane Dolšak in članic klavirskega tria Mojce Kokelj, Špele Kokošinek in Zale Starc, komorna skupina Glasbene šole Ribnica, ki jo sestavljajo Bine Devjak, Urban Arko, Hana Debeljak, Amadej Pozelnik, Mateja Marolt in Sara Petrič, na kitari pa je navdušila Pavla Lušin, študentka na glasbeni akademiji. V nadaljevanju smo lahko prisluhnili še Simfoničnemu orkestru Glasbene šole Ribnica pod vodstvom prof. Matjaža Jevšnikarja in večkratnim zmagovalcem glasbenih večerov na gradu Turjak Triu Quartetu.

Vse zbrane je uvodoma pozdravila in nagovorila podžupanja dr. Tatjana Devjak, saj je župan Anton Zakrajšek zaradi osebnega žalovanja po smrti očeta svojo neudeležbo na prireditvi opravičil. S svojo prisotnostjo sta nas počastila tudi sekretar na Uradu Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu mag. Primož Ilesič (v imenu ministra Gorazda Žmavca) ter švicarski veleposlanik v Republiki Sloveniji Pierre - Yves Fux. Oba sta v svojem pozdravnem govoru pohvalila dobro sodelovanje med našo občino in občino Lützelflüh iz Švice ter zaželela uspešno povezovanje tudi v prihodnje.

Podžupanja dr. Tatjana Devjak je slavnostno podelila občinska priznanja letošnjim dobitnikom. Častno občanstvo je za izjemne dosežke na področju vsestranskega povezovanja med občinama Velike Lašče in Lützelflüh iz Švice prejel **Milan Greiner**. Priznanje Občine Velike Lašče je šlo letos v roke **Ireni Indihar** za izjemne zasluge pri dejavnosti društva Kulturni most in promociji velikolaške občine v Švici ter podjetju **TRGOUP, d.o.o.**, iz Velikih Lašč za uspešno delo na področju gospodarstva. Pohvalo župana pa so prejeli **Marjan Cimperman** za večletno uspešno vodenje Krajevnega odbora Rute, **Dren Gruden** za izjemne uspehe v Osnovni šoli Primoža Trubarja Velike Lašče in **ekipi Osnovne šole Primoža Trubarja Velike Lašče** za naslov državnih prvakov v igri *med dvema ognjema*.

Naj zaključim z optimističnimi besedami povezovalca programa Matjaža Grudna: »Nocoj pa smo lahko z razlogom optimistični. Če je lahko čistokrvni Štajerec iz Švice prejel častno občanstvo dolensjske občine, potem se za prihodnost Slovenije zagotovo ni bati.«

Po prireditvi se je veselo praznovanje ob glasbi in pogostitvi, ki so jo pripravili članice in člani folklornih skupin Društva podeželskih žena Velike Lašče, Konjerejskega društva Velike Lašče in Podeželske mladine Velike Lašče, nadaljevalo na šolskem igrišču.

Tanja Uršič

Foto: Peter Centa

Podžupanja dr. Tatjana Devjak z gosti in nagrajenci pred občinsko stavbo

Ribniški pihalni orkester, mažoretna skupina in sprevod, v katerega so bili poleg vabljenih gostov vključeni tudi predstavniki in člani društev s svojimi prapori

V sprevodu sta bili tudi narodni noši.

Simfonični orkester Glasbene šole Ribnica

Sekretar na Uradu Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu mag. Primož Ilešič (v imenu ministra Gorazda Žmavca) med pozdravnim nagovorom

Povabljeni gostje v dvorani

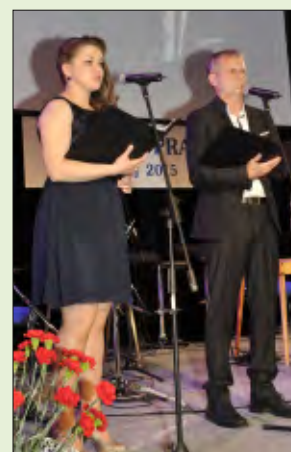
Švicarski veleposlanik v Republiki Sloveniji Pierre - Yves Fux med pozdravnim nagovorom

Trio Quartet

Mladinski pevski zbor OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče

Program sta povezovala Alenka Vasič in Matjaž Gruden.

Pavla Lušin med nastopom

Komorna skupina GŠ Ribnica, oddelek iz Velikih Lašč. Bine Devjak, Urban Arko, Hana Debeljak, Amadej Pozelnik, Mateja Marolt in Sara Petrič so nam predstavili Prešernovo, Vrba v priredbi Mira Tomassinija in mentorjev GŠ Ribnica.

DOBITNIKI OBČINSKIH PRIZNANJ

Podelitev na slavnostni akademiji 5. junija 2015

ČASTNO OBČANSTVO

V skladu z občinskim odlokom o priznanjih in nagradah je Občinski svet Občine Velike Lašče na 6. redni seji dne 20. maja 2015 sprejel sklep, da se častno občanstvo občine Velike Lašče podeli

MILANU GREINERJU za izjemne dosežke na področju vsestranskega povezovanja med občinama Velike Lašče in Lützelflüh iz Švice.

Predlagatelj: OO SLS, OO NSi in OO SDS

Obrazložitev:

Milan Greiner, doma iz Kamnice pri Mariboru, je Slovenec z velikim srcem. Po izobrazbi arhitekt, od začetka svoje poklicne poti živi in dela v Švici, kjer si je z ženo Heidi ustvaril družino in drugi dom. Odkar živi v Švici, si prizadeva za povezovanje in medsebojno spoznavanje obeh narodov. Kot poznavalec švicarskega življenja in razmišljanja je že skoraj dvajset let, vse do danes, najpomembnejši vezni člen pri sodelovanju med našo občino Velike Lašče in švicarsko občino Lützelflüh. Začelo se je leta 1996, ko so se s pomočjo Milana Greinerja ob predstavitvi prevoda Martina Krpana v bernsko nemščino vzpostavili prvi stiki med županoma obeh občin. Naslednje leto so bila dogajanja ob občinskem prazniku v Velikih Laščah obogatena s švicarsko slovenskim kulturnim srečanjem, kjer sta bila pisatelja sodobnika Fran Levstik in švicarski pastor Jeremias Gotthelf rdeča nit kulturnega programa. Istega leta se je praznovanja 200-letnice Gotthelfove smrti v Lützelflühu udeležila delegacija iz Velikih Lašč in sodelovala s svojim kulturnim programom. Do danes se je zvrstilo skupno osemnajst večjih in manjših srečanj in izmenjav na kulturnem, gospodarskem, turističnem, prosvetnem, kmetijskem področju, v katerih so sodelovali predstavniki naše občine, osnovne šole in vrtca, kmetijske zadruge, podjetnikov, glasbene šole, Trubarjeve domačije, različnih društev in gostiteljske družine. V najrazličnejše aktivnosti je bilo na slovenski in švicarski strani vključenih več kot tisoč ljudi. Leta 2004 je bila podpisana Listina o pobratenju obeh občin. Milan Greiner je bil in je še aktiven z vso predanostjo pri načrtovanjih, celotni organizaciji in izvedbi vseh medsebojnih srečanj in povezovanj kot nepogrešljiv vezni člen med Slovenci v Velikih Laščah in Švicarji v Lützelflühu. Neposreden stik s Švicarji mu omogoča članstvo v švicarskem društvu »Kulturbrücke Velike Lašče – Lützelflüh«, neposreden stik s predstavniki slovenske oblasti v Švici pa mu omogoča predsednikovanje društvu

Kulturni most Švica – Slovenija, ki skrbi za predstavitev slovenske kulture v Švici, za povezovanje v Švici živečih Slovencev in za izmenjavo kulturnih dejavnosti med Švico in Slovenijo.

Milan je odprt, optimističen, poln energije in s svojo štajersko prešernostjo, kjerkoli se pojavi, ustvari veselo vzdušje. V Velikih Laščah ima veliko prijateljev, zato se tu počuti kot doma. Kadar pa pridejo skupine iz Velikih Lašč v Švico, so vrata njegove hiše v Oberdiessbachu odprta za prenočevanje večjega števila gostov, za kar gre zasluga tudi njegovi soprogi Heidi, ki ga tudi sicer podpira pri vsem njegovem delu v dobro širše skupnosti. Danes so Velike Lašče v Švici ne samo prepoznavne, ampak majhen košček Slovenije, iz katerega potekajo trdne prijateljske vezi v švicarski Lützelflüh. Da to drži, se je pokazalo ob lanskoletnem žledolomu, ko so naši švicarski prijatelji samoiniciativno zbrali denar za pokritje škode in tako dokazali, da tudi v nesreči znajo biti zraven.

Zaradi izjemnih zaslug pri nastanku, krepitvi in vzdrževanju teh vezi si Milan Greiner zasluži naziv častnega občana občine Velike Lašče.

PRIZNANJE OBČINE VELIKE LAŠČE

V skladu z občinskim odlokom o priznanjih in nagradah je Občinski svet Občine Velike Lašče na 6. redni seji dne 20. maja 2015 sprejel sklep, da se priznanji Občine Velike Lašče podelita

IRENI INDIHAR za izjemne zasluge pri dejavnosti društva Kulturni most in promociji velikolaške občine v Švici,

Predlagatelj: OO SLS, OO NSi in OO SDS

Obrazložitev:

Irena Indihar je predsednica društva Kulturni most Lützelflüh – Velike Lašče vse od njegove ustanovitve v letu 2004. Zaradi tekočega znanja nemščine pa je pri povezovanju Slovenija – Švica dejavno sodelovala že mnogo prej, od leta 1996, ko so bili storjeni prvi negotovi koraki tako na slovenski kot na švicarski strani. Med dogodki, ki so se zvrstili v skoraj dvajsetih letih naj omenimo le najpomembnejšega – to je svečani podpis Listine o pobratenju občin Lützelflüh in Velike Lašče, ki sta ga v avgustu 2004 izvedla takratna župana obeh občin. To je bila prva tovrstna listina med katerokoli slovensko in švicarsko občino.

V vseh omenjenih dogodkih je bilo v ozadju ogromno dela in priprav, dogovorov ter organizacije. Irena je bila kot predsednica društva pri vsem tem srce dogajanja. S svojo natančnostjo in doslednostjo, z vsemi podrobnostmi

v glavi in z iznajdljivostjo v medsebojnih odnosih je vedno dosegla, da so se stvari odvijale tako, kot je treba. Večkrat je kaj postorila kar sama, da ne bi vedno obremenjevala drugih, kot je nekoč dejala. Ob naporni službi, še bolj zahtevni skrbi za družino, ob dolgoletni negi bolnega tasta, petju v Velikolaški vokalni skupini je vestno in odgovorno vodenje tako dejavnega društva, kot je Kulturni most, resnično vredno vsega občudovanja. To društvo je Občino Velike Lašče in tudi Slovenijo poneslo preko meja v svet, v deželo zahtevne omike ne le v smislu prepoznavnosti, ampak mnogo več: na temelju pridobljenega zaupanja so se spletle iskrene, prijateljske vezi, ki se iz srečanja v srečanje še poglobljajo in utrjujejo.

Podeljeno priznanje naj bo skromna zahvala za njeno dolgoletno, vztrajno in požrtvovalno predanost poslanstvu, ki ga društvo prav po njeni zaslugi odlično opravlja.

podjetju TRGOUP, d.o.o., za uspešno delo na področju gospodarstva.

Predlagatelj: OO SDS, OO SLS in OO NSi

Obrazložitev:

Začetek poslovanja podjetja Trgoup d.o.o., katerega osnovna dejavnost je trgovina, sega v leto 1993. Prvotno so imeli zaposlena dva delavca, danes pa so redno zaposleni štirje delavci in eden pogodbeno. Obseg poslovanja se je od začetkov do danes zelo povečal, kar je nesporni dokaz uspešnega dela vseh zaposlenih. V prihodnosti imajo še veliko načrtov v smeri posodobitve oziroma izgradnje nove prodajalne in zaposlitve novih sodelavcev. V kolektivu podjetja se močno zavedajo, kako pomemben je vsak kupec. Zato poskušajo do vseh, ki prestopijo prag njihove trgovine, ustvariti prijazen odnos in ustreči vsaki njihovi želji. Če nekdo nujno potrebuje določen material, ga nemalokrat izdajo tudi zunaj rednega delovnega časa in na željo kupca pripeljejo tudi na dom.

Pomembno je omeniti še njihovo donatorstvo oziroma sponzorstvo. Prepričani smo, da v občini ni športnega, kulturnega, turističnega, gasilskega ali drugega društva, ki od podjetja Trgoup, d.o.o., še ni prejelo sponzorskih sredstev. In tudi zato si to podjetje zasluži občinsko priznanje.

Priznanje je prevzel direktor podjetja Gabrijel Levstek.

POHVALA ŽUPANA

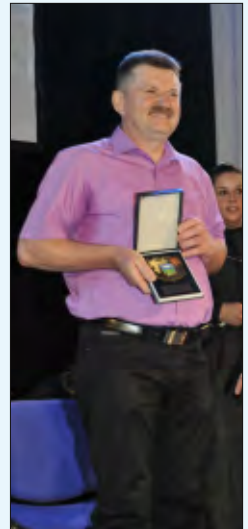
Po občinskem odloku o priznanjih in nagradah ima župan možnost podeliti tudi pohvalo župana. V letošnjem letu tako podeljuje tri pohvale. Pohvalo župana prejmejo:

MARJAN CIMPERMAN za večletno uspešno vodenje Krajevnega odbora Rute,

Obrazložitev:

Marjan Cimperman je postal predsednik Krajevnega odbora Rute oktobra 2007. S svojo umirjenostjo in prizadevanjem za skupno dobro je povezal krajanje Rut v krajevni odbor, ki je dajal konstruktivne predloge za potrebne investicije na rutarski planoti, občasno pa tudi organiziral krajanje, da so s skupnim delom prispevali k razvoju Rut. Očistili so vsa divja odlagališča in z udarniškim delom zgradili gasilsko garažo pri nekdanji podružnični šoli Mohorje, občina pa je poskrbela za ureditev ekološkega otoka in postavitev otroških igral na šolskem vrtu. V času, odkar Marjan Cimperman vodi Krajevni odbor Rute, so bili asfaltirani številni cestni odseki in obnovljeni posamezni deli vodovodnega omrežja. Postavljenih je bilo tudi več luči javne razsvetljave in Marjan Cimperman je pri vseh naštetih investicijah poskrbel za pridobitev ustreznih soglasij lastnikov zemljišč.

Marjan Cimperman je kot predsednik Krajevnega odbora Rute vedno opozarjal na potrebe prebivalcev Rut, vseskozi dejavno sodeloval z občino in se skupaj z ostalimi s hvaležnostjo veselil vsake pridobitve posebej.

DREN GRUDEN za izjemne uspehe v Osnovni šoli Primoža Trubarja Velike Lašče,

Obrazložitev:

Dren Gruden je devetošolec, ki bo čez nekaj dni zaključil šolanje v Velikih Laščah. V devetih letih šolanja je pustil izreden vtis in dosegel učne rezultate, ki bodo lahko v spodbudo še številnim generacijam.

Zbral je neverjetno število odličnih ocen in na prste mizarjeve roke bi lahko prešteli ocene nižje od petice. To pa je Dren nadgradil še s številnimi zlatimi, srebrnimi in bronastimi priznanji na tekmovanjih iz znanja. Navadno rečemo, da je človek »močan« na enem področju. Pri Drenu je to drugače. Je izreden matematik in po drugi strani odlični pesnik, izjemen fizik in tudi eden najboljših športnikov na šoli. V letošnjem šolskem letu je najodmevnejše uspehe dosegel na tekmovanjih iz znanja matematike in fizike, kjer je dobil zlato priznanje in bil eden najboljših v državi. Dobil je tudi srebrno

priznanje na tekmovanjih iz zabavne matematike, kemije ter poznavanja diabetesa. K temu pa je dodal še bronasta priznanja iz logike, astronomije in slovenščine. Ob tem je pisal pesmi, sodeloval na literarnih natečajih ter se udeleževal na športnih tekmovanjih.

Prepričani smo, da si Dren Gruden zasluži občinsko priznanje in na njegovi nadaljnji izobraževalni in življenjski poti mu želimo veliko sreče in novih uspehov.

EKIPI OSNOVNE ŠOLE PRIMOŽA TRUBARJA VELIKE LAŠČE za naslov državnih prvakov v igri med dvema ognjema.

Obrazložitev:

Sobota, 23. maja 2015, bo Osnovni šoli Primoža Trubarja Velike Lašče ostala v lepem spominu. Na finalnem turnirju v igri med dvema ognjema sta ekipi 1. in 2. razreda ter 5. in 6. razreda osvojili naslov državnega prvaka. Ekipa 3. in 4. razreda pa je osvojila 6. mesto. Na finalni turnir so se vse tri ekipe uvrstile z zmago na turnirju na Dobrovi. Ekipa 5. in 6. razreda je na finale odšla z željo in ciljem po ubranitvi lanskoletnega naslova. Ob odlični igri neponovljive generacije 2003 je ekipi to tudi uspelo. V šestih letih nastopanja je generacija 2003 kar štirikrat osvojila naslov končnega zmagovalca. Tudi ekipa 1. in 2. razreda je na finalnem turnirju prikazala največ in prav tako zanesljivo osvojila prvo mesto. Mentorji ekip so bili Branka Levstik, Simona Bavdek in Bojan Novak.

Pohvalo župana sta v imenu ekip prejela Luka Kujavec in Zala Kastelic.

Otvoritev prenovljenega centra v Robu

V času praznovanja občinskega praznika naše občine je bilo 6. junija slavnostno tudi v Robu. V soboto popoldne je potekala otvoritev prenovljenega centra.

Med otvoritvijo

Opuščen objekt stare »vage«, ki se nahaja na vidnem mestu glavnega križpotja, smo z nekaj vzdrževalnimi deli prenovili in mu dali novo podobo.

V začetku je podžupanja dr. Tatjana Devjak v imenu Občine Velike Lašče pozdravila prisotne ter spregovorila o prenovljenem centru in ostalih pridobitvah v Robu, ki so pomembne tako za Rob kot tudi za okoliške kraje, popotnike, turiste, kolesarje,... Prenovljen objekt s pripadajočo zunanjo ureditvijo je dobil novo vsebino. Center v Robu je tako postal zbirno mesto vaščanov za druženje, postojanka za mimoidoče popotnike in kolesarje, turistično-informativna točka, mesto za predstavitev raznih izdelkov šolskih otrok in mladine ipd.

Pred prenovo

so ga izdelali učenci podružnične šole Rob. Ob objektu je nameščena tudi pipa s pitno vodo.

Slavnostni trak ob otvoritvi je prerezala ga. Stana Škulj, na harmoniko pa je ob tej priložnosti zaigrala Metka Štrukelj. O zadovoljstvu Robarjev ob novi pridobitvi je spregovorila ga. Majda Tekavec, ki je s svojim prostovoljnim delom pripomogla, da so vrata na objektu lepo obnovljena. V času otvoritve je bila na ogled že tudi razstava izdelkov krajanek iz Roba, ki so ob tej priložnosti poskrbele, da so se obiskovalci posladkali tudi z njihovimi dobrotami.

Po prenovi

MIČ, občinska uprava
Foto: Jože Starič in MIČ

VELIKOLAŠKA TRŽNICA 2015

Trški dan ob občinskem prazniku Občine Velike Lašče

Trški dan je bil druga prireditev po vrsti v okviru letošnjih občinskih praznovanj. Potekal je v soboto, 6. junija, na trgu pred Levstikovim domom v Velikih Laščah. Na stojnicah so se predstavljali že naši znani razstavljalci: Društvo za ohranjanje dediščine z Gradeža s suhim sadjem in izdelki iz suhega sadja – s seboj so pripeljali tudi klinčarice, Društvo podeželskih žena z velikolaškimi dobrotami, Čebelarsko društvo Velike Lašče (družina Marolt) z medom in drugimi čebeljimi pridelki, Elanda, d.o.o., s Plosovega s sadikami dišavnih in začimb ter s cvetličnimi nasadi, Jože Petrič s Škrlovice z lesenimi posodami, pridružila pa se je tudi Jelka Robinik s svojimi čudovitimi, ročno izdelanimi, punčkami iz cunj. Tako kot že nekaj let, so nas spet obiskali s Kmetije Mavrič iz Brd s svežimi briškimi češnjami (briška hrustavka) in marelicami ter podnar in pletar Jože Belaj iz Slatnika pri Ribnici.

Zdravje obiskovalcev so preverjali predstavniki Rdečega križa iz Ljubljane, pri čemer so jim pomagali učenci Podružnične šole Turjak. Na info stojnici Javnega zavoda Trubarjevi kraji so lahko obiskovalci dobili vse informacije o poletnem dogajanju v Trubarjevih krajih, Društvo gojiteljev malih pasemskih živali pa je pripravilo razstavo malih živali, ki je bila še posebej zanimiva za otroke.

Letos je bil program še posebej bogat. Nastopili so: gradeška skupina Suhe češplje, velikolaške mažoretke (KUD Primož Trubar Velike Lašče, Klavdija Križ Potisk), učenci Glasbene šole Ribnica, Oddelka Velike Lašče (njihov program je zrežiral prof. Vanjo Tomc) in Folklorna skupina Društva podeželske mladine Velike Lašče, katere nastop je spremljal Domen Indihar na harmoniki. Ni trškega dne brez Jožeta Stariča, ki je tudi letos prevzel sploh ne lahko nalogo povezovanja programa, prav tako pa tudi ne brez tekmovanja v zabijanju žeblicev.

Da bi bila prireditev tudi vsaj malo poučna, je bila letošnja novost kviz o Velikih Laščah v preteklosti, v katerem so si prvo mesto prislužile članice Društva za ohranjanje dediščine Gradež, drugi so bili učenci Podružnične šole Turjak, tretje mesto pa so zasedle članice Društva podeželskih žena Velike Lašče. Vsi so si prislužili lepe praktične nagrade. Iskrene čestitke!

Pletar in podnar Jože Belaj iz Slatnika pri Ribnici nas je obiskal že večkrat.

Tekmovanja v zabijanju žeblicev se je udeležil tudi letošnji častni občan Milan Greiner.

Za jedačo in pijačo so poskrbeli člani Folklorne skupine Velike Lašče (DPŽ Velike Lašče in Konjerejsko društvo Velike Lašče).

Jože preverja, če bo zdržal vsaj še do Grajskega dne kot povezovalac prireditev.

Vsem navedenim gre iskrena zahvala za vso pomoč, da smo lahko izpeljali še en Trški dan. Zahvalim pa naj se še vsem tistim, ki so skrbeli za vso logistiko. To so Janko Sernel s fanti iz občinskega režijskega obrata, Urban Gruden s fanti, člani PGD Velike Lašče in seveda Martina Bavdek Nedeljkovič, ki je bila dežurna na klic v primeru, da bi kdo potreboval medicinsko pomoč. K sreči se slednje ni zgodilo.

Barbara Pečnik, JZ Trubarjevi kraji

TRUBARJEV DAN na Trubarjevi domačiji, 6. junij 2015

Literarni večer DSP na Slovenski pisateljski poti

Društvo slovenskih pisateljev je pripravilo jubilejni literarni večer na Slovenski pisateljski poti, poimenovan Dom v jeziku. Večer, ki ga je režiral Igor Likar, tudi vodja projekta Slovenska pisateljska pot, je povezoval Igor Velše, glasbeno opremo pa je pripravila Darja Havka Godina. V soboto je program ARS (3. program Radia Slovenija) znova vzpostavil zvočni most med Rašico in vso Slovenijo in v studiu na prostem gostil vrhunsko literarno družčino. Z branjem svojih novejših del so nastopili Milan Dekleva, Ifigenija Simonović, Ivo Svetina, Boris A. Novak, Milan Kleč, Igor Likar, Tone Škrjanec in Gregor Podlogar.

O projektu Slovenska pisateljska pot pravi njen vodja Igor Likar: »To je rastoč projekt Društva slovenskih pisateljev, ki oživlja in predstavlja literarno dediščino. Namenjen je obiskovanju, spoznavanju in doživljanju slovenskih »literarnih pokrajin«. Njegov osrednji del je pot, ki povezuje rojstne domačije in hiše, v katerih so živeli in ustvarjali slovenski pesniki in pisatelji. Lahko je pot za izvajanje učnih vsebin ali pot kulturnega turizma. Projekt razvija tudi bogate spremne vsebine in gradiva, vključno z virtualnim vodnikom, ter žive spominske dogodke, v katerih se srečujeta tradicija in sodobnost.«

Društvo slovenskih pisateljev je po lanskoletni postavitvi table Slovenske pisateljske poti na Trubarjevi domačiji na Rašici, ki na pot vrisuje Levstika, Stritarja in Trubarja k 103 ostalim pomembnim slovenskim literarnim ustvarjalcem in ob podpisu konvencije SPP, ki se ji je priključila tudi Občina Velike Lašče, pripravilo tudi prvi literarni večer na prostem z neposrednim prenosom RTV SLO Radia ARS in s tem počastilo spomin na začetnika slovenske tiskane besede Primoža Trubarja.

V uvodnem nagovoru k drugemu letošnjemu literarnemu večeru je predsednik Društva slovenskih pisateljev Ivo Svetina poudaril pomen Trubarja in reformacije za razvoj slovenske pisane besede, z velikim spoštovanjem in analitično-sintetičnim pogledom na zgodovino je osvetlil rojstvo slovenske knjižne besede ter njen pomen v današnjih dneh, pomen ustvarjalk in ustvarjalcev za njen obstoj, ki hkrati pomeni tudi narodov obstoj.

Literarni večer na prostem je neposredno prenašal program ARS in beležili smo tudi večji obisk na Rašici. Naj nekaj besed namenim še samim literarnim ustvarjalcem: Milan Dekleva nas je presenetil z besednimi in pomenskimi igrami, z vključevanjem iskrivih asociacij v svoj živahni pesniški svet. Ifigenija Simonović nas je kot edina predstavnica žensk navdušila s svojo toplino, iskrenostjo in naravnost očarala s tem, da je poleg pesmi iz nove zbirke Kasneje z nami delila tudi pesem iz svojih gimnazijskih let. Ivo Svetina nas je posrkal v rahločutno, premišljeno liriko, prepredeno s simboli in bogato metaforiko, Boris A. Novak pa v natančno, detajlno izbrušeno pesniško govorico, v kateri se posveča mrtvim na občudujoč in občutljiv način. Milan Kleč nas je nasmejal, saj se preko absurdno grotesknih ljubezenskih misli ob grobovih in mrliških vežicah ljubice(e) temu nismo mogli izogniti. Igor Likar je predstavil odlomek iz svojega nastajajočega romana, v katerem smo sledili predsedniku v ogledalu in njegovi opici, Tone Škrjanec nas je potegnil v svet prave, iskane samote ali tiste neopazne sredi urbanega sveta, Podlogarjeva značilna poetika pa se giblje med zasebnim in družbenim in komunicira z aktualnimi svetovnimi dogajanjem.

Pisatelj in pesnikov dom je v jeziku in naš skupni dom je v slovenski besedi. In zibelka jezika je na Rašici, zato je več kot upravičeno, da se enkrat letno najvidnejši literarni ustvarjalci predstavijo tudi na Trubarjevi domačiji, in to v času okrog Primoževega rojstnega dne. Zato upamo na tradicionalne literarne večere DSP, ki bodo kulturno obogatile dogajanja na Trubarjevi domačiji ob občinskem prazniku.

Mag. Ana Porenta

Otvoritev 33. likovne razstave Trubarjevi kraji

»V imenu KUD Primož Trubar, ki je odgovoren za dobre in slabe strani pri organizaciji, se zahvaljujem našim gostom za zvestobo in se jim opravičujem za improviziranost, denarno skromnost in medijsko neodmevnost prireditve.

V zadoščenje umetnikom pa naj bo spoznanje, da je njihova vsakoletna razstava med najbolj obiskanimi v Sloveniji, saj je odprta v času, ko Trubarjevo domačijo obiskujejo učenci osnovnih in srednjih šol, in vednost, da je veliko hrupno napovedovanih in bogato sponzoriranih likovnih kolonij ugasnilo, vsakoletno srečanje na Trubarjevi domačiji pa ostaja živo in ustvarjalno.

Naj bo takšno še v prihodnje«.

(Janez Gruden, ob 13. srečanju slikarjev v Trubarjevih krajih pred 20 leti (leta 1995))

Janez Gruden je imel prav, srečanja so še vedno živa in ustvarjalna, niso ugasnila in tako smo bili 6. junija ob Trubarjevem dnevu priča že 33. otvoritvi likovne razstave Trubarjevi kraji, ki jo je KUD Primož Trubar letos pripravil ravno v Janezov spomin. Janez Gruden ni bil le glavni pobudnik likovnih srečanj, ampak tudi eden izmed najbolj zaslužnih mož za to, da sploh imamo Trubarjevo domačijo v taki obliki.

Odzvalo se je 24 umetnikov, ki so ustvarjali na temo Majsko pomladno prebujenje. Nastalo je 31 del, od tega 25 slik in 6 kiparskih del. Kako je potekalo letošnje srečanje, razstavljeni dela in umetnike je predstavila glavna koordinatorka tako srečanja kot razstave ga. Helena Grebenc Gruden. Za glasbeno podlago so poskrbele mlade glasbenice Glasbene šole Ribnica, oddelka Velike Lašče: Špela Kokošinek, Mojca Kokelj in Zala Starc.

vrste, dva govornika, ki štedita jezik, in slavni velikolaški pevski zbor. Vso slavnost je gledalo približno sto ljudi-učencev. To je vse.

Kdo mi more očitati, da tukaj ni potrebna kritika. Potrebna je. Ker je resnica, bom povedal brez olepševanj.

Zaradi majhnega nasmeška pri slovenski uri in sicer pri obravnavanju Prešernovega življenja, sem moral klečati. Zakaj? Zato, ker se je tovarišici Mejačevi zdel Prešeren tako svet, da ni dopustila najmanjšega šuma v razredu. Dobro torej, ne rečem, da tovarišica Mejačeva ne ljubi Prešerna. Ampak še nekaj bi morala storiti in to ne samo ona, temveč ves učiteljski zbor. Ali veste kaj? To ljubezen do našega pesnika bi morali tudi od zunaj pokazati.

V Velikih Laščah je vse polno študiranih ljudi, ki vedo, kaj pomeni Prešeren za slovenski narod. In sramota za Velike Lašče, ki so znane tudi svetu kot zibelka slovenskega jezika, da se ni nobeden odzval, da bi z lepimi besedami ali pa vsaj z njegovimi pesmimi počastil njega, od katerega smo dobili stotero darov. Vsa velikolaška inteligenca je pozabila, da ne bi bilo Slovencev v seznamu kulturnih narodov, če ne bi bilo Prešerna.

Ne bi rekel nič, ako bi se to zgodilo v kaki hribovski vasi, ki nima koristi ne od države ne od Prešerna in ni v stiku s slovensko kulturo. Velike Lašče pa stoje ob glavni cesti, vsak izobražen človek jih pozna.

Čeprav sem govoril kot učenec malo pretirano, vendar ni to izmišljotina, temveč resnična stvar, pisana z vidika samega sebe. Dana mi je bila prilika in izkoristil sem jo, ker drugače mi ne gre taka stvar rada iz ust. Stritar pravi, da se kritike boji vsak človek, ali jaz se je ne. Povem, kar je pravilno, in tudi napačno kmalu razkrinkam.

Janez Gruden, smrkavec

Javni zavod Trubarjevi kraji

Razstavo je v imenu pokrovitelja Občine Velike Lašče odprla podžupanja dr. Tatjana Devjak.

Otvoritev je tako kot vedno minila v prijetnem in sproščenem vzdušju. Zaključila se je ob prigrizku Društva za ohranjanje dediščine na otoku domačije.

Dodajamo še nekaj Janezovih misli o praznovanju kulturnega praznika v Velikih Laščah, ki jih je zapisal v šolskem spisu pri dvanajstih letih:

Prešernova proslava v Velikih Laščah (prosti spis)

13. januar 1951. Na ta dan se je tovarišica Mejačeva, katere že dolgo nisem omenil v prostih spisih, a jo zaradi važnega dogodka ne smem prezreti, spomnila, da bo 8. februarja obletnica Prešernove smrti. No, in dobro bi bilo, ako bi takrat priredili skromno proslavo. Pri izbiranju deklamatorjev sem bil zaradi preslabegega glasu stalno nesposoben za nastop. Oddahnil sem se.

7. februar 1951. Osem deklamatorjev, ki so se v sedmih dneh izvežbali, je zopet nastopilo. Od teh je eden šepal. Ta je izstopil iz vrst deklamatorjev. No, in sedaj je bil tudi stalno nesposoben Gruden dober, za deklamatorja še predober. Moral sem prevzeti nalogo, da bom čez noč spisal nekaj besed o Prešernu.

Drugi dan se je vršila proslava v prostoru 1. razreda gimnazije. Ampak proslava je bila taka, da lahko rečemo: "Prešeren je ni vreden". Nastopilo je sedem deklamatorjev svoje

Pohod po Velikolaški kulturni poti

V nedeljo, 7. junija 2015, smo organizirali že 23. pohod po Velikolaški kulturni poti.

Vsako leto se nam poleg velikega števila pohodnikov iz naše občine pridruži mnogo obiskovalcev iz drugih krajev Slovenije; letos nas je bilo kar 450.

Nekateri najbolj zvesti se pohoda udeležujejo zelo redno - domačin **Franc Žužek** iz Retij je tokrat že dvajsetič prehodil Velikolaško kulturno pot in tako edini letos dobil priznanje za ta dosežek. V veliko veselje nam je, da se je na pot odpravilo veliko mladih družin, ki so skupaj s svojimi mladimi nadebudneži opravili s 14-kilometrsko razdaljo. Tako kot lani nam je bilo vreme tudi letos naklonjeno, kar je botrovalo lepi obiskanosti zaključne prireditve na Rašici.

Planinsko društvo Velike Lašče se zahvaljuje vsem, ki so kakor koli pomagali pri organizaciji in izvedbi letošnjega pohoda po Velikolaški kulturni poti.

Hvala tudi vsem, ki se pohoda udeležujete in s tem dokazujete, da naš trud ni zaman.

Planinsko društvo Velike Lašče
Foto: Niko Samsa

Nedeljsko popoldne na Trubarjevi domačiji (7. junija 2015)

Po zaključku pohoda po Velikolaški kulturni poti so člani Kulturno-umetniškega društva Rob v sodelovanju z Osnovno šolo Primoža Trubarja Velike Lašče in ansamblom Krpani pripravili razvedrilni, glasbeni, plesni in ustvarjali program Nedeljsko popoldne na Trubarjevi domačiji.

Program je bil namenjen pohodnikom, obiskovalcem Trubarjeve domačije, družinam, predvsem pa otrokom, ki jim je bilo to nedeljsko popoldne še posebej namenjeno.

Voditeljica programa Klara je vse prisotne povabila na prijetno druženje v okviru prireditev ob praznovanju občinskega praznika občine Velike Lašče, ki je bila tudi pokroviteljica in pobudnica te prireditve.

Ob 15.30 je prizorišče prevzela ljubljenska vseh mladih src – **Pika Nogavička**. Člani KUD-a Rob so se predstavili v vlogah Pike, Tomaža, Anice in ostale družine z besedilom Nine Mlakar, prav tako članice KUD-a Rob.

Veselo druženje se je pričelo s plesnima venčkoma »So pesmi okrogle« in »Rašpla«. Pod vodstvom mentoric Veronike Lipovec in Vite Mekinda so na odru pred žago zaplesali in zapeli učenci Osnovne šole Primoža Trubarja Velike Lašče. Po zaključenem nastopu so mentorice ustvarjalnih delavnic povabile otroke k mizam pod krošnje dreves, kjer se je ustvarjalo tako intenzivno, da je za nekatere izdelke celo zmanjkalo materiala. Ampak ob dobri organizaciji in zagretosti vseh sodelujočih je bil tudi ta problem pravočasno rešen. Nastajale so figurice, risbice, vetrnice, kitke in še marsikaj, predvsem pa je nastalo prijetno vzdušje in vedro razpoloženje. Sonce je sijalo na prizorišče, otroci so sijali od zadovoljstva.

Ob koncu prijetnega popoldneva na Rašici so za dobro razpoloženje poskrbeli člani ansambla Krpani. Najbolj zagnani pohodniki so imeli še vedno dovolj moči, da so ob domači muziki še veselo zaplesali.

Vsi, ki so sodelovali pri izvedbi programa – KUD Rob, OŠ Primoža Trubarja, Krpani in študentke Pedagoške fakultete – Katja, Tina in Daniela, so delali kot velika družina s ciljem, da bodo v tej družini vsi, predvsem pa otroci, veseli in srečni. In po odzivih udeležencev jim je to uspelo.

VV
Foto: T. Vasič in M. Ivanc Čampa

Praznovanje občinskega praznika se je zaključilo z 19. revijo pevskih zborov

(grad Turjak, 8. junija 2015)

Letošnji sklop praznovanj ob občinskem prazniku se je zaključil na sam dan občinskega praznika, sedaj tudi državnega praznika, na dan Primoža Trubarja, 8. junija. Že 19. leto zapovrstjo so v viteški dvorani gradu Turjak zapeli domači pevski zbori in gostujoči zbori iz drugih občin: Velikolaška vokalna skupina, OPZ Vesele notice – vrtec Sončni žarek, Pevci izpod Rožnika, Ljubljana, Mlpz OŠ Primoža Trubarja, Mepz župnije Škocjan, Opz OŠ Primoža Trubarja, Mepz Ponikve in Mepz župnije Velike Lašče.

Vse zbrane je uvodoma pozdravila podžupanja dr. Tatjana Devjak, skozi program pa sta uspešno krmarili mladi voditeljici Manca Petrič in Jaša Nika Petrovič

Od Pujte, pujte vsi ljudje smo se ob zborovski glasbi sprehodili Prav po prstih do Slovenija, od kod lepote tvoje, preko otroške Zvedave pesmice do Zmeraj isto, Papagaj, ujeli Sončni žarek, Sonce in reko, se dotaknili lepote, ko Za gore že sonce hiti in Na svetu lepše rožce ni, tožili ob Kaj mi nuca planinca in Mami oj mamica, ne bojte hudi, se naslajali ob Sladka kot med, potem pa ... dim, ki gre v oči ter O dajte mi src milijon do zaključne in posebej mogočno zveneče Ti si Peter, skala.

Ob zaključku programa je s svojim optimizmom, voljo do dela na področju kulture in vedno vedrim razpoloženjem zbrane nagovoril še predsednik Kud-a Marij Kogoj in neutrudni organizator pevskih revij na gradu Turjak Franci Pečnik Ac.

Dobra pesem, prijazne besede in prijeten sprejem so tisto, kar nas vedno znova v velikem številu zbira na gradu Turjak.

V.V.

Komisija
za evropske
pešpote

Občina
Velike Lašče

**Vabimo vas na prireditvev
ob 40-letnici evropske pešpote E6 v Sloveniji,
ki bo v soboto, 29. avgusta 2015, ob 14. uri**

**pri nekdanji podružnični šoli Mohorje
v bližini Predgozda – križišča evropskih pešpote E6 in
E7.**

Častni pokrovitelj prireditve je
predsednik Republike Slovenije Borut Pahor,
slavnostna govornica bo
evropska poslanka Romana Tomc.

Na prireditvi bodo podeljena priznanja
za prehojeno pot v letih 2014 in 2015.
Po kratkem kulturnem programu bo sledilo
družabno srečanje pohodnikov.

Pohodniki ste vabljeni, da se na prireditvev odpravite peš iz
naslednjih izhodiščnih krajev:

- Turjak – odhod ob 8. uri** izpred Doma krajanov Turjak, 5-6 ur hoda, vodijo gozdarji,
- Rob – ob 8. uri**, sprehod po Geološki poti v Kobilji curek, vodi PARNAS,
- Krvava Peč – odhod ob 11. uri**, 1,5 do 2 uri hoda (primerno za družine), vodi PARNAS,
- Velike Lašče – odhod ob 11. uri** na trgu, 3 ure hoda, vodi Planinsko društvo Velike Lašče,
- Predgozd – odhod ob 13. uri**, 30 minut hoda, vodi župan Anton Zakrajšek.

Napovedujemo in vabimo na 3. Večer glasbe, plesa in smeha

Da smo v naši občini dobrodelni in da znamo stopiti skupaj za pomoč vsem, ki so v stiski, smo dokazali že večkrat preko raznih dobrodelnih akcij, pa tudi na do sedaj dveh dobrodelnih koncertih z naslovom Večer glasbe, plesa in smeha.

V mesecu novembru (**8. novembra 2015**), ki velja tudi za mesec dobrotelnosti zato ponovno organiziramo **Večer glasbe, plesa in smeha**. K sodelovanju že sedaj vabimo domača društva, glasbene in plesne skupine, da se pridružijo k sooblikovanju večera. Svojo pripravljenost za sodelovanje boste lahko potrdili preko prijavnice, ki bo v septembru objavljena na spletni strani Občine Velike Lašče.

Prepričani smo, da bo tudi letos Večer glasbe, plesa in smeha privabil veliko domačih nastopajočih, dobrodelno razpoloženih obiskovalcev pa tudi še kako dobrodošlih donatorjev med našimi podjetniki in obrtniki. Zbrani prostovoljni prispevki bodo namreč namenjeni socialno šibkejšim družinam v naši občini. Dobro dene, kadar si dobrodelen, še posebej če gre za ljudi v naši bližini.

Občina Velike Lašče

S 6. seje občinskega sveta

Občinski svet Občine Velike Lašče se je v sredo, 20. maja 2015, sestal na 6. redni seji. Po ugotovitvi sklepčnosti je župan predlagal v potrditev naslednji dnevni red:

1. potrditev zapisnika 5. redne seje in 1. dopisne seje;
2. poročilo odborov;
3. obravnava elaborata o oblikovanju cen storitev gospodarskih javnih služb ravnanja z odpadki za leto 2015 in potrditev cen storitev javnih služb ravnanja z odpadki ter sklep o tarifnem sistemu za obračun storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja;
4. Odlok o sodelovanju pri skupnem izvajanju in koncesiji za gospodarsko javno službo zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov na območju občin Cerklje na Gorenjskem, Ig, Velike Lašče in Vodice;
5. Odlok o sodelovanju pri skupnem izvajanju in koncesiji za gospodarski javni službi obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov na območju občin Ig, Velike Lašče, Domžale, Kamnik, Mengeš, Komenda, Trzin, Lukovica, Moravče, Vodice;
6. Pravilnik o dodeljevanju finančnih sredstev iz občinskega proračuna za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v Občini Velike Lašče;
7. Pravilnik o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja v občini Velike Lašče za programsko obdobje 2015-2020;
8. sklep o podelitvi priznanj;
9. pobude, vprašanja in predlogi svetnikov;
10. poročilo župana.

Po potrditvi zapisnika so predsedniki odbora za družbene dejavnosti, odbora za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem, statutarne pravne komisije in komisije za priznanja in odlikovanja podali kratka poročila o sejah.

Občinski svet je v nadaljevanju sprejel naslednje sklepe:

Ad 3

1. Občinski svet Občine Velike Lašče na podlagi **Elaborata o oblikovanju cen storitev gospodarskih javnih služb ravnanja z odpadki za leto 2015** potrjuje:

1.1. **ceno storitev zbiranja komunalnih odpadkov v višini 0,1040 EUR/kg**, od tega je

- cena javne infrastrukture 0,0071 EUR/kg,
- cena storitve javne službe 0,0969 EUR/kg;

1.2. **ceno storitev zbiranja biološko razgradljivih odpadkov v višini 0,0547 EUR/kg**, od tega je

- cena javne infrastrukture 0,0043 EUR/kg,
- cena storitve javne službe 0,0504 EUR/kg;

1.3. **ceno storitev obdelave komunalnih odpadkov v višini 0,0978 EUR/kg**, od tega je

- cena javne infrastrukture 0,0000 EUR/kg,
- cena storitve javne službe 0,0978 EUR/kg;

1.4. **ceno storitev odlaganja komunalnih odpadkov v višini 0,1134 EUR/kg**, od tega je

- cena javne infrastrukture 0,0345 EUR/kg,
- cena storitve javne službe 0,0789 EUR/kg.

Vse cene so brez DDV.

2. Občinski svet Občine Velike Lašče potrjuje **Sklep o tarifnem sistemu za obračun storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb ravnanja s komunalnimi odpadki**.

Ad 4

1. Občinski svet Občine Velike Lašče sprejme osnutek **ODLOKA o sodelovanju pri skupnem izvajanju in koncesiji za gospodarsko javno službo zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov na območju občin Cerklje na Gorenjskem, Ig, Velike Lašče in Vodice**.

2. Za objavo odloka v Uradnem listu RS po sprejetju odloka s strani vseh občin se pooblašča **JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o.** (Občina objavi odlok tudi v uradnem glasilu občine).

Ad 5

1. Občinski svet Občine Velike Lašče sprejme osnutek **ODLOKA o sodelovanju pri skupnem izvajanju in koncesiji za gospodarski javni službi obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov na območju občin Ig, Velike Lašče, Domžale, Kamnik, Mengeš, Komenda, Trzin, Lukovica, Moravče, Vodice**.

2. Za pripravo usklajenega besedila odloka in čistopisa za objavo se pooblaščajo strokovne službe občine in Snaga, d.o.o., za objavo odloka v Uradnem listu RS po sprejetju s strani občin v določenem roku se pooblašča **JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o.** (Občina lahko objavi odlok tudi v uradnem glasilu občine).

Ad 6

Občinski svet Občine Velike Lašče sprejme **Pravilnik o dodeljevanju proračunskih sredstev za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v Občini Velike Lašče**.

Ad 7

Občinski svet Občine Velike Lašče sprejme **Pravilnik o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Velike Lašče za programsko obdobje 2015–2020**.

Ad 8

Častno občanstvo Občine Velike Lašče v letu 2015 se podeli Milanu Greinerju za izjemen prispevek na področju vsestranskega povezovanja med občinama Velike Lašče in Lützelflüh.

Priznanje Občine Velike Lašče v letu 2015 se podeli Ireni Indihar za izjemne zasluge pri dejavnosti društva **Kulturni most in s tem promociji velikolaške občine v Švici**.

Priznanje Občine Velike Lašče v letu 2015 se podeli podjetju **TRGOUP d.o.o. Velike Lašče** za uspešno delo na področju gospodarstva.

Tanja Uršič, občinska uprava

Opozorilo lastnikom psov

S prihodom daljših in toplejših dni se je povečalo tudi število sprehajalcev in pohodnikov na javnih, poljskih in gozdnih poteh po občini. Žal sprehajalce pogosto motijo psi, ki se sprehajajo prosto brez nadzora. Ponovno opozarjamo lastnike psov, da za svoje živali poskrbijo tako, da ne bodo nevarne ljudem, in na javnih mestih zagotovijo fizično varstvo psa tako, da je pes na povodcu. K temu jih zavezuje tako Zakon o varstvu živali kot tudi Zakon o cestah.

Občinska uprava

Arheološke raziskave na območju poslovne cone Ločica pri Turjaku

V predvideni poslovni coni Ločica pri Turjaku smo v začetku junija pričeli zemeljska dela in potrebna arheološka izkopavanja.

Raziskave je bilo treba izvesti v skladu z izdanimi kulturnovarstvenimi pogoji Zavoda za varstvo kulturne dediščine Ljubljana na območju 2500 m², na katerem so bile pri predhodnih sondiranjih odkrite ostaline.

Arheološke raziskave je izvajalo pooblaščenno podjetje Arhej, d.o.o. Več o poteku raziskav si lahko preberete v nadaljevanju.

MIČ, občinska uprava

Pogled na območje raziskav

Pogled na območje prve ceste z ohranjenimi kolesnicami

*Cesta z vijolično utrditvijo,
ki teče od današnje glavne ceste proti severu.*

Arheološke raziskave na območju bodoče poslovne cone Občine Velike Lašče so razkrile, da je bil obravnavani prostor infrastrukturno urejen tudi v preteklosti. Bogato in močno gospostvo Turjaških, ki je svoj višek uživalo v času 16. stoletja, je območje izrabljalo v gospodarske namene, kar je zahtevalo ustrezne povezave ter objekte. V prvi vrsti nam o tem priča odkritje jam za kole, ki govorijo o lesenih gospodarskih objektih. Poleg tega sta bili na območju odkriti dve cesti: prva v smeri severozahod–jugovzhod, vzporedno z današnjo cesto med Turjakom in Rašico, ter druga, ki je tekla v smeri sever–jugovzhod, pravokotno na današnjo cesto med Turjakom in Rašico. Na prvi cesti so bile še vedno ohranjene kolesnice, ki pričajo o dolgotrajni uporabi, keramične najdbe pa jo umeščajo v čas 16. in 17. stoletja. Poleg na cesti odkritih keramičnih najdb so bili v kolesnicah odkriti tudi železni žebliji, verjetno sestavni del kočij in/ali vozov. Druga cesta je na osnovi keramičnih najdb nekoliko mlajša, njena posebnost pa je njena barva, utrditev ceste je bila namreč izvedena z vijolično obarvanim tufom. Kasneje sta bili obe cesti opuščeni, območje pa je bilo uporabljeno v kmetijske namene oz. se je deloma že začelo zaraščati v gozd. Poslovna cona v občini Velike Lašče, ki obeta zametke industrijskega razvoja območja, tako predstavlja nasledek nekoč že obstoječe infrastrukturne in gospodarske ureditve.

Arhej, d.o.o.

Cesta s kolesnicami in kamnito utrditvijo

ABONMA 2015/2016

V jeseni pričenjamo z novo, že **19. sezono gledališkega abonmaja**, ki ga organizira Občina Velike Lašče. Vsem zvestim abonentom se zahvaljujemo, da že vrsto let polnijo dvorano Levstikovega doma. Zvestoba abonentov je hkrati tudi dokaz, da so z abonmajem zadovoljni, hkrati pa je to tudi največja nagrada tako za organizatorje kot tudi gostujoča gledališča.

Tudi za novo sezono smo se med predstavami, ki so tehnično in scensko lahko izvedljive na našem odru, trudili izbrati dobre predstave. Z opisom predstav v nadaljevanju vam želimo predstaviti in vas hkrati povabiti, da se odločite tudi v novi gledališki sezoni nekaj večerov preživeti s polno mero dobre volje in humorja. V naslednji številki Troble pa bomo objavili tudi informacije o vpisu abonmaja.

Vodja gledališkega abonmaja
dr. Tatjana Devjak, podžupanja

Šentjaponsko gledališče Ljubljana

RESNICA (komedija)

Avtor: Florian Zeller
Režija: Gregor Tozon
Igrajo: Damijan Perne, Katarina Glavan Batagelj, Miha Zrimšek, Ksenija Hlebec Švalj

Avtor Florian Zeller, v mesecu juniju nagrajen s prestižno francosko nagrado Molière za našemu gledalstvu poznano pretresljivo »tragično farso« OČE, se predstavlja občinstvu v letošnji sezoni s čistim nasprotjem, z noro komedijo RESNICA (La Vérité). Dva priletna ljubezenska para se motovilita skozi goščavo laži in prevar do samega absurda te pikantne pariške zgodbe. Vse se dogaja pod okriljem trdovratnega tajenja, znanega sredstva, ki se ga skrivni ljubimci in ljubice oprijemljejo kot rešilne bilke. Okusite mojstrsko pripravljene, sodoben, topel obrok! Pripravljen v francoski komedijski kuhinji. Bon appétit!

Špas Teater

MOŠKA COPATA (monokomedija)

Avtor: Ranko Babić
Igra: Ranko Babić

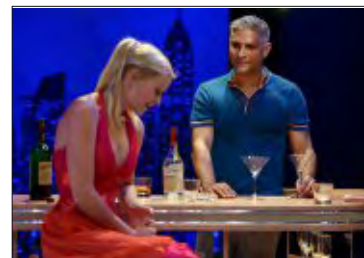
Vsi moški so copate. A le pravi moški si to upa povedati na glas! In če se bosta po predstavi v postelji 'zložila v žličko' in se med smehom zazibala v... khm... Za posledice ne odgovarjamo! Resnica namreč še nikoli ni bila tako zabavna kot v tej komediji, ki se brez izjem in dlake na jeziku (no, mogoče pa tudi) dotika prav vsega: od spominov na izgubo nedolžnosti, do prvega skupnega dopusta s puncico, rojstva prvega otroka in krutega spoznanja, da niso vsi dojenčki ljubki. Izvedeli boste,

kakšen izgovor uporabiti, ko vas zasačijo pri »igranju s samim seboj«, zakaj morate paziti, kakšno ime izbrati za svojega otroka in katere spolne prakse lahko usodno vplivajo na vajin odnos. Namesto vas je namreč vse te boleče lekcije odnosa s samim seboj in nasprotnim spolom izkusil Rank. Z vami bo delil spoznanja iz zajetne študije o razumevanju fenomena imenovanega ženske! In modro-sti iz biblije zapletenega osvajanja emancipiranega moškega. Komik Ranko Babić preprosto prizna: za svojo žensko bi naredil vse, četudi v posteljo pride - neobrita.

Mestno gledališče ljubljansko

SEDEM LET SKOMIN

(komedija)
Avtor: George Axelrod
Režiser: Primož Ekart
Igrajo: Sebastian Cava-za, Mojca Funkl/Anja Drnovšek, Ajda Smrekar, Gregor Čušin, Gregor Gruden

Menda po sedmih letih skupnega življenja, ko smo že dobro utrjeni in utrujeni od vsakodnevne rutine, nastopi trenutek, ko nas zamika, da bi partnerja zapustili ali pa vsaj skočili čez plot. Se noro zaljubili in se predali goreči strasti. Tako se vse bolj dozdeva tudi Richardu (Sebastian Cavazza), postavnemu in čednemu moškemu srednjih let, ki za nekaj dni ostane sam v razgretim stanovanju, saj je njegova soproga Helen (Mojca Funkl) odšla s sinom na počitnice.

SNG Nova Gorica

NORCI IZ VALENCIJE (komedija)

Avtor:
Lope de Vega
Režija:
Nenni Delmestre
Igrajo:
Matija Rupel k. g., Blaž Valič, Arna Hadžialjevič, Radoš Bolčina, Peter Harl, Andrej Zalesjak k. g., Jože Hrovat, Medea Novak, Maja Nemec, Milan Vodopivec, Žiga Udir k. g., Dean Petrovič k. g., Dominik Vodopivec k. g., Primož Vrhovc k. g.

Florian pribeži v Valencijo, kjer prijatelj Valeria prosi za pomoč, saj se boji maščevanja za uboj ljubezenskega tekmeča – samega španskega princa. Erifila pa je zbežala od doma, ker se je naveličala ukazovalnega očeta. Prvi se v norišnico skriva pod pretvezo blaznosti, druga tam pristane, ker jo imajo, oropano do golega, za blazno. Prišleka, ki jima ustanova nudi zatočišče pred obsodbo umora oziroma pred razkritjem onečaščenja, se med hlinjenjem norosti zaljubita drug v drugega in se tako znajdeti v vrtincu strastne ljubezni, ki je tudi sama nora, če je le prava.

Koprodukcija SNG Nova Gorica in Gledališča Koper **PAŠJON** (komedija)

Avtor: Iztok Mlakar
Režija: Vito Taufer
Igrajo: Iztok Mlakar, Žiga Udir, Radoš Bolčina, Igor Štamulak, Gorazd Žilavec, Rok Matek, Tjaša Hrovat, Matija Rupel/Nejc Cijan Gallati

Čeprav naslov Pašjon neposredno aludira na formo srednjeveške duhovne drame, ki je lahko vsebovala tudi komične elemente, Iztok Mlakar izpisuje Kristusovo življenje, delovanje in trpljenje v svojem izvirnem komičnem žanru z značilnim narečnim govorom in prepletom dramskih prizorov s songi. V trinajstih prizorih in prologu svobodno interpretira legendo o Kristusu, le da tokrat z besedami nekoga, ki mu pri pripovedovanju evangelija do zdaj niso dali priložnosti, da bi spregovoril. Pašjon je napisan z vsem spoštovanjem do svetopisemskega izročila, saj Iztok Mlakar pri pisanju za oder enako kot v svojih songih razpostavlja človeške vrline in »vrline« rahločutno, z ostrim švrkanjem, a vselej tudi s srčnim razumevanjem.

SiTi Teater

MAME (komedija)
Režija: Tijana Zijanić
Igrajo: Vesna Pernarčič, Barbara Medvešček, Vesna Slapar, Ana Urbanc, Tijana Zijanić

Avtorski projekt petih priznanih mam in igralk je komedija za vse slovenske matere in tiste, ki bodo to šele postale, in priložnost za vse moške, ki si želijo ali upajo biti enkrat na pravem t.i. "babjem žuru".

Pet še vedno mladih mamic ukrade noč svoji družini, da si privoščijo sproščeno druženje. Skozi poplavo "ženskega čveka" spoznamo njihove poglede na vzgojo, kariero, zdravo prehrano, moške in seks. Sočutne in skrbne, sproščene in odkrite, divje, jezne in razuzdane nam brez dlake na jeziku, predvsem pa brez otrok, nalijejo čistega vina, ki spremeni marsikateri pogled na materinstvo.

Špas Teater

KO KO KOMEDIJA

Avtorja: Gašper Tič, Jure Karas

Režija: Lado Bizovičar

Igrajo: Katarina Čas, Ana Marija Mitić

Kdo bi lahko bolje pokomentiral smisle in nesmisle našega vsakdana kot dve jeziki in z vsemi »žavbami« namazani prijateljici Katarina Čas in Ana Marija Mitić?

Ena jih ima, druga bi jih rada imela - obline. Ena jih ima, druga tudi - težave z moškimi. Ena jih ima, druga prav tako - večne pripombe na milijon stvari. Ena in ena sta dve prijateljici, ki imata več skupnega, kot se zdi na prvi pogled.

Če mislite, da boste padli v kokošnjak, se pošteno motite. V tej brezkompromisni komediji se ne kokodaka. Katarina in Ana Marija združita moči, lepoto in pamet ter v debeli uri KONkretno KOMentirata, KOREnito razpravljata, kdaj tudi zaKOLneta in prav po žensko KONčujeta. Sta bolj zabavni kot vse smešnice na »tubi«, bolj neposredni kot otroci, bolj nori od norih krav in bolj zagnani kot Jehovove priče. Zakaj ne bi pozvonili tudi na vaš davno pozabljeni gumbek prave zabave?

SNAGA, d.o.o., OBVEŠČA

Spoštovana občanka, spoštovani občan Velikih Lašč,

seznanjamo vas s spremembami, ki so začele veljati s prvim junijem 2015, nanašajo pa se na cene (ki ne vplivajo na višino vaših položnic), način obračuna in obliko računa za ravnanje z odpadki.

V Snagi smo pripravili predračunske izračune cen vseh storitev gospodarskih javnih služb ravnanja s komunalnimi odpadki za leto 2015 in pri tem upoštevali poročila cen za leti 2013 ter 2014. Spreminjajo se vse cene gospodarskih javnih služb ravnanja s komunalnimi odpadki, ključni podatek pa je, da se strošek na položnici ne bo spremenil. Strošek za ravnanje z odpadki na območju Snage tako še naprej ostaja med najnižjimi v državi.

Delni poračun presežka prihodkov nad stroški smo v Snagi izpeljali že decembra 2014, ko smo vsem uporabnikom izdali dobropis v višini decembrskega računa, dokončni poračun za leti 2013 in 2014 pa upoštevamo v izračunu cene za leto 2015.

Ker nam je Tržni inšpektorat Republike Slovenije z odločbo določil, da morajo biti zaračunane cene storitev ravnanja z odpadki izražene v merski enoti kilogram in ne v prostorninski merski enoti, kot sta kubični meter ali liter, smo morali pripraviti novo obliko računa. Po novem zaračunana cena ni več izražena v merski enoti EUR/liter, temveč v enoti EUR/kg.

Za dodatne informacije vam je na voljo Snagin center za pomoč in podporo uporabnikom na telefonski številki 01 477 96 00 ali na e-naslovu snagalj@snaga.si.

Priznanja učencem

Župan Anton Zakrajšek je 12. junija 2015 na občini sprejel devetošolce, ki so si ob zaključku šolanja prislužili posebno priznanje.

V Zlato knjigo Osnovne šole Primoža Trubarja Velike Lašče sta bila v šolskem letu 2014/2015 vpisana učenec **Dren Gruden** in učenka **Zala Podobnik**, priznanje s področja vrednot POPSZ (poštenost, odgovornost, prijeteljstvo, spoštovanje, znanje) pa so prejeli **David Mihelič**, **Dominika Dolšak**, **Boštjan Intihar** in **Klara Zidar**. Ob tej priložnosti jim je župan izročil knjižno darilo.

Na sprejemu je v spomin županu izročil svojo prvo knjigo učenec **Dren Gruden**. Knjigo z naslovom **Zrenja zorenja** je ob koncu šolskega leta izdala Osnovna šola Primoža Trubarja Velike Lašče.

Učence so na sprejemu pri županu spremljali ravnateljica mag. Metoda Kolar in razrednika Bojan Novak in Andreja Svetičič.

Vsem učencem ob prejemu priznanja iskreno čestitamo, posebne čestitke pa veljajo Drenu Grudnu ob izidu njegove knjige.

Občinska uprava, Veronika Vasič
Foto: Marija Ivanc Čampa

Ob državnem prazniku, dnevnu Primoža Trubarja Obisk v Predsedniški palači

Ob dnevnu Primoža Trubarja je Urad predsednika Republike Slovenije pripravil dan odprtih vrat z bogatim kulturnim programom, ki so ga v dveh ločenih skupinah pripravili učenci Osnovne šole Ledina ter učenci Osnovne šole Primoža Trubarja iz Velikih Lašč in KUD Primož Trubar Velike Lašče. Udeleženci so s tem izkazali spoštovanje velikanu slovenskega jezika.

V imenu predsednika republike je učence, učitelje in naključne obiskovalce pozdravila Nataša Kovač, generalna sekretarka na Uradu predsednika RS, ki se je vsem, še prav posebej pa nastopajočim učencem, zahvalila za prekrasno doživetje.

Učenci iz OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče in KUD Primož Trubar iz Velikih Lašč so skozi literarne vložke in z glasbenimi točkama predstavili svojega sokrajana. Kulturni program je bil posvečen "velikemu graditelju temeljev slovenske narodne zavesti, identitete in slovenstva, človeku, ki je prvi poimenoval naš narod Slovenci",

kot je posebej poudaril predsednik KUD Primož Trubar. Po glasbenem vložku s flavto v izvedbi učenk Nine Gradišar in Klare Perhaj je s svojo prozo in poezijo navdušil Dren Gruden, izjemen mladi literat, vsestranski devetošolec. Dren je v svojem besedilu izrazil misel, posvečeno današnjemu slavljenču: "Lahko smo le srečni, da so na naši zemlji že dolgo nazaj živeli ljudje, ki so se zavedali pomena pisane besede, ki je edina, ki ostane". Prav posebej so si danes dogodek v Predsedniški palači ogledali tudi člani Društva upokojencev Velike Lašče, župan in sodelavci občine Velike Lašče ter drugi krajanji.

Obiskovalci dneva odprtih vrat, ki jih je bilo v dveh skupinah okoli 200, so si pod strokovnim vodstvom uslužbencev Protokola Republike Slovenije ogledali poslopje Predsedniške palače in obiskali tudi delovne prostore predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja ter se pogovarjali z zaposlenimi o delu na Uradu predsednika Republike Slovenije.

Iz sporočila za javnost
Urada predsednika Republike Slovenije

Zaključek šolskega leta 2014/2015 na OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče in izdaja prve knjige učenca naše šole Drena Grudna

Šolsko leto je bilo zanimivo, naporno in uspešno. Poleg obveznega programa smo izpeljali 8 šol v naravi in 20-urni plavalni tečaj v 2. razredu ter ekskurzijo v vsakem razredu. Poleg tega smo izvedli dvodnevni brezplačni pevski tabor in dvodnevni zaključni izlet za učence devetih razredov, saj smo jim s tem omogočili prijeten zaključek osnovnošolskega izobraževanja.

Sodelovali smo na 40 raznovrstnih prireditvah. Naši učenci so se imeli možnost preizkusiti na 32 tekmovanjih iz znanja in na 23 športnih tekmovanjih. Sodelovali so na 5 literarnih in na 5 likovnih natečajih od šolskega do državnega nivoja in na pevskih revijah. Učenci naše šole so pod mentorstvom učiteljev osvojili 6 zlatih in 14 srebrnih odličij na državnem nivoju.

Dren Gruden je dosegel zlato priznanje iz matematike in fizike. Kot eden izmed učencev, ki so na državnem tekmovanju dosegli najboljše rezultate, je bil povabljen na poučno ekskurzijo v Salzburg.

Dren je tekmoval tudi na številnih literarnih natečajih in prav na vseh dosegel izjemne uspehe, saj se je uvrščal v sam vrh slovenske

osnovnošolske literarne ustvarjalnosti. OŠ Primoža Trubarja mu je v zahvalo za njegovo delo in uspehe ob koncu osnovnošolskega izobraževanja izdala knjigo njegovih del z naslovom Zrenja zorenja in mu s tem izrazila spoštovanje.

Iskrene čestitke Sabini Belaj za osvojeno zlato priznanje iz logike in Mihi Sušču za zlato priznanje iz računalništva. Učenci 1. in 2. ter 5. in 6. razreda so državni prvaki v igri med dvema ognjema, kar je izjemen uspeh.

Ponosni smo na prav vse izvedene projekte, nekateri izmed njih so bili zelo številčni (število vključenih učencev), nekateri zelo obsežni. To so Shema šolskega sadja, Zdrava šola, Bralna značka, Krpanov kros, Eko vrtovi, ...

Letos so bili POPSZ učenci naše šole od 4. do 9. razreda: Ajda Koren, Julija Ferkolj, Metka Jeseničnik, Eva Marolt, Eva Pečnik, Anja Tomažin, Živa Golob, Bor Kokovnik, Mojca Kokelj, Blaž Knavs, Klara Perhaj, Ana Kokelj, Manca Petrič, Boštjan Intihar, Klara Zidar, Dominika Dolšak, David Mihelič.

Na šoli že nekaj let deluje projekt Inovacija in podjetništvo in rezultat tega projekta je maskota naše šole - naš POPSZI.

Izpostavljamo tri pomembne dogodke, ki smo jih uspeli organizirati za naše učence in tudi za starše. To so Hiška eksperimentov, Neodvisen.si in sodelovanje v kulturnem programu v Predsedniški palači in ogled palače.

V kulturnem programu so sodelovali Dren Gruden s svojimi avtorskimi deli ter Klara Perhaj in Nina Gradišar z glasbenima točkama.

Da je šola lahko delovala v vsej svoji polnosti, gre zahvala vsem zaposlenim na šoli, ki svoje delo opravljajo odgovorno in dosledno, in staršem, ki se zavedajo pomembnosti dobrega sodelovanja. Zahvaljujemo se Občini in društvom za sodelovanje in podporo. Zahvaljujemo se družinam Tekavčič, Pucelj, Tomšič, Lindtner Debeljak ter Ivanc in Petrič za donatorstvo v šolski sklad oz. izpeljavo različnih prireditev in vsem, ki darujete in želite ostati anonimni. Zahvaljujemo se botru, ki že tretje leto vsakomesečno prispeva za prehrano in šole v naravi za 11 učencev iz socialno ogroženih družin. Iskrena hvala Ani Dolšak za klavirsko spremljavo pevskemu zboru na vseh vajah in prireditvah.

Lepe in mirne počitnice želim

ravnateljica mag. Metoda Kolar

Projekt Pasavček in druge aktivnosti prvošolcev

V letošnjem šolskem letu so se v projekt Pasavček vključili vsi otroci prve triade. Projekt poteka od oktobra do aprila in ga koordinira Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri Javni agenciji Republike Slovenije za varnost prometa. Osnovni namen projekta Pasavček je spodbujanje pravilne uporabe otroških varnostnih sedežev ter varnostnih pasov med vožnjo. Vsi otroci so imeli predavanje policista Vida Likavca s Policijske postaje Ljubljana Vič, sprehodili smo se po Velikih Laščah in se učili pravilno prečkati cesto. O pravilni uporabi varnostnih pasov in otroških sedežev je otrokom nazorno pripovedoval g. Vinko Žužek, o redarski službi in pravilnem parkiranju pa nam je povedal g. Marko Jakše. Vsem se za sodelovanje in pomoč zahvaljujemo, prav tako pa tudi Občinskemu svetu za preventivo, še posebej ge. Mariji Ivanc. V 1. razredu smo pri pouku brali knjige o prometu, si ogledali ilustracije in opisovali dogajanje na sliki, ustvarjali rime, opisovali prometne znake, jih razvrščali, barvali, se učili ob različnih računalniških programih in si izmišljali zgodbe. Igrali smo se z avtomobilčki in upoštevali narejene prometne znake. En teden smo spremljali, če se otroci redno pripenjajo z varnostnim pasom. Dogaja se celo, da se mlajši otrok vozi na prvem sedežu. Večkrat smo ponovili geslo: Red je vedno pas pripet.

Otroci 1. b razreda sodelujejo tudi z radiom Univox in delajo domače naloge za oddajo Brlogec. Trije otroci pa so šli tudi na radio in v oddaji sodelovali v »živo«.

Prvošolčki so se preko CŠOD-a udeležili tridnevne šole v naravi pri Fari. Nekateri otroci so bili prvič od doma. Spoznali smo okolico, si ogledali slap Nežica in šli na ekološko kmetijo. Bili smo v naravoslovnem muzeju in v adrenalinskem parku.

Otroci 1., 2. razreda centralne šole in obeh podružnic smo se tudi letos udeležili festivala v Ljubljani Igraj se z mano. Ideja festivala je povezovanje skozi igro, organizira ga Zavod Janeza Levca. Pomembno je druženje vseh ljudi. Dogajanje se odvija na Kongresnem trgu, kjer se na dveh odrih odvijajo glasbene, plesne in pevske točke ter dramske igre. Ob odrih pa so številne delavnice in animacijski kotički. Otroci 1.b razreda so zaigrali igrico Nekoč je živela bela roža. Igrica govori o roži, ki nima barve in je zato nihče ne mara. Odpravi se po svetu, da poišče svojo barvo. Končno pride v vrt, kjer jo sprejmejo tako, kot je, in najde nove prijatelje.

Revija Ciciban septembra praznuje 70 let. Vsi otroci prve triade in podružnic smo se vključili v praznični natečaj Medvedi in medvedki. Spoznavali smo plesne in pesmice o medvedkih, brali pravljice in ustvarjali.

Da smo izpeljali te aktivnosti in še veliko drugih, gre zahvala tudi staršem, ki podpirate naše delo, prav tako pa tudi ravnateljici, ki podpira našo avtonomnost.

Naj pravljice in pesmice spremljajo otroke tudi med počitnicami, da se bodo zdravi in veseli vrtni v šolske klopi.

Branka L.

Prvi turistični koraki v vrtcu

Projekt Turizem in vrtec se je v vrtcu Sončni žarek že dobro zakoreninil. V letošnjem šolskem letu smo sodelovale tri skupine: Račke, Ježki in Miške. Pri načrtovanju dejavnosti projekta smo izhajali iz bogate kulturne dediščine našega kraja.

Otroke iz Turjaka je v letošnjem letu najbolj očaral Turjaški grad, tako se je naša zgodba odvijala v povezavi z življenjem na gradovih. Sprva smo si ogledali grad in njegovo okolico, nato smo ustvarjali različne zgodbe s starši doma in v vrtcu. Preizkusili smo se v viteških igrah, lokostrelstvu, zaplesali srednjeveški ples, izdelovali kroge in oklepe, risali ter izdelovali gradove. Ustvarili smo Miškino Turjaško Rozamundo in izdelali slikanico. Iskali smo viteški skriti zaklad okoli gradu in se pomerili v viteških tekmovalnih igrah.

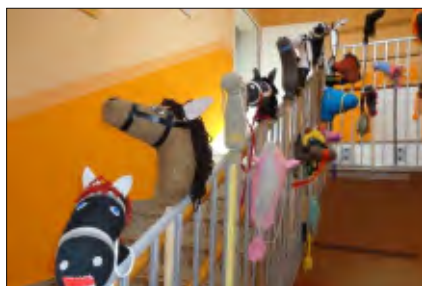

Račke in Ježki smo se osredotočili na književnika Frana Levstika in njegovo znano povest o Martinu Krpanu.

Knjižničarka Katarina je otroke seznanila z vsebino povesti, pripravili smo likovne delavnice in ustvarjali

na temo glavnega junaka in njegove kobilice, prepevali ljudsko pesem Moj očka 'ma konjička dva ter se naučili deklamacijo o konjičku. V športni dvorani smo organizirali »Krpanove igre«, kjer so se otroci preizkusili v

gibalnih spretnostih. K sodelovanju smo povabili tudi starše. S svojo kreativnostjo, iznajdljivostjo ter dobro voljo so izdelali čudovite kobilice na palici. Projekt smo zaključili z izletom na Volčje jezero. Na znani

izletniški točki, ki je tudi ena od postaj pohodniške pešpoti, so si otroci ogledali »Krpanov prestol«. Najbolj zvedavi so sedli nanj in si nabrali moči. Utrinke projektnih nalog smo predstavili na plakatu, ki je v prostorih knjižnice Frana Levstika.

Vzgojiteljice sodelujočih skupin

Skuštrani brokoli in Zdrava juhica na obisku pri Srnicah

Skupina Srnice iz enote vrtca na Karlovcih, je sodelovala na natečaju Skuštrani brokoli. V mesecu maju se je z nami igral, spal, jedel in nam pomagal pri delu na vrtu Skuštrani brokoli. Vse vtise smo strnili v knjigico ter jo opremili z risbicami in fotografijami. Tako smo si prislužili nagrado za najbolj izvirno knjigo na natečaju!

Za nagrado nas je obiskala Zdrava juhica (gospa Irena Tomažin, vodja projekta Zdrava juhica). Š seboj je prinesla različno zelenjavo, semena, kosmiče, ovseno smetano, mandlje, ajdovo kašo, kvinojo Priznati moramo, da smo se z nekaterimi sestavinami prvič srečali! Otroci so dobili vsak svoj nožek in desko, na kateri so prav spretno nasekljali bučke, kumarice, korenje, blitvo, vse skupaj stresli v velik lonec, dodali začimbe in skuhalo. Zdravo juhico smo zmešali s paličnim mešalnikom, ji dodali mandljevo kremo, ovseno smetano in ajdovo kašo. Spretnost svojih prstkov smo preverjali s trganjem lističev blitve in luščenjem zrn ovs, moč svojih mišic pa smo preizkusili s trenjem solnega cveta in začimb v možnarju.

Zdrava juhica je bila resnično zdrava, saj je ga. Irena prinesla vse sestavine iz ekološke pridelave. Vsi smo jo z veseljem poskusili in večini je resnično teknila.

Če bi kdo želel skuhati zdravo juhico ali dobiti idejo za zdrav obrok, lahko obišče spletno stran »Zdrava juhica«.

Ali ste vedeli:

- da ajdove kaše pred zaužitjem ni treba kuhati, za slasten prigrizek je dovolj, da jo čez noč namočimo v vodi;
- da je treba vse oreščke in semena pred uživanjem vsaj za 6 ur namočiti v topli vodi, ker se s tem sprostito strupenesnoviizovoja;
- da namesto mlečne smetane za zgostitev in obogatitev okusa lahko uporabimo ječmenovo ali ovseno smetano, kosmiče, mandljevo kremo (namočene mandlje zmešamo v mešalniku)

Dober tek vam želijo Srnice, Ajda in Tanja!

Lokostrelski dan v vrtcu na Turjaku

Skupina Miške je v letošnjem letu sodelovala v projektu Turizem v vrtcu. Naša zgodba se je odvijala na temo gradovi in življenje na gradovih nekoč. Radi smo se sprehajali v smeri gradu in opazovali njegovo okolico. Otroci so opazili različne tarče, ki so postavljene v okolici. Nekateri so že vedeli, čemu so namenjene.

Ob zanimanju in navdušenju otrok smo se povezali s člani Lokostrelskega društva Turjak, ki so se hitro odzvali in nam pripravili prijetno druženje ob ribniku. Gospod Božo Kovačič nas je obiskal v vrtcu, kjer smo se dogovorili, kako naj bi potekala dejavnost. Nekega dne smo se po zajtrku urno odpravili v smeri turjaškega ribnika. Hitro smo opazili, da se že nekaj dogaja. Ob prihodu smo se dogovorili o pravilih in poteku dopoldneva. Gospoda Božo in Stane sta nam nazorno predstavila pripomočke, ki jih uporabljajo lokostrelci, ter demonstrirala streljanje. Otroci so se seznanili z različnimi loki (levi in desni), puščicami in tarčami (uporaba različnih dolžin streljanja, tarče živali). Sledilo je pravo streljanje z loki. Vsak otrok se je lahko preizkusil v streljanju, in to je bilo zanimivo in nepozabno. To pa ni tako enostavno!

Nato smo se kot pravi vitezi po napornem dnevu okrepčali z malico, ki smo jo pripravili ob ognju.

Na koncu bi se rada zahvalila za sodelovanje, varno organizirano

dejavnost in za prosti čas, ki sta nam ga namenila. Otrokom je dan ostal v nepozabnem spominu.

Kaj je bilo otrokom najbolj všeč:

- ko sem z lokom prvič streljal v tarčo, ko smo travo metali na ogenj in jedli hrenovke, ko sem videl račke in ribe v ribniku;
- ko sem streljal z lokom, ko sem se naučil ciljati;
- ko smo z loki streljali, ko smo pekli hrenovke, ko sem poskušal zadeti žival, pa mi ni šlo;
- ko smo v tarče metali, ko smo pekli hrenovke, ko smo gledali gospoda pri streljanju, videla sem račke v ribniku;
- ko smo z loki streljali, pekli hrenovke, gledali račke,
- ko smo streljali z loki, ko smo pekli hrenovke na palicah, ko smo metali obročke, ko smo šli na sprehod do gozda;
- ko smo hrenovke pekli, ko smo streljali v tarče, ko smo imeli piknik ob ognju, ko smo bili ob vodi;
- ko smo streljali z loki (imeli smo levi in desni lok), jedli hrenovke, ko smo metali obročke, ob ognju je bilo toplo, všeč mi je bilo, ker smo bili ob ognju;
- ko smo streljali z loki, pekli hrenovke, ko sem gledal prijatelje pri streljanju.

Kristina Polzelnik Pirnat, vzgojiteljica

Ko pravljice oživijo ...

Tudi v letošnjem šolskem letu so otroci od 3. leta dalje v okviru vrtca Sončni žarek redno obiskovali knjižnico Frana Levstika v Velikih Laščah. Prijazna knjižničarka Katarina se je vselej trudila, da je otrokom pripovedovala vedno nove in različne vsebine, z izvirnimi ilustracijami. Otroci so ji zavzeto prisluhnili in za kratek čas odpotovali v svet domišljije. Nato pa smo skupaj izbrali knjige, ki smo jih v vrtcu večkrat prebirali. V imenu vrtca Sončni žarek se knjižničarki Katarini iskreno zahvaljujemo za njen čas in trud in se veselimo prihodnjega sodelovanja.

Želimo ji lepe počitnice!

Otroci vrtca Sončni žarek in njihove vzgojiteljice

Ciciuhec v vrtcu

Morda še ne veste, kaj pomeni beseda Ciciuhec? Tako se imenuje projekt, v katerega so vključeni starejši otroci vrtca. Namen je spodbujanje družinskega branja doma. S pomočjo staršev, starejših bratcev ali sestric si otroci pridobivajo pozitiven odnos do knjige in bogatijo besedni zaklad. Otroke in starše spodbujamo, da obiščejo knjižnico in se ob knjigah pogovarjajo in berejo.

V okviru tega projekta si otrok izbere dve slikanici, deklamacijo, nariše risbico in predstavi vsebino otrokom v skupini. Sproti smo opravljeno nalogo beležili na plakat, tako da so otroci sami spremljali, kaj so opravili in kaj še morajo opraviti. Marsikateri otrok je moral zbrati veliko poguma, da je obnovil slikanico po svojih besedah, a je vsem uspelo.

Za zaključek projekta smo imeli podelitev priznanj in kolajn v matični enoti vrtca. Otroci 1. b razreda so nam zaigrali igrico Nekoč je živel bela roža. Zahvaljujemo se učiteljicama Branki Levstik in Veroniki Lipovec za lepo pripravljeno predstavo. Tako je bila podelitev bolj slavnostna. Nato je sledila podelitev priznanj, ki jih je podelila knjižničarka Katarina Duščak. Ob tem se ji zahvaljujemo za dobro in skrbno sodelovanje in si v bodoče želimo še veliko pravljič.

V vrtcu se zavedamo, kako pomembno je pripovedovanje in branje slikanic. Ne mine dan v vrtcu, da ne bi prelistali ali prebrali kakšne knjige. Ob knjigi otrok pridobiva znanje, koncentracijo in domišljijo. Dobro sodelujemo s knjižnico Frana Levstika v Velikih Laščah. Enkrat mesečno imamo druženje s knjižničarko, ki nas popelje v svet pravljič. Enoto Turjak pa je tudi obiskala kar nekajkrat in nam predstavila kakšno novo zanimivo pravljičico. Otrokom želimo, da bodo slišali še veliko zanimivih in napetih zgodb tudi med počitnicami.

Kristina Polzelnik Pirnat, vzgojiteljica

Najboljši »MED DVEMA« se igra v Velikih Laščah - dve ekipi postali najboljši v državi

Športna dvorana v Podčetrtku je v soboto, 23. maja 2015, gostila finale sezone ŠKL med dvema ognjema. Letošnja sezona je sicer ponudila 4 turnirje, a na finale se je uvrstilo le po 6 najboljših ekip.

Naša šola se je udeležila turnirja na Dobrovi (14. 2.) in tam osvojila prva mesta v vseh kategorijah (1./2. razred, 3./4. razred in 5./6. razred) ter se tako avtomatično uvrstila v finale.

Ekipa 1. in 2. razred

Finalno soboto smo začeli že zelo zgodaj, saj je pot do Podčetrтка dolga kar debeli dve uri. Na avtobusu se je prav čutila mešanica zaspanosti, nerve in treme. Kdor še ni bil na nobeni prireditvi ŠKL MDO, si ne more predstavljati, koliko čustev se zbudi, ko se tekme začnejo. Vsaka tekma prinese 15 minut eksplozije čustev in otroške energije.

Tako kot se spodobi, se je prireditev začela z mimohodom vseh sodelujočih ekip, nagovoroma župana in direktorja zavoda ŠKL ter slovensko himno. Nato pa se je začela na treh igriščih hkrati odvijati zgodba meta-nja, bežanja in zbijanja. Tekmovanje sta odlično začeli ekipi 1./2. r in 5./6. r, saj sta za začetek zabeležili pomembni zmagi (1./2. r proti OŠ Sava Kladnikova Sevnica, ekipa 5./6. r pa proti OŠ Šmarje pri Jelšah). Na krilih teh sta zmagali še drugič in tako zasedli prvi mesti v svojih skupinah.

Ekipa najmlajših je v drugi tekmi premagala vrstnike iz OŠ Stročja vas, ekipa 5./6. r pa je premočno premagala ekipo z Bleda.

Medtem ekipi 3./4. r ni šlo po načrtih. V prvi tekmi je igrala dobro in tesno izgubila proti kasnejšim drugouvrščeni OŠ Stročja vas. Poraz je pustil posledice, saj so drugo tekmo odigrali slabše in jo izgubili proti OŠ Hruševca Šentjur. Tako jim je ostala le še tekma za 5. mesto, a tudi te niso uspeli zmagati in tako na koncu osvojili 6. mesto.

Ostali dve ekipi sta se povsem ob koncu tekmovanja pomerili v finalu. Ekipa 1./2. r je brez večjih pretresov premagala ekipo Šmarje pri Jelšah in tako osvojila naziv najboljšega v državi. Ekipa 5./6. r, ki je branila lansko zmago, se je v finalu pomerila z ekipo Hruševca Šentjur, prikazala hitro igro in zmagala ter ubranila naslov najboljšee ekipe.

Ekipa 5. in 6. razred

Veliko veselja je prinesla zaključna slovesnost s podelitvijo priznanj. Kar dva prehodna pokala sta odšla z nami in bosta eno leto krasila šolo. Ob tem pa je organizator s pomočjo sponzorja vsakemu učencu podaril uradno žogo za igranje igre med dvema ognjema. Niti dež niti utrujenost po skoraj celodnevni avanturi nista mogla skaliti sreče in razigranosti ob povratku. Veseli smo, da se najboljši »med dvema« igra prav pri nas, na OŠ Primoža Trubarja.

Vsi mentorji se zahvaljujemo učencem, njihovim staršem in vodstvu šole za vso podporo in pomoč.

Zahvaljujemo se tudi Občini Velike Lašče, ki nam je za uspehe podelila posebno pohvalo ob praznovanju občinskega praznika.

Simona Bavdek,
Branka Levstik, Bojan Novak

Učenci 8. a sodelovali na Šolskih olimpijskih igrah

Olimpijski komite Slovenije je letos začel projekt Šolske olimpijske igre. Bistvo projekta je spodbujanje staro-olimpijskih vrednot in načel (sodelovanje, poštenost, pomoč ...). Šole smo se lahko vključile z enim oddelkom. Na naši šoli smo izbrali 8. a razred, ki tudi sicer v veliki meri izkazuje našete vrednote.

V sklopu pouka smo izpeljali tekmovanje v metu žvižgača v cilj, peterokoku in teku na en stadij (stara atletska enota – dolžina 192 metrov). V vseh disciplinah so sodelovali vsi učenci razreda, končni rezultat pa so bila vsa tri povprečja rezultatov učencev. Na Olimpijski komite smo poslali vse tri povprečne rezultate in upali, da nas bodo povabili na zaključno prireditev na nivoju vse države. Povabilo je prišlo in učenci so se v četrtek, 4. 6. 2015, odpravili na zaključno srečanje in tekmovanje v Koper. Na tekmovanju so se pomerili z drugimi uspešnimi oddelki in bili najboljši v metu žvižgača v cilj, drugi v peterokoku in tretji v teku na 1 stadij.

Na ta način ohranjamo dobro sodelovanje šole z Olimpijskim komitejem Slovenije, kar nameravamo tudi v bodoče.

Bojan Novak

MAJSKO MLADOSTNO PREBUJANJE na 33. srečanju likovnih umetnikov "TRUBARJEVI KRAJI" na Rašici

KUD Primož Trubar Velike Lašče, Javni zavod Trubarjevi kraji in Občina Velike Lašče so v soboto, 16. maja 2015, organizirali 33. srečanje likovnih umetnikov "TRUBARJEVI KRAJI" na Rašici. MAJSKO MLADOSTNO PREBUJANJE je bil naslov ustvarjanja. Od dvainštiridesetih povabljenih se je srečanja in sodelovanja na razstavi udeležilo sedemindvajset avtorjev z enaintridesetimi deli.

Tradicija je, da se vsakoletno srečanje prične na Trubarjevi domačiji. Potem se obiše tisti košček naše neokrnjene in lepe narave, ki jo poišče in obiše malo kdo. Tokrat so se z Rašice odpeljali v Rob, kjer jih je pričakala vodička in jih popeljala po geološki poti v Kobilji curek. Pot je trasiral in pripravil za ogled Zavod Parnas iz Velikih Lašč skupaj z dr. Tomažem Verbičem in mag. Ano Plestenjak. Gostje so spoznali geološko sestavo tal, ki je opisana tudi v knjižici (iz serije Vodniki za odkrivanje naše dediščine) z naslovom PO ČEM HODIMO V ROBU. Na sprehodu so videli pestro sestavo tal: dolomit, neplastnati in plastnati apnenec, vulkansko kamnino tuf in peščenjak muljevca.

Spoznali so tudi CLAUSTRO, rimsko zaporo. V bližini Roba sta kar dva odseka rimske vojaške obrambe, ki je varovala rimski imperij pred vdori barbarskih plemen, v dolini Kobiljega curka in Selu pri Robu, v Rutah. Danes so vidni zaraščeni grebeni in ostanki obrambnih stolpov.

Pot so nadaljevali v varovani predel neokrnjene narave, v rezervat, in se povzpeli do slapa Kobilji curek. Nato pa še do rastišča KRANJSKEGA JEGLIČA (PRIMULA CARNIOLICA), ki je ENDEMIT, torej je rastlina, ki raste samo v Sloveniji in je zavarovana ter od leta 1922 uvrščena na rdeči seznam ogroženih rastlin. Sicer pa se na širšem območju Mišje doline najde veliko ogroženih rastlinskih vrst, ki jih bodo obiskovalci mogoče spoznavali kdaj drugič.

Po končani predstavitvi geološke poti je sledil obisk Kajzarjeve domačije v Dvorski vasi. Na željo in povabilo ge. Silve in g. Jožeta Mencina so umetniki spoznali mno-

ge zaklade etnografske dediščine in tako že drugič preživeli prijetno in zanimivo popoldne.

Vse to dogajanje je ustvarjalce vzpodbudilo, da so do občinskega praznika Občine Velike Lašče 6. junija 2015, ko je bila slovesna otvoritev razstave, ustvarili neko umetnino.

Kljub temu da časa ni bilo veliko, je bil rezultat odličen.

Na razstavi je bilo 25 slik in 6 kiparskih del oziroma instalacij, zelo različnih in posebnih. Tako kot so bili posebni in različni avtorji: stari in mladi, akademski in amaterji, eni na začetku, drugi skoraj na koncu ustvarjalne poti. Temu primerna je bila tudi stilska opredelitev, različne tehnike in različni materiali.

Zato da ne bo kdo preveč izpostavljen ali prikrajšan, sledijo naštetih avtorji po abecednem redu: Skender Bajrovič, Nikolaj Beer, Neva Bilač, Miro Bizjak, Mojca Borko, Igor Dolenc, Darinka Grmek Štrukelj, Cvetka Jakovljevič, Miha Edi Juvanc, Dragica Kern, Alenka Klemenčič, Silvo Kretič, Suzana Komelj, Samo Kovač, Janez Kovačič, Drago Petrovič, Milan Razboršek, Silva Ros, Zlatko Rudolf, Miloš Sarič, Pavle Ščurk, Martina Starc, Jože Stritar, Veljko Tožman, Lidija Vilar, Dušan Zekovič in Erika Železnik.

HGG

*Pred našimi matrim očmi,
med zelenimi negostimi lavenci,
pred belo Binarovo goro,
pred angeliškim Kovanom
nisem mogla avtoriti:*

*zdel sem kobilji
zdravim suvcem
z vrbom
z negostom
z množičnim brati -*

V letu posvečenega življenja
Vas lepo vabim,
v nedeljo, na god sv. Ane,
26. julija 2015 ob 20. uri
k Novi Štiti na predstavitev
pete pesniške zbirke
Ta Ljubezen ostaja,
ki je izšla ob 100-letnici prihoda
bratov sv. Frančiška k Novi Štiti.

Stanka Hladik

Ustvarjeno v okviru projekta "Kultura in narava" ob podpori Občine Velike Lašče.

Poletna muzejska noč na Trubarjevi domačiji

20. junij 2015

Andrej Perhaj

Poletna muzejska noč je največja promocijska akcija slovenskih muzejev in galerij, pridružujejo se ji tudi številni drugi zavodi in ustanove, ki izvajajo programe s področja kulturne dediščine, umetnosti, kulture, zgodovine. Že tretje leto se ji je priključila tudi Trubarjeva domačija, ki je bila obiskovalcem odprta med 18. in 23. uro.

Najprej so bili na vrsti naši najmlajši. Obiskali so pravljíčarko Slavo Petrič, ki je pripravila delavnico Od zrna do žita, na kateri so se naučili, kako so včasih pridobivali žito, kako so ga mleli v mlinu, kako so pekli kruh, spoznali so stara orodja ter se preizkusili v gnetenju in valjanju testa. Otroci so neznansko uživali, ob tem pa izvedeli tudi veliko novega.

Ob 20. uri se je dogajanje preselilo v Trubarjevo spominsko sobo. Kvartet saksofonov Glasbene šole Ribnica, Oddelka Velike Lašče v sestavi Liam Samsa, Neža Purkart, Lenča Debeljak in Tanja Gruđen je poskrbel za glasbeni uvod. Sledilo je predavanje Andreja Perhaja o stereotipih in nevednostih o Trubarju, protestantizmu in reformaciji.

Na Trubarjevi domačiji lahko torej tudi obiskovalci, ki domačijo že dobro poznajo in ki jo pogosto obišejo, še vedno vsakokrat izvejo kaj novega.

Kvartet saksofonov

Obiskovalcem smo ponudili na ogled tudi naše stalne postavitev in razstave: spominsko sobo, žagarsko zbirko na Temkovi žagi; ogledali so si lahko 33. likovno razstavo Trubarjevi kraji: »Majsko mladostno prebujanje« v galeriji, pred galerijo pa je bila na ogled tudi razstava fotografije Alenke Škamperle Mišjedolski utrinki, ki je še enkrat poudarila vpetost Trubarjeve domačije v neokrnjeno okolje ter njeno sobivanje z raškimi mokrišči in mišjedolsko dolino.

Barbara Pečnik, JZ Trubarjevi kraji
Foto: Jernej Starc, Barbara Pečnik in Niko Samsa

VABIMO

na koncert
v okviru festivala Sevič Brežice
Circa 1600
Raznolikost ob prelomu stoletja,
ki bo 28. 8. 2015 ob 20.30
na gradu Turjak.

Flanders Recorder Quartet

(Flamski kvartet kljunastih flavt:
Tom Beets, Bart Spanhove,
Joris Van Goethem in Paul Van Loey)

Smo okoli leta 1600, v enem najzanimivejših glasbenih obdobjih. Povsod po Evropi vlada polifonija. V Italiji, z jedrom v Firencah in Benetkah, pa vzklije nov slog. Prične se barok. Skladatelji skušajo zbuditi občutke v poslušalcih z virtuoznimi variacijami, harmonično podprtimi melodijami in izrazno močnimi intervali. To ponovno odkritje čiste instrumentalne glasbe in njeno osvoboditev iz omejitev vokalne glasbe so podrobno prikazali Monteverdi, Gabrieli in mnogi drugi.

mestna knjižnica ljubljana

Spopadi se
s spletnim kvizom
in se poteguj za glavno nagrado
**TABLIČNI
RAČUNALNIK**

9-15 let

ROBINZONI JADA
V INFORMACIJSKI DŽUNGLI

Poišči na www.mklj.si/mladi

PESEM SI deveti

zbornik poezije z letnico 2015

V soboto, 16. maja 2015, smo se srečali na Trubarjevi domačiji na Rašici in pospremili v svet novo zbirko *Pesem si 2015*, zbornik izbrane poezije, objavljene na spletnem portalu www.pesem.si. Tako kot samo delovanje spletne strani, bogata mentorska podpora pri ustvarjanju in dnevno pregledovanje pesmi, je portal poseben tudi zato, ker je narejen z lastnim znanjem (sprogramirala sta ga Gregor Grešak in Žiga Stopinšek) in se neprestano razvija in nadgrajuje.

V osmih letih delovanja je www.pesem.si prerasel v vseslovensko skupnost, saj šteje preko 2000 članov, ki so v času od pričetka delovanja strani objavili več kot sto tisoč avtorskih pesmi in forumskih tem. Na portalu objavljajo pesmi tudi avtorji s področja BiH, Hrvaške, Srbije, Slovaške ... in so tudi vključeni v posebno poglavje v zborniku (*Pesem si tujejezična*), nekateri od njih pa v poglavju *Pesem si prevedena*.

V letošnji, deveti knjigi *Pesem si* po vrsti, je na 328 straneh objavljena poezija 80 avtorjev, zbranih v 6 poglavjih (poleg prej omenjenih še *Pesem si izbrana*, *Pesem si podčrtana*, *Pesem si mladostna* ter *Pesem si uredniška*). Tokratni zbornik je posvečen lani preminuli pesnici Mariji Gorše Perhaj, ki je bila ena od ustanovnih članic portala (delovati je pričel 21. 3. 2006).

Zbornik so uredile urednice, ki so vse leto delovale na www.pesem.si kot prostovoljke: Lidija Brezavšček iz Radovljice, Aleksandra Kocmut s Prevalj, Silvana Orel Kos iz Begunj pri Cerknici, Tea Plesničar iz Nove Gorice, Ana Porenta iz Velikih Lašč ter Senada Smajić iz Železnikov. Knjigo je oblikoval Franci Novak.

Izid knjige so sofinancirale Občina Ribnica, Občina Sodražica, Občina Velike Lašče, Tiskarna Medium, d. o. o., Zirovnica ter Zavod za razvijanje ustvarjalnosti.

Program ob izidu zbornika se je v soboto, 16. maja 2015, pričel v Trubarjevi spominski sobi. KUD Primoža Trubarja iz Velikih Lašč in ZRU (ki je zbornik tudi izdal) sta pripravila razgiban bralni sprehod skozi pesmi, izbranke letnih časov preteklega pesniškega leta.

Interpreti Matej Polzelnik, Gregor Grešak in Ana Porenta

Prisotni avtorji zbornika Pesem si 2015

Nastopili so interpreti Matej Polzelnik, Gregor Grešak in Ana Porenta, preplet poezije je z avtorsko glasbo rahločutno opremil Dan Grešak, tehnično pa je za prireditev poskrbel Urban Gruden. Kot glasbena gostja je med branjem poezije nastopila Sara Špec, študentka ruščine in tudi sama ustvarjalka v KGD Reciklaža Sveta Trojica. Občinstvo je navdušila z občuteno, živeto in izjemno glasovno interpretacijo ruskih pesmi (*Gruzinjska-ja, Konj, Dorogoj dinnoju ... Katjuša*). Po prireditvi so se obiskovalci in člani portala iz vseh koncev Slovenije preselili v galerijo Skedenj, kjer je po pogovoru in pogostitvi potekalo avtorsko branje poezije, objavljene v zborniku *Pesem si 2015*. Z branjem svojih pesmi so se predstavili Jure Drljepan, Vida Herga, Matjaž Hladnik, Milena Hladnik, Jasna Janež, Andrejka Jereb, Branka Kamenšek, Majda Kočar, Jana Kolarič, Kristian Koželj, Samo Kreutz, Murka Kristan, Alenka Mihoirič, Silvana Orel Kos, Martina Pavlin, Marko Skok Mezopotamsky, Vesna Šare, Dimitrij Škrk, Evelina Žefran, Milan Žniderič ter najmlajša, enajstletna avtorica Ernestina Lea. Da se poezije nismo nikoli nasitili, sta poskrbela izvrstna violinistka Nina Pečar ter kitarist Kristian Koželj. Večer je bil prijeten in neverjetno sproščen pesniški dogodek, na katerem smo slišali najrazličnejše poetike in pesniške oblike: od sonetov, haikujev do pesmi v prostem verzu in prozi, a so nas vse prepričale, navdušile s sporočilnostjo, iskrenostjo, tudi humorjem in angažiranostjo.

Avtorji zbornika *Pesem si* se bodo še večkrat predstavili v različnih zasedbah po različnih krajih v Sloveniji. *Pesem si* družijo ustvarjalce in ljubitelje poezije.

Vabljeni k branju knjige *Pesem si 2015* in seveda kadarkoli v dnevu / tednu / mesecu na vedno odprta vrata poezije na www.pesem.si.

Zavod za razvijanje ustvarjalnosti
Foto: Tine Dolžan

Solistični recital kitaristke Pavle Lušin na Trubarjevi domačiji

Že Trubar je veliko težo pripisoval ne samo besedam, ampak tudi glasbi. Zato je glasba pomemben del kulturnih prireditev na Trubarjevi domačiji, pa naj bo le popestritev, ali pa njen osrednji del.

27. maja 2015 nam je lep pomladanski večer popestrila glasbenica Pavla Lušin s solističnim recitalom na kitari. Pavlo Lušin verjetno večina bralcev že dobro pozna, saj se zelo rada odzove povabilu k sodelovanju na različnih občinskih prireditvah in prireditvah JZ Trubarjevi kraji na Trubarjevi domačiji in gradu Turjak - na otvoritvah

razstav, kulturnih večerih, itd. – in tako poskrbi za prijetno glasbeno vzdušje. Kljub temu naj jo na kratko predstavim: Pavla Lušin, rojena 13. septembra 1993 prihaja iz Srobotnika pri Velikih Laščah. Svojo glasbeno pot je pričela v Glasbeni šoli Ribnica, Oddelek Velike Lašče pri mentorju prof. Viktorju Papežu, kjer je zaključila nižjo glasbeno šolo. Da glasba ni bila omejena le na njen »učni program«, ampak tudi pomemben del njenega prostega časa, dokazuje tudi leta 2006 osvojeno prvo mesto na natečaju Otroci skladatelji in pisci glasbenih tekstov v kategoriji do 15 let in disciplini Skladatelji

inštrumentalnih skladb, ki ga je osvojila skupaj z Mojco Šilc in Simonom Lušinom s kantavtorsko skladbo Imam moč, za katero so sami napisali tudi besedilo. Šolanje je leta 2008 nadaljevala na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani, pod mentorstvom prof. Jerka Novaka in se nato leta 2012 vpisala na Akademijo za glasbo v Ljubljani pri mentorici profesorici Katji Porovne Silič. V času svojega študija se je udeležila različnih glasbenih festivalov (leta 2013 in 2014 je sodelovala na mednarodnem kitarskem festivalu, Glasbena šola Postojna), izvedla solo recitale (Ribnica (2012), Velike Lašče (2014) in sodelovala na komornih koncertih, kot npr. v duetu z Nežo Lopatič v Ljubljani (2011); na komornem koncertu skupine kitar in flavte Akademije za glasbo bratislavskega konservatorija Štatne v Ljubljani in Bratislavi (2013); v triu z Mašo Cilenček (flavta) in Ajdo Porenta (violina) v Radovljici (2014). Za svoje delo je prejela srebrno nagrado na mednarodnem kitarskem festivalu Mörski v Murski Soboti (2005) in bronasto nagrado v duetu kitar z Nežo Lopatič na Nacionalnem kitarskem tekmovanju TEMSIG v Krškem (2011). Nekaj časa je igrala v Baročnem orkestru Akademije za glasbo v Ljubljani (sekcija luten), od leta 2012 pa v izvrstnem orkestru Mandolina v Ljubljani, s katerim je leta 2013 osvojila tudi prvo nagrado na tekmovanju na mednarodnem festivalu mandolin IMOTA, Imotski (2013). Z orkestrom je igrala na vseh pomembnejših koncertih zadnjih dveh let, na koncertu na Špincir festivalu v Varaždinu na Hrvaškem (2013), na otvoritvenem koncertu na festival FIMU v Belfort v Franciji (2014) in velikem jubilejnim koncertu v Ljubljani (2014). Pavla sedaj poleg opravljanja študijskih obveznosti poučuje kitaro v Glasbeni šoli Lartko v Trzinu.

Na Trubarjevi domačiji se je Pavla predstavila z obsežnim enournim programom, ki pa je zaradi izvrstne izvedbe minil kot bi mignil. Obiskovalci so uživali v glasbi J.S. Bacha, M. Giulianija, L. Brouwerja, R. Dysena in D. Bogdanoviča.

Pavla, še enkrat iskrene čestitke!

Barbara Pečnik, JZ Trubarjevi kraji
Foto: Zdenko Samsa

Galerija Miklova hiša v Ribnici
petek, 27. avgusta 2015, ob 19. uri

LIKOVNA RAZSTAVA

»PROPHETAE DOMESTICI III«
Kustosinji Marjana Dolšina in Klara Zupančič

En del razstave bo postavljen
med 3. in 27. septembrom 2015 tudi
v Viteški dvorani na gradu Turjak.

Lepo vabljeni!

Galerija Miklova hiša, RC Ribnica

Začetek sezone v Lojzovem teatru

V nasprotju z lanskim letom nam je vreme letos bolj naklonjeno, in za delovanje letnega gledališča je to zelo pomembno.

Tako je bil prvi letošnji dogodek gostovanje dramskega igralca **Gregorja Čušina**, ki je s svojo monodramo Hagada razveselil in razvedril okoli osemdeset gledalcev. Spet se je pokazalo, da je prostor dovolj akustičen, da je možno kvalitetno izražanje tudi brez ozvočenja, izvajalci pa imajo ves čas dober kontakt z vso publiko, ne glede na to, v kateri vrsti je. Posebej moram omeniti, da je Gregor Čušin namenil izkupiček prostovoljnih prispevkov v fond za obnovo obzidja cerkve sv. Lenarta v Krvavi Peči!

Drugi dogodek je imel izrazito osebno noto, saj je bil namenjen osebi, po kateri je gledališče dobilo ime - Alojz Usenik je kljub resni boleznim zmožni dovolj energije, da si je ogledal večer ubrnega petja **moškega kvarteta Zvon** ter igra-

nja in petja **etno skupine Pot**. Z njemu lastno energijo je že tretjič recitiral pesem Zdomec, ki je vedno do zdaj ganila vse prisotne in tudi tokrat je bilo tako! Scena odra je bila obogatena s fotografijami, ki so prikazovale Lojzovo življenjsko pot v gledališču na Reki, in prisotni gledalci so si jih z zanimanjem ogledali. Prijateljsko druženje po dogodku so popestrili pevci kvarteta s petjem za dušo in s tem naredili dogodek še bolj svečan. Dolgujem jim zaradi tega še posebno zahvalo!

Sicer pa bomo letos na naslednjih letošnjih prireditvah zbrane prostovoljne prispevke namenili v fond za nabavo stalnega ozvočenja, ki je potrebno pri nastopih glasbenih izvajalcev.

Prva naslednja prireditev v Lojzovem teatru bo 17. julija ob 17h veseloigra v izvedbi KUD Škofljica "Pridi gola na večerjo". Igra bo seveda izvedena v primeru lepega vremena.

Srečko Knafelc

Dr. Živa Deu Arhitektura domov znanih Slovencev

V počastitev Mednarodnega muzejskega dne, ki ga sicer praznujemo 18. maja, smo že v petek, 15. maja, na gradu Turjak odprli razstavo dr. Žive Deu Arhitektura domov znanih Slovencev. Tema letošnjega Mednarodnega muzejskega dne je Muzeji za odgovorno družbo. Podobno sporočilo nosi tudi razstava – opominja nas na našo odgovornost do varovanja naše kulturne dediščine.

Matjaž Gruden in dr. Živa Deu

V kulturnem programu so sodelovale učenke Glasbene šole Ribnica, Oddelka Velike Lašče pod mentorstvom prof. Iva Vlašiča.

Razstava, ki jo je avtorica v letu 2013 pripravila za Galerijo Božidar Jakac – Lamutov likovni salon, nam skozi izbrano gradivo govori tako o znamenitih ljudeh, ki so s svojim znanstvenim ali ustvarjalnim delom zaznamovali slovenski kulturni prostor, kakor tudi o arhitekturah, ki so povezane z njimi. Med njimi najdemo tudi Primoža Trubarja in Trubarjevo domačijo, kar nam je bilo tudi glavno vodilo, da razstavo postavimo tudi pri nas.

Ogled je možen v času odprtja gradu Turjak oziroma po vnaprejšnjem dogovoru. Lepo vabljeni na ogled.

Barbara Pečnik, JZ Trubarjevi kraji

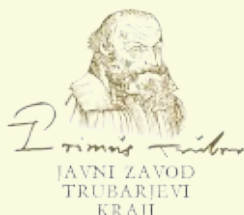
Hkrati vas vabimo tudi na ogled slikarske razstave Žive Agrež Dolina reke Krke, ki je bila postavljena na ogled v grajskem stolpu 3. julija 2015. Tudi ta razstava bo na ogled do konca avgusta.

SLIKARSKA RAZSTAVA Živa Agrež

Dolina reke Krke

Grajski stolp na gradu Turjak

Razstava bo na ogled do 31. avgusta 2015.

Slike Žive Agrež so prežete z občutljivostjo za svetlobo in barve izbranega trenutka. Motive iz narave pogosto stilizira, saj je tak način slikanja njeni hitri slikarski potezi zelo blizu. Z lopaticami, ki ji omogočajo njej prirojeno energično potezo, skuša na platno prenesti bistvo motiva in se hkrati izogne podrobnostim, ki ne sodijo v njen slikarski izraz. Zelene učinke največkrat dosega z večplastnimi nanosi barve na barvo, ki se na slikah stopnjujejo in učinkujejo kot relief.

Kljub temu da ostajajo motivi na njenih slikah vedno prepoznavni in jih z naslovom slike tudi krajevno, osebno ali predmetno opiše, jih od realnega vsakič odpeljejo energično položene barve in dramatična svetloba samo njej lastnega doživetja. V tem doživljanju se impresivnost motiva in zanos ter vzhičenost Žive Agrež harmonično uskladita in zlijeta v novo izrazno značilnost ter avtorsko prepoznavno podobo s surrealističnim pridihom.

Miran Erič, akademski slikar

Kontakt:
e-pošta: ziva.galerija@gmail.com
Tel: 051 340 935

Najem gozdarske koč v Predgozdu

Občina Velike Lašče je lastnik gozdarske koč v Predgozdu (naselje Selo pri Robu), na križišču evropskih pešpoti E6 in E7. Objekt je potreben obnove.

Vabimo vse zainteresirane najemnike, ki so pripravljeni objekt obnoviti (strošek obnove se upošteva pri plačilu najemnine) in ga uporabljati za turističen najem, da svojo ponudbo do 31. avgusta 2015 pošljejo na naslov Občina Velike Lašče, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče. Za dodatne informacije se lahko obrnete na Jerico Tomšič Lušin, 01 781 0369, obcina.velike-lasce@siol.net.

Občina Velike Lašče

Dnevnikova izvidnica

Projekt Dnevnikova turistična izvidnica je vseslovenski izbor do turistov najprijaznejšega kraja. Z izvidnico želijo preveriti dejansko stanje na področju turizma pri nas. Letos je bila med 14 občinami v ta projekt izbrana tudi občina Velike Lašče.

Izvidniki Dnevnika bodo vse do 8. septembra 2015, nenapovedano obiskovali izbrane kraje (gre za dvodnevni obisk ob koncu tedna), brez vnaprejšnjega poznavanja razmer. Na kraju samem bodo preverili storitve turistično-informacijskih centrov, preizkusili bodo gostinsko ponudbo in si ogledali znamenitosti izbranih turističnih krajev. Osredotočili se bodo na gostoljubje, urejenost, videz in čistočo obiskanega kraja, zanimali jih bodo označenost kraja in prometne povezave ter seveda kulturna, zabavna, rekreacijska, gastronomska in nastanitvena ponudba kraja.

Verjamemo, da se bodo tudi občani in občanke Velikih Lašč izkazali za prijazne in gostoljubne. Sicer pa lahko svoj glas za Velike Lašče lahko oddate z glasovnico, ki je vsako sredo objavljena v časniku Dnevnik in na spletni strani <http://izvidnica.dnevnik.si>.

Občina Velike Lašče

Vikend Ognjenega Mustanga

V petek, 7. avgusta,

pričnemo ob 20. uri s country skupino Double Stop,

v soboto, 8. avgusta,

pa že ob 14. uri s predstavitvijo poligona za spretnostno jahanje. Sledi tekmovanje v pole bandingu.

Zabavni program bomo popestrili s: tekmo v dvoje je lepše, metanjem lasa in podkvic ter možnostjo jahanja konj.

Ob 19. uri se bomo zavrteli ob zvokih ansambla Zdomarji.

Dogodek bo v vsakem vremenu, saj bo za to poskrbel velik saloon.

Kje: v Rutah (vas Mohorje)

info: 031/485 408 Matej

Datum:

petek, 7. 8. 2015

Ura:

20.00–08.00

Lokacija:

Lovska koč pri gradu Turjak, Turjak

Organizator:

Mladinsko društvo VRT (MD VRT)

VABLJENI!

Grajski dan na gradu Turjak

Grajski dan na gradu Turjak, ki smo ga po prekinitvi tradicije spet obudili lani s prenovljenim programskim pristopom, je letos doživel še večje zanimanje. V nedeljo, 21. 6. 2015, je bilo med 11. in 20. uro na gradu Turjak vsega skupaj tisoč ljudi: 160 izvajalcev programa je privabilo 703 obiskovalce z vstopnicami, preko 100 gledalcev večerne uprizoritve Turjaške Rozamunde, omenil pa bom tudi tistih nekaj, ki so si vzeli pravico, da lahko brez nakupa vstopnice obišejo grad in prizorišča. Grajski dan je bil organiziran s finančno pomočjo Občine Velike Lašče pod pokroviteljstvom župana Antona Zakrajška.

Z grajskim dnevom smo želeli spomniti na čas pred pol tisočletja, ki je zaznamoval življenje Slovencev, kot nas je takrat poimenoval Primož Trubar, nas povezal s slovenskim jezikom in nam dal prve knjige v našem jeziku. Njegovo življenje in delo je bilo povezano s Turjačani – delček tega prelomnega časa so obiskovalci lahko spoznali na stalni razstavi »Trubar in Turjaški«. Trubarju in njegovi domačiji je določila pomembno mesto na gostujoči razstavi »Arhitektura domov znanih Slovencev« v viteški dvorani tudi njena avtorica dr. Živa Deu. Nekateri so si ogledali tudi razstavo o protestantskem šolstvu na Slovenskem, vsekakor pa so tako rekoč vsi obiskali staro grajsko kapelo, poimenovano po Juriju Dalmatinu, ki nam je prevedel Biblijo v slovenski jezik in omogočil, da smo jo med prvimi v svetu brali v svojem jeziku. O Dalmatinu, ki je bil tudi štiri leta župnik v Škocjanu (v to župnijo je stoletja sodil tudi Turjak), je bilo slišati tudi marsikatero zgodbo v povezavi z njegovim skrivanjem na turjaškem gradu.

Številni starši so spremljali svoje otroke pri delu v Parnasovi knjigoveški delavnici, kjer so spretni prstki ustvarjali miniaturne knjige – tudi v spomin na začetnike slovenske književnosti. Učenci osnovne šole Primoža Trubarja so za grajski dan pripravili Trubarjeve kruhke in Trubarjeve pečatnike. Svoj pečat življenju na gradovih v tistih časih je dal dr. France Prešeren s svojo Turjaško Rozamundo. Zato je z avtorsko predstavo po motivih Prešernove pesnitve v režiji Marka Bratuša gledališka skupine KUD Primož Trubar Velike Lašče na grajskem dvorišču tudi zaključila grajski dan.

Grajski dan pa je bil posvečen tudi obletnici zmage Andreja Turjaškega v bitki pri Sisku 22. 6. 1593; o velikih turjaških vojskovodjih proti Turkom priča tudi razstava, ki so si jo obiskovalci lahko ogledali. Povabilu v goste so se odzvali kostumirani člani Viteškega reda Seinsenberensis Tumultus, TD Suha krajina iz Žužemberka, ki so v viteški dvorani predstavili srednjeveške in renesančne plesne organizirali tudi plesno delavnico za vse, ki so se želeli naučiti starih plesov. Za gospodo je bilo pripravljeno tudi grajsko kosilo. Kot nekoč so se lotili turove pogače, pečenega prašičjega mesa in perutnine z noži in rokami. K obedu, ki so ga odlično pripravili v Lovski družini Turjak, se je prileglo rdeče in belo vino vinarja Branka

Furlana z Vipavskega, ki je tokrat gostoval v grajski kleti. Turjačani in Žužemberčani so se kmalu po kosilu pomerili tudi na lokostrelskem dvoboju na valeti, kjer so člani Lokostrelskega kluba Turjak ves dan tudi skrbeli, da se je v streljanju z lokom lahko preizkusil, kdor je želel. Na valeti so imeli svojo vas pod taborom tudi Podlomarji, naši gosti iz TD Cerovo, ki s svojo zgodbo vsebinsko izvirajo iz časa turških vpadov.

Najbolj dinamično je bilo dogajanje sredi popoldneva. Sedem turških konjenikov (Konjerejsko društvo Velike Lašče) se je najprej utaborilo pod turjaškim gradom, si speklo jagenjčka, nato pa so popoldne napadli podlomarsko vas. Podlomarji so se zatekli v svoj tabor (ki je bil postavljen na vzpetini nad valetom) in se obranili turških konjenikov, ki so jih napadali z ene, in turških lokostrelcev in topničarjev (Lokostrelski klub Turjak) z druge strani. Turške konjenike smo videli še nekajkrat, preden so poraženi, kot pred 422 leti, zapustili naše kraje.

Pred gradom je radovedneže ves dan privabljal srednjeveški tabor gostujočega društva Viteški red Viridi Hedera in srednjeveška kovačija Društva srednjeveški popotniki. Nedaleč stran je prikazovala izdelovanje verižnine, nakita in spominkov Rokodelska družina Grčar, pletarstvo so predstavili Anica in Florjan Kastelic ter Jože Belaj, lesne izdelke Art-les Igor Sever. Med prikazi zelo starih opravil so na notranji strani grajskih vrat čebelarji Čebelarskega društva Velike Lašče razstavili svojo ohranjeno staro čebelarsko opremo, videli smo tudi delo čebel v steklenem opazovalnem panju; zaradi velikega zanimanja Koželjeva nista imela prav veliko časa za počitek. Ob sosednji stojnici Društva za ohranjanje dediščine so se obiskovalci lahko spomnili stoletja starega opravila, kot je sušenje sadja - posušenega v sušilnici sadja Gradež so lahko pokusili in pripravljene na različne načine tudi vzeli s seboj. Društvo za ohranjanje dediščine je v grajskem stolpu predstavilo še nekatera druga stara opravila, kot so predenje na kolovratu, klekljanje, izdelovanje svitkov in izdelkov iz ličkanja, klinčarstvo in izdelovanje košar.

Skupina bobnarjev, učencev Glasbene šole Ribnica, ki je za Grajski dan organiziral in pripravil Niko Samsa iz KUD Primož Trubar Velike Lašče, je z vsakim svojim

nastopom pritegnila pozornost in občudovanje obiskovalcev. Jožetu Stariču, ki je tudi tokrat odlično povezoval program in napovedoval dogodke Grajskega dne, je bilo z njihovo pomočjo mogoče odigrati svojo vlogo z nekoliko manj napora. Lokalni turistični vodniki so se trudili predstaviti obiskovalcem osemstoletno zgodovino turjaškega gradu in Turjaških s pomočjo že omenjenih in še vseh ostalih stalnih in občasnih razstav v grajskih prostorih. Letos smo poskušali vsaj delno odgovoriti tudi na vprašanje, kakšen je bil spodnji grad, z video predstavitvijo rezultatov raziskovalne skupine Jake Mulha. Na grajskem dvorišču je bila na ogled tudi fotografska razstava Mišjedolski utrinki fotografkinje Alenke Škamperle.

Lovska družina Turjak je s pečenim divjim prašičem, divjačinskim golažem in ostalimi dobrotami poskrbela, da je bila tudi hrana v stilu Grajskega dne. Gasilci PGD Turjak so skrbeli za prometno varnost in urejenost parkiranja, kar je bil letos še posebno zahteven zalogaj ob velikem številu obiskovalcev. Medicinska pomoč Vesne Jeglič je bila potrebna na srečo le dvakrat zaradi slabosti dveh obiskovalk.

V veselje mi je bilo sodelovati s 160 zavzetimi pripravljavci in izvajalci programa Grajskega dne iz vseh enajstih društev, Zavoda Parnas, OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče, Javnega zavoda Trubarjevi kraji in številnimi posamezniki. S skupnimi močmi smo pripravili in uspešno izvedli program, ki je bil zanimiv za veliko večino obiskovalcev, kar nam je lahko v veliko zadovoljstvo.

Boris Zore

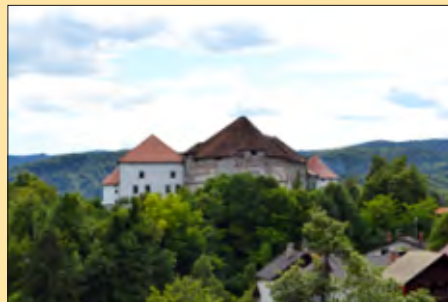
POLETJE NA GRADU TURJAK

Poletne nedelje

**od 16. avgusta do 27. septembra 2015,
od 11. do 19. ure**

TERMINI:

**16. avgust, 22. avgust,
29. avgust, 6. september,
13. september, 20. september in
27. september 2015**

V spremstvu lokalnega vodnika boste lahko spoznali grad, njegovo zgodovino in zgodovino njegovih lastnikov Turjaških.

Udeležili se boste lahko različnih delavnic. V muzejski trgovini pa bodo na voljo drobni priboljški in spominki lokalnih ponudnikov.

Na ogled bosta poleg stalnih postavitev razstavi:

Dr. Živa Deu: **Arhitektura domov znanih Slovencev**
(viteška dvorana)

in
Živa Agrež: **Dolina reke Krke**
(grajski stolp).

Vstopnina:

družine 5 EUR, študenti 2,00 EUR, odrasli 3,00 EUR.
Delavnice z doplačilom.

Dodatni dogodki:

16. avgust, ob 19. uri: koncert TRIA INTER TEMPORA
(Helena Maurič Jelovšek – sopran, Ivana Barčič – flauta,
Angelina Nanut Kalič – klavir);

28. avgust, ob 20. 30: FLANDER RECORD QUARTET:
Circa 1600: Različnost ob prelomu stoletja (koncert v
okviru festivala Seviq Brežice, Zavod Ars Ramovš);

6. september, ob 20. uri: koncert OPERA POD
ZVEZDAMI (Manca Izmajlova).

LEPO VABLJENI!

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE Velike Lašče

Z junijem se je končalo študijsko leto 2014/2015 tudi v Univerzi za tretje življenjsko obdobje Velike Lašče. Predstavljamo vam še nekaj utrinkov z naših srečanj v spomladanskih mesecih.

V svetu zdravilnih rastlin

ZELIŠČARSKÉ DELAVNICE S PEHTO (ANO USENIK) IN DARJO MLAKAR IZ DRUŠTVA ZAPOTOK

Zeliščarske delavnice so med najbolj obiskanimi programi Univerze za tretje življenjsko obdobje in tudi na delavnici 28. maja 2015 se je zbralo 17 udeleženk in 1 udeleženec. Ker zelišča najbolje spoznavamo v njihovem naravnem okolju, smo se spet odpravili v naravo, tokrat sta nas naši zeliščarki povabili v Zapotok.

Za dobrodoščilo nam je gospa Ana pripravila osvežitev z zelišči in vodo, potem pa smo odšli na ogled njenega vrta. Gospa Ana ima na vrtu poseben red, vse sadi in seje v povezavi z luno (plevel puli v glavnem le enkrat na leto, tj. 18. junija, ko je dan za plevel), veliko preizkuša in tako pridobiva znanje, v kakšnih pogojih rastlina najbolj uspeva.

Cvet pegastega badlja

Darja in Ana sta nas na po ogledu vrta popeljali še po delu Zapotoške učne poti do zeliščnega vrta z energijskimi točkami. Kot so člani Društva Zapotok zapisali v zloženki o poti, vrt vsebuje približno 60 vrst zdravilnih rastlin in začimbnic ter nudi priložnost za spoznavanje različnih vrst na enem mestu. Vsaka rastlina je opremljena s slovenskim imenom na tablici. Ob vrtu je označenih sedem energijskih točk, ki izhajajo iz zemeljske energije, saj je narava v okolici Kureščka bogata tudi z zdravilnimi energijami.

V vrtu je tudi nekaj 'modernih' visokih gredic, lepa popestritev pa je tudi majhen ribnik.

Precej vroče je bilo, vendar je bil trud ob vzponu hitro poplačan - če že ne z zdravilnimi energijami, pa s čudovitim razgledom vse do Snežnika.

Barbara Pečnik,

UTŽO Velike Lašče – Javni zavod Trubarjevi kraji

Študijski krožek amaterska fotografija

Fotografski študijski krožek pod mentorstvom neutrudnega Nika Samsa sicer vključuje le tri člane, vendar pa se to ne pozna na njegovi aktivnosti. Eden izmed ciljev krožka je tudi izdelava fotografske dokumentacije predmetov zbirke kulturne dediščine v Občini Velike Lašče, torej učenje in delo na terenu, ki rodi tudi konkreten in uporaben rezultat. Kot smo že pisali, so v lanskem letu udeleženci fotografirali žagarsko zbirko na Trubarjevi domačiji, letos pa je prišla na vrsto Stritarjeva kašča oziroma Praznikova zbirka malega kmečkega orodja na Podsmreki.

Niko je svoje fotografije sklical za v četrtek, 18. junija, že zarana. Zbirka vsebuje ogromno predmetov, zato je bilo potrebno hitro zavijati rokave. Zdenka Škrabec in Magda Peterlin sta šli takoj v akcijo. Predmete sta nosili ven, jih očistili vsega prahu, tako da jih je Niko poslikal, ter vse skupaj spet pospravili nazaj na svoje mesto. Zabiti je bilo treba tudi kakšen žebelj in popraviti postavitev predmetov.

Zadovoljni Magda in Zdenka po končanem delu v počiščenem predprostoru kašče

Barbara Pečnik je predmete sproti popisovala; pri njihovem poimenovanju je zelo prav prišla pomoč Zdenke, Magde in hišnega gospodarja Franca Praznika. Ker se je vsem mudilo naprej k drugim nalogam, so poslikali le predmete v predprostoru v kašči. Ob prvi priliki pa bo ekipa delo spet nadaljevala, tako da bomo dobili popolno dokumentacijo o dragoceni zbirki.

Barbara Pečnik, UTŽO Velike Lašče – Javni zavod Trubarjevi kraji

Po rimski cesti od Velikih Lašč do Ponikev in nazaj

Druga pot, ki vam jo predstavljamo v študijskem krožku Naš kraj včeraj, danes, jutri, je pot »Po rimski cesti od Velikih Lašč do Ponikev in nazaj«, ki smo jo prehodili na ne prehladen in ne prevroč majski dan, 18. maja. Pot smo izbrali na predlog Ane Andolšek, rojene v Ponikvah, danes pa Velikolaščanke, ki ima pot za svojo redno sprehajalno pot.

Odpravili smo se kar po poti Jerneja Pečnika, ki jo je uredilo in opremilo z oznakami Turistično društvo Dobropolje leta 2011. Jernej Pečnik je bil arheolog, največji slovenski ljubiteljski starinoslovec, dobrepoljski rojak, rojen v vasi Cesta (24. 8. 1835 – 12. 6. 1914). Zbral je največ podatkov o najdiščih na Kranjskem, največji del arheološkega gradiva, ki ga je izkopal, pa danes hrani Narodni muzej v Ljubljani in Naravoslovni muzej na Dunaju. Pot se v dolžini devetih kilometrov razteza od Velikih Lašč pa do odcepa za Malo Ilovo Goro (celotna je sicer povezovala dolino reke Krke z Bloško planoto), mi pa smo ji sledili le do Ponikev. Miljniki, leseni stebri iz kostanjevega lesa, postavljeni ob poti, so nam bili odlični vodniki, na njih pa smo lahko prebrali glavne informacije o tamkajšnjih zanimivostih.

Prvi miljnik iz velikolaške smeri je postavljen pri Trotovškovi hiši

Ostanski mlin pri ponikalnici

Pri miljniku Pri železnici (velikolaška postaja)

Cerkev sv. Florijana

baročnimi oltarji (eden izmed oltarjev je bil okoli leta 1970 poslan tudi na dve umetniški razstavi, v Pariz in Sarajevo) ter Postlovo poslikavo na oboku ladje. Leta 1999 je bila razglašena za kulturni spomenik.

Glavni oltar je bil leta 1735 povečan in dopolnjen z novimi kipi.

Stranska oltarja sv. Barbare in sv. Mihaela se ponášata s kvalitetno figuraliko.

Po ogledu cerkve smo se odpravili peš čez travnike do požiralnika, kjer ponika Rašica. Ponika v sistemu ponornih jam na Brdavsovem v Ponikvah, kjer potem svojo podzemno pot nadaljuje proti Radenskemu polju. Glavni ponor Pasnica je obzidan in zavarovan z lovilci plavja, da se ne zamaši. Kadar je voda zelo visoka, se razlije po Dobropolju.

Na povabilo ge. Slavke smo se pri njih okrepčali s kavo in piškoti, nato pa smo se vrnili, eni peš, drugi z avtom, v Velike Lašče.

V letošnjem šolskem letu smo pripravili v študijskem krožku Naš kraj še en izlet, Po razglediščih Turjaške pokrajine, ki smo ga izbrali tudi za naš letošnji zaključni izlet. Predstavili ga bomo v septembrski številki Troble. Do takrat pa vam želimo lepe počitnice.

Barbara Pečnik, UTŽO Velike Lašče – JZ Trubarjevi kraji

Foto: Andrej Fele in Barbara Pečnik

Pred zavodom nas je čakala Slavka Šalika, Anina sestra, in skupaj stan nas peljali čez vas do cerkve sv. Florijana. Cerkev je grajena v gotskem stilu z znamenitimi zlatimi

Nekaj drobtinic o „vagi“ v Robu – 1. del

V Robu tehtali že v antičnem času

V antiki je mimo Roba vodila rimska cesta Emona-Ig-Golo-Loška dolina, ki je povezovala poznoantične utrdbe. Še vedno sta lepo vidna dva zaporna zidova iz 4. stoletja, prvi preko Gradiškega vrha v dolžini 1548 m in drugi v Selu pri Robu v dolžini 382 m. Mimo je speljana tematska pohodna pot Claustra, del zapore v Kobiljem curku in ostanki obrambnega stolpa pa so dobro vidni tudi ob Geološki poti v Kobilji curek. Verjetno pa je manj poznano, da je tudi območje okrog robarske cerkve Marijinega rojstva razglašeno za arheološko območje Hrib. Tam je bila najdena rimska svinčena utež, ki je bila del preproste tehtnice iz rimskega obdobja. Original v svojem depoju hrani Narodni muzej v Ljubljani.

Svinčena utež z rimskodobnega nahajališča Hrib v Robu
(Foto: Tomaž Lauko, Narodni muzej Slovenije)

O graščinski hiši

„Turjaška graščina je imela na različnih koncih posestva svoje stavbe, kjer so bili nastanjeni graščinski logarji. To so bili čuvaji grajskih gozdov, odredjali so sečnje in preganjali „raubšice“, da niso delali škode. Tudi sredi Roba je stala zidana hiša, rekli smo ji graščinska hiša pa tudi turjaška logarnica,“ pripoveduje Vera Gorjup iz Roba, rojena leta 1930 v Krvavi Peči. „V graščinski hiši so živeli logarji s svojimi družinami. Kot grajski uslužbenci so se pogosto menjali. Vsak je bil v Robu nastavljen le za nekaj let, nato je prišel drug. Spomnim se, da so tu živeli Purkatovi, oče je bil logar, imeli so same fante. Nekoč kasneje, ko sem bila že poročena, me je ustavil

Graščinska hiša pred drugo svetovno vojno
(Vir: T. Kočar: Propad turjaške graščine: gozdarstvo turjaške graščine od prehoda v 20. stoletje do 2. svetovne vojne. Ljubljana, 1999)

Purkatov Slavko, to je bil mož Purkatove Mime, in me pogledal: 'Aaa, ti si pa Tišlerjeva!' Povedal je, da se še bolje spominja moje štiri leta starejše sestre,“ se spominja Stana Škulj iz Roba, rojena leta 1930. Vera pripoveduje dalje: „Hiša je lepo vidna na fotografiji. Pred njo je bil nižji zid, za njim tri stopničke in vhod v hišo. Levo od nje je stara Tišlerjeva hiša, ki stoji še danes. Kuharjeve in Matičkove hiše pa ni več. V graščinski hiši je nazadnje stanoval logar Pečnik. Veliko je hodil v Mačkovec pa v gozdove pod Svetim Primožem, povsod, kjer so bili graščinski gozdovi. Za zgornji Mačkovec je skrbel drug logar, ki je živel v logarnici Predgozd. Tudi Krvava Peč je imela svojega logarja pa še banovinskega gozdarja, ki je imel nadzor nad vsem, imel pa je tudi telefon.

Logarja Pečnika se spomnim le po priimku, še danes pa imam pred očmi Pečnikovo gospo z dvema punčkama. Spomnim se, kako sva šli z mamo iz Krvave Peči peš na Rašico prodat zobotrebce. Gospa je sedela na zidku in obrezovala fižol. Mama se je ustavila, odložila jervas in se začela z njo pogovarjati. Punčk se spomnim iz cerkve. Na dan sv. Alojzija je bila ob zaključku šole vedno šolska maša in takrat so prišle vse šole v Rob, tudi učenci iz Krvave Peči, Rut...“

Sosedovih deklic se spominja tudi Stana Škulj: „Pečnikovi hčerki Cvetka in Stanka sta bili malo mlajši od mene in večkrat smo se skupaj igrale. Veste, koliko je bilo takrat otrok v Robu ... samo v štirih hišah je živelo devet punčk in dva fanta. Veliko smo se lovili in „forčkali“, skrivali. Takrat ni bilo prometa, le

včasih kakšen furman, ki smo ga že vnaprej slišali in se mu lahko umaknili.“

„V Robu je bilo kar živahno,“ pritrudi Vera, „kolovozna pot je mimo graščinske hiše vodila naprej proti žagi. V tistem času so po njej pogosto vozili furmani. Prav zato je bilo v Robu veliko gostiln – Pri Jakšetu, Pri Žgancu, Pri Hitetu, Pri Koru, Pri Puhu. To je bila dodatna dejavnost v Robu. Malo za graščinsko hišo je stala „Hitetova ledenica“, v kateri je gostilničar hladil pivo. Pozimi so šli z vozom na Rašico na jez, da so našagali led. Ledenice so imele dvojne stene, vanje so napeljali velike ledene kose. Zunaj so stene obložili s slamo, steljo, da se led ni prehitro stopil. Podobna ledenica je bila tudi v Kneju, kjer je danes ob cesti delavnica. Pivo je bilo shranjeno v sodčkih iz debelih dog, takemu sodčku so rekli „facel“. Gostilničar je vsak sodček sproti prikotalil iz ledenice, udaril po njem, da je namestil pipo, in imeli so ohlajeno pivo, kar je bilo nadvse imenitno. Ledenica se graščinske hiše ni tiščala, bila je malo odmaknjena, levo od nje pa je stal še Tišlerjev hlev.“

Graščinska hiša je bila poškodovana med bombardiranjem Roba med drugo svetovno vojno. „Bombardirali so poleti, med košnjo, se mi zdi, da leta 1943, in takrat so bile poškodovane številne hiše v Robu: Pečnikova, Tekavčeva, Matičkova, Jamnikova. Po vojni so začeli Robarji hiše obnavljati. Hitijevo, Jamnikovo in Nekotovo hišo so obnovili, tam, kjer ni nihče živel, pa ne. Ko je bilo vojne konec, so poškodovano hišo razglasili za splošno ljudsko premoženje. Ko so se druge hiše

obnavljale, je graščinska hiša kar izginila, material se je verjetno porabil tam, kjer je bilo to potrebno. Graščina je bila nacionalizirana in vse se je pospravilo. Podobno je izginila tudi Matičkova hiša, na njenem mestu danes stoji spomenik," se spominja Vera. Stana, ki je med drugo svetovno vojno živela v Robu, se spominja še nekaterih podrobnosti: „Rob je bil med drugo svetovno vojno večkrat bombardiran. Iznad Mačkovca se je letalo spustilo proti Robu in na Osolniku je moralo biti že spet v zraku. V začetku so posuli same „zažigalne“, verjetno so mislili, da so strehe slamnate, padale pa so na srečo pred in za vasjo. Nekaj jih je obstalo tudi po strehah, na katerih so potem goreli plamenčki, a ker so bile strehe opečnate, se požar ni razširil.

Ob naslednjem napadu so bile bombe večje, tako da so za njimi ostajale kak meter in pol golobke jame. Najbolj prizadeti sta bili Jamnikova in Hitetova hiša, druge so bile delno poškodovane. Tretjič so odvrgli še večje bombe, nastajali so pravi kraterji. Če bi jih odvrgli na vas, bi bile usodne, a so jih k sreči večinoma posuli po bregu ob robu vasi. Med bombardiranjem je bila poškodovana tudi graščinska hiša, Pečnikova gospa s punčkama pa se je odselila na žago. Za hišo niso več skrbeli, po vojni pa so material porabili pri obnovi ostalih hiš. Tako je v središču Roba ostal prazen prostor, podobno usodo sta doživeli tudi Kuharjeva in Matičkova hiša.“

Fotografijo graščinske hiše je iz turjaških gozdarskih arhivov izbrskal Tomaž Kočar in jo objavil v svoji knjigi Propad Turjaške graščine. Prijazno je dovolil njeno objavo tudi v tem prispevku. Na mestu, kjer je nekdanja stala graščinska hiša, danes stoji urejeno središče Roba s prenovljenim poslopjem nekdanje „vage“.

(Se nadaljuje...)

Naslednjič: Tehtanje smrečja in pridobivanje eteričnega olja v Kmetijski zadrugi Rob

Ustni viri: Vera Gorjup in Stana Škulj, članici študijskega krožka PARNAS v Robu

Zapisa Metka Starič

Uspešno na sestanku v Slovenskem etnografskem muzeju

V začetku letošnjega leta je bila Koordinatorju varstva žive kulturne dediščine poslana pobuda za razglasitev priprave poprtnikov za živo mojstrovino državnega pomena. Kot nosilec dediščine je v register nesnovne dediščine Slovenije že vpisana Skupina gospodinj iz velikolaških krajev in Dobropolja, vloge za nove nosilce pa je ob tem oddalo še sedem neformalnih skupin gospodinj (iz Loškega Potoka, Loške doline, Cerknice, Ribniške doline, Žužemberka, Dolskega in Radeč). Pobudo za razglasitev žive mojstrovine je z izjavami podprlo vseh 9 županov.

Na povabilo Koordinatorja žive kulturne dediščine smo se 16. 6. sestanka v Slovenskem etnografskem muzeju udeležile predstavnice gospodinj: Ana Zakrajšek iz Loške doline, Jožica Grandovec iz Dobropolja in Majda Tekavec iz Roba, tudi kot predstavnica pobudnika - Zavoda Parnas. S strani Koordinatorja je bilo prisotnih 12 članov. Zastopali so pokrajinske muzeje iz vse Slovenije, Ministrstvo za kulturo in etnografsko stroko.

Predstavile smo jim vse dogajanje v zvezi s poprtniki, od začetkov pri Vanji Damjanič v Gostilni pri Kuklju pred leti do vseslovenskih razstav božičnih kruhov v Dobropolju. Opisale smo jim resničnost in živost obredja s poprtnikom, saj je pomembna celota od izdelave do namena, blagoslova, molitve in delitve kruha – med družinske člane, sorodnike, sosede pa tudi živali. Strokovnjaki so izrazili začudenje, pa tudi veselje, da je skrita živa dediščina, ki se je ohranjala po družinah, prišla na dan. Opisali so jo kot duhovno dediščino naroda, ki narod povezuje in jo je vredno ohranjati in podpreti, zato se bo postopek nadaljeval. Skupaj bomo preučili vso Slovenijo, kolikor je le možno, potem pa naj bi stroka in država dali svoj pečat pripravi poprtnikov kot spomeniku narodove duhovne žive dediščine.

Majda Tekavec

Večer na vasi

V soboto, 20. junija 2015, na zadnji pomladni dan, je Društvo za ohranjanje dediščine Gradež za vaščane in goste pod lipo sredi vasi organiziralo že četrti večer na vasi, kot del naših prizadevanj za obujanje starih običajev. Popoldne se je ulilo nekaj ploh, zato smo se že bali, da bo srečanje odpadlo. Toda do večera se je vreme izboljšalo, čeprav še zdaleč ni bilo pomladne, kaj šele poletne toplote. Tudi obisk je bil temu primeren, saj je mraz marsikoga odvrnil. Obiskovalci smo si tako zaželeli bolj zimskih pijač, kot so borovničke in medica, pivo pa ni šlo najbolj v promet.

Najprej nam je dobrodošlico zaželel predstavnik društva Roman Jeglič, ki je bil odgovoren za pripravo prireditve. Nato so nas pogreli ubrani glasovi moškega kvarteta Zvon s Turjaka, ki je pri nas že nastopal, in

njegovi člani so bili še posebej dobro razpoloženi. Slišali smo tudi nekaj manj znanih zabavnih ljudskih pesmi; sprejemali so celo glasbene želje. Čeprav so že sodelovali v različnih ansamblih in zborih, so se sedaj v zrelejših letih zaradi ljubezni do petja in ljudske glasbe združili v tej sestavi. Pojejo dvoglasno, po posluhu, kar je danes bolj redkost. Nastopajo na veselicah in proslavah, na različnih slovesnostih ter tudi na prireditvah v dobrodelne namene.

Za pijačo in jedačo so poskrbeli člani družine Tadeje Buh in mesni center iz Grosupljega. Večer je hitro minil, razšli smo se dobre volje in v želji, da bi nas na prvi poletni dan spet grelo sonce.

Zdenka Zabukovec

Ročna košnja Korovega hriba v Robu

Janez in Zdenka Škrabec iz Roba si zelo prizadevata za ohranjanje starih običajev in prenašanje znanja prednikov na mlajše rodove. V njihovi stari hiši je bogata zbirka starega kmečkega orodja, katerega namen in uporabnost je včasih že pozabljena, Janez in Zdenka pa stvari skrbno čuvata, poznata njihov namen in ob tem povesta še marsikaj zanimivega. Znanje in izkušnje z veseljem prenašata tudi na druge, predvsem na mlade. V preteklih letih sta vsako leto ob tem času ob pomoči sorodnikov, sosedov in znancev izvedla košnjo hribovitega travnika, ki ga imenujejo Korov hrib nasproti domačije, na star način z ročno koso in grabljami. Letos so jima pomagali tudi člani Društva podeželskih žena Velike Lašče in Konjejskega društva Velike Lašče, katerih člana sta tudi sama.

Kosci so se s sklepanimi in nabrušenimi kosami in z brusnim kamnom zbrali zjutraj, ob petih, ko je v vasi bilo še vse mirno, peli so le ptički, slišati pa je bilo že tudi prve peteline. Po šnopčku in izmenjavi nekaj jutranjih besed so se kosci z gospodarjem na čelu podali na hrib čez cesto, ki vodi do župnijske cerkve Marijinega rojstva v Robu. Kose najlepše odrežejo travo, ki je še prepojena z roso, v svežem jutru pa imajo kosci največ moči, saj košnja v hrib ni majhen napor. Prvi je kosil gospodar Janez, vzporedno in nekaj zamahov za njim so kosili ostali. Prvi vedno drži smer in narekuje tempo. Med košnjo si kosci privoščijo kratke postanke ob požirku pijače, ob brušenju kose ali pa takrat, ko je treba otreti potno čelo. Poleg rezi kos pa se je med kosci odvijal kakšen kratek pogovor o tem in onem, vmes pa je bilo slišati tudi vrisk. Medtem ko so kosci pokosili že dobršen del hriba, je gospodinja Zdenka v kuhinji pripravljala zajtrk, vas se je začela prebujati in prihajale so grabljice.

Najbolj zahtevno je bilo klepanje kose na babci s klepilnim kladivom, kar Stanetu Klančarju še vedno gre zelo dobro od rok.

Sveže jutro, poletno sonce, vonj po pokošeni travi - to je kosce in grabljice za trenutek odpeljalo v čase, ko so bila tovrstna opravila del poletnega vsakdanjika na marsikateri kmetiji. Praviloma so grabljice razmešavale, kot pravijo v Robu, pokošeno travo, ko se je dvignila rosa.

Po končanem razmetavanju trave, so si tako kosci kot tudi grabljice že prisluzili zajtrk. Gospodinja Zdenka je že ob prihodu koscev zamesila kruh, ki je sedaj že dišal na pogrnjeni mizi. Poleg kruha pa so si kosci in grabljice postregli z ocvirkovkim kruhom, ajdovimi žganci z ocvirki in krompirjevimi žganci s slanin kropčkom in ocvirki ter belo kavo. V prijetnem druženju so pozajtrkovali ter rekli kakšno besedo ali dve o tem, kako pomembno je, da se spomnimo načina življenja naših prednikov, ki so se ob še tako težkem opravilu, kot je bila na kmetiji košnja, znali tudi družiti in poveseliti. Veseli, da so tudi letos, že desetič zapovrstjo ročno, pokosili Korov hrib, ne le ker ga je zaradi strmine težko kositi strojno, pač pa je to delček naše kulturne dediščine, ki jo je treba ohranjati.

Dragica Heric

Prostovoljno gasilsko društvo Rob

vas vabi na

VELIKO VRTNO VESELICO

Z ZANIMIVIM SREČELOVOM,

**ki bo v soboto, 11. julija 2015,
ob 20. uri v Robu.**

Zabaval vas bo

ansambel NAVIHANKE,

za vse ostalo pa bodo poskrbeli robarski gasilci.

Vstopnine ne bo.

VABLJENI!

PROSTVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO

T U R J A K

Priraja gasilsko veselico

pred gasilnim domom **na Turjaku**

dne 24. 7. 2015 s pričetkom ob 20.00 uri.

Za razvedrilo bo poskrbela **skupina GADI**,
za hrano, pijačo in srečelov pa
turjaške gasilke in gasilci.

Prireditev bo pod šotorom.

VABLJENI!

Ženske kmečke igre

V torek, 26. 5. 2015, smo se članice Društva podeželskih žena odpravile v Podčetrtek, v športno dvorano nasproti Term Olimia, na že 10. državno prvenstvo kmečkih iger.

Letošnje državne ženske kmečke igre so se odvijale na področju lanskoletnih zmagovalk, članic Društva kmetič Ajda. Tudi letos so, kot je to že v navadi, članice društva Ajda v sodelovanju z Zvezo kmetič Slovenije poskrbele za šaljive igre, ki so povezane z dejavnostjo njihovega društva in so primerne tako za mlade kot tudi za malo starejše. Vsaka ekipa je bila sestavljena iz treh članic, pogoj je bil, da je ena od članic starejša od 60 let. Našo domačo ekipo smo spremljale tudi ostale članice, ki smo bile zadolžene za prišepetavanje, spodbudo in glasno navijanje. Za hrano in pijačo ter vse dobrote na mizah so poskrbele članice Društva kmetič Ajda, za obilo smeha pa je poskrbel humorist Gojko Jevšenak.

Po uvodnem nagovoru predsednice Zveze kmetič Slovenije gospe Irene Ule so nas pozdravili še predsednica Društva kmetič Ajda, župan Občine Podčetrtek in letošnja Mlečna kraljica Zelene doline Slovenije. V prvem krogu je tekmovalo kar 30 ekip v petih različnih igrah. Igre so bile resnično zabavne in zanimive, saj so zahtevale poznavanje zelišč, ročno spretnost pri zavijanju daril, mirno roko pri prenosu ajde v mlin ter športno aktivnost pri golfu in košarki, ki pa sta bila pri teh igrah malce drugačna kot sicer. V drugem krogu se je za zmago borilo 8 finalnih skupin. V tem delu tekmovanja je finalnim ekipam še kako prav prišlo znanje o Zvezi kmetič Slovenije, ki letos praznuje 20. obletnico delovanja, saj je bilo treba povezati slike in imena vseh predsednic Zveze kmetič Slovenije in jih tudi kronološko razvrstiti. Naslednja naloga je zahtevala spretnost, iznajdljivost in dobro napeta ušesa, saj so

tekmovalke sestavljale geslo, ki je bilo povezano s pesmijo iz vinorodnih krajev tega predela Slovenije. Sledili sta še ena morska igra, povezana s prihajajočimi dopusti, in pa šivanje elastike

v spodnje hlače, ki je tako tekmovalke kot tudi nas navijače spravilo v smeh. Največ točk so si priborile članice Društva podeželskih žena Škocjan iz Dolenjske in tako postale državne prvakinja za leto 2015. Tudi naša ekipa se je v naštetih igrah dobro odrezala, sicer nismo prišle v drugi krog tekmovanja, saj je bilo po prvem krogu veliko število ekip, ki so imele enak seštevek točk, smo se pa toliko bolj zabavale in nasmejale ob gledanju drugih tekmovalk in njihovih navijačic. Vsekakor je bila to še ena izkušnja in spoznanje več, saj smo skozi igre, ki so nam jih pripravile gostiteljice, spoznale še en del običajev in navad iz tega konca Slovenije. Pa še tako blizu meje s Hrvaško smo bile, da smo klicale iz hrvaškega omrežja.

Maja Marinčič

Ekскурzija med porabske Slovence

Pred leti smo že obiskali naše zamejske SLOVENCE v prelepi deželi REZIJL. Letos pa smo se namenili obiskati tudi naše SLOVENCE v PORABJU, ki so dolga leta živeli za t.im. Železno zaveso.

V Porabju živi danes okoli 3.000 Slovencev, ki so dobro organizirani posebno v kulturi. Središče Porabja je MONOŠTER. Problem teh ljudi je zaradi zgodovinskih dejstev gospodarska nerazvitost in zaradi tega je močno prisotno izseljevanje. O zgodovini Porabskih Slovencev se mnogo prebere na internetu, nam pa je v živo predstavila zgodovino kot tudi sedanje življenje predstavnica Slovenske skupnosti gospa Marijana Sukič, ki nas je spremljala na vsej naši poti od Gornjega Senika do Spodnjega Senika, skozi Slovensko ves do Monoštra in naprej do Sakalovcev in Števanovcev.

Del etnografske dediščine

V Gornjem Seniku smo si ogledali cerkev sv. Janeza Krstnika, kjer so glasovi naših članic zadoneli kot angelski. Obiskali smo Spominsko hišo gospoda Janoša Kuharja (porabski Čedermac) in videli obnovljen župnijski urad, spalnico, jedilnico in kuhinjo. Hiša je urejena tako kot etnološki kot cerkveno-zgodovinski muzej.

Pot nas je potem pripeljala do Monoštra, kjer smo si ogledali tretjo največjo baročno cerkev na Madžarskem ter muzej Avgusta Pavla – razstava o Slovencih na Madžarskem in lončarska razstava.

Po končanem ogledu smo imeli v restavraciji Lipa kosilo. To je hiša Porabskih Slovencev v kateri je Slovenski kulturni in informativni center. Tu smo si ogledali kratek film z naslovom PORABJE NEKOČ IN DANES. Gospa Marijana pa nam je še enkrat predstavila dejavnost slovenskih organizacij v povezavi z matično Slovenijo.

Naš obisk Porabja smo zaključili z gospo Marijano v Števanovcih z ogledom muzeja ŽELEZNA ZAVESA. Razstava nas je pretresla s pogledom na način varovanja meje med Madžarsko in Jugoslavijo. Marsikaj smo vedeli že preje, zdaj pas mo to še videli in slišali iz ust gospe Marijane.

Tu smo se poslovili od naše Porabske Slovenke in se odpravili na sosednjo prelepo Goričko. Pogleda in užitke nam je preprečilo močno deževje in mraz. Na prijazni kmetiji pa smo se okrepili, ogledali vinsko klet, izdelavo lončarskih izdelkov ter se nato na poti skozi Apaško dolino ustavili pri oljarju.

Domov smo se vrnili hitreje kot bi se sicer, če bi nas spremljalo sončno vreme. Toda bilo je lepo in s pesmijo smo se vrnili domov.

Vidimo se jeseni in gremo novim dogodivščinam naproti.

Marija Trotovek
foto Martin Gruden

Strokovna ekskurzija Društva za ohranjanje dediščine

Članice in člani Društva za ohranjanje dediščine Gradež smo se v soboto, 13. junija 2015, s turistično agencijo Autentica Koper popeljali na zanimiv izlet k zamejskim Slovincem v Benečijo. Italijani jo imenujejo Slavia Veneta (Slovanska Benečija), kot so jo poimenovali v času Beneške republike zaradi »slovansko« govorečega prebivalstva, po novem se imenuje Slavia Friulana. Večina ozemlja pripada italijanski deželi Furlaniji - Julijski krajini, Terske doline pa so najzahodnejši kraj, kjer še živijo Slovenci.

V Novi Gorici se nam je pridružil simpatičen vodnik Andrej, od katerega smo ves dan poslušali zanimive razlage o demografskih, gospodarskih in socialnih razmerah na tem območju. Prvi postanek je bil v prekrasni Pušji vasi (italijansko Venzona, furlansko Vençon), ki je kulturni spomenik, ime pa je dobila zaradi pihanja vetra oziroma burje. Prvi zapisi vasi so znani že iz leta 923, še danes vidimo srednjeveško obzidje iz leta 1258. Leta 1336 je pripadla oglejskemu patriarhu, leta 1351 je postala del Avstrije, po letu 1420 je sodila v Beneško republiko. Po obdobju ponovne avstrijske oblasti je leta 1866 postala del novonastale Kraljevine Italije. V zgodovini je imela pomemben strateški položaj. V burni preteklosti so prebivalci doživeli mnoge grozote – od požarov, kuge, vojne do katastrofalnega potresa 6. maja 1976 z epicentrom pod bližnjo goro San Simeone (1.505 m). Potres je v slabi minuti povzročil nepopisno gmotno škodo in tudi smrtne žrtve, pri nas pa je zelo prizadel Tolminsko. Vendar je bila vasica zaščiten kot kulturni spomenik, zato je bila vsa poslikana in po načrtih so jo lahko obnovili. V Evropi je tak projekt potekal prvič v zgodovini, sodelovali so mnogi mednarodni strokovnjaki, obnova pa je trajala več kot trideset let.

Najpomembnejša zgradba v vasi je katedrala svetega Andreja iz 14. stoletja, ki je bila prav tako obnovljena po potresu. Je gotška stavba s preprosto fasado in portalom, okrašenim z reliefi svetnikov in Kristusa, visokim zvonikom in prostorno apsido z visokimi okni. V notranjosti so ostanki iz 14. in 15. stoletja, freske (sveti Martin in vojska, sveti Jurij in zmaj ter kamnita pieta iz 15. stoletja) in drugo okrasje. Ganljiva je moderna in mogočna lesena skulptura – množica ljudi, ki dvignjenih rok prosijo nebo, naj jih obvaruje pred uničujočimi potresi.

Pred katedralo stoji krstilnica oziroma kapela sv. Mihaela, kjer so razstavljena presenetljivo dobro ohranjena mumificirana trupla. Te mumije so bile zelo znane že v preteklih stoletjih in po legendi naj bi jih videl sam Napoleon in si zato želel biti pokopan v Pušji vasi. Na glavnem trgu smo si ogledali še pročelje mestne hiše iz 14. oziroma 15. stoletja, ki je bila v potresu manj

poškodovana. V odprti loži so freske, na vogalnem stolpu sta ura in kip leva iz San Marca, simbola Benetk, na stropu pa grbi različnih družin, predvsem donatorjev. Andrej nam je povedal marsikatero zanimivost o bližnjih in daljnih krajih. Sicer se Furlani nimajo za Italijane, jezik je drugačen in se je ločno razvijal. Je zaščiten, na univerzi v Vidmu poučujejo tudi v furlanščini, imena krajev so dvojezična. Nekoč so živeli revno, danes je kmetijstvo na visoki ravni, predvsem so znani po pridelovanju koruze. Po zadnjem potresu je temu območju veliko pomagala tudi država. Izvedeli smo nekaj primerjav slovenskih, italijanskih, furlanskih in beneških imen krajev (npr. Videm, Udine, Udin in Viden). Andrej je predstavil kruto zgodovino in nekaj legend iz teh krajev. Kar 500 let so imeli samoupravo, po koncu Beneške republike pa jim je bila pod Avstrijo ukinjena avtonomija. Leta 1866 so se na plebiscitu odločili za Italijo. Slovenci so po podpisu Rapalske pogodbe leta 1920 začeli doživljati težke čase, saj so jih Italijani, tako v Furlaniji kot v Reziji, ščuvali in sprli med sabo. Iz težkih časov, ko je bila slovenščina prepovedana, so znani pogumni »Cedermaci«, ki so se upirali fašizmu. Skozi stoletja se je zaradi izseljevanja njihovo število zmanjševalo, tako jih je od nekdanjih 30.000 Slovencev na celotnem območju ostalo manj kot 6.000. V Reziji pa živi le še okoli 1.000 ljudi, mnoge domačije in cele vasi so predvsem po potresu ostale zapuščene.

V Reziji in Furlaniji imajo navado, da za malico postrežejo tako imenovani enotni krožnik. Nam so postregli s kruhkom, na katerega so naložili tipično salamo, okusen lokalno pridelan sir in solato. Tudi goveji golaž po lovsko, krompir z žajbljem in peresniki s paradižnikovo omako so zelo teknil, čeprav so bili slednji za nekatere preveč pekoči. Sladica so bili zanimivi piškoti s koruzno moko, ki je za te kraje značilna.

Na Ravenci, v eni od majhnih vasi v dolini ledeniškega izvora v Reziji, nas je sprejel navihan lokalni vodnik Sandro iz slovenskega kulturnega doma z imenom Rozajanski dum. Tudi on je predstavil nekaj legend, običajev in zgodovino domačih krajev. Dom je bil po potresu leta 1976 zgrajen s pomočjo nekdanje SFRJ. Sami se imenujejo Rosijoni, Slovenci pa so »ti bovški« oziroma »ta buški«, to pomeni vse tiste, ki živijo za Kaninom, in šele v 16. stoletju so sprejeli tudi ime Slovenci. V dolino so se naselili preko Koroške, in ker so bili vmes Furlani, so prevzemali tudi njihovo govorico, ohranili pa so določene besede iz Trubarjevih časov. Zgodovinsko je dolina sledila usodi Furlanije: stoletja je bila podrejena sodni pristojnosti opatije v Mužacu in vključena v oglejski patriarhat, nato je prešla pod Beneško republiko in bila leta 1866 priključena Kraljevini Italiji.

Tudi geografska lega je eden od razlogov, zakaj so v dolini ohranili značilno rezijansko govorico in kulturo, ljudsko izročilo, pesmi, glasbo, plese in pravljice, ki so nekaj posebnega v slovenski etnološki dediščini. Besede, ki jih v stari slovenščini ni bilo, so prevzeli iz italijanščine. V zabavnem klepetu s Sandrom smo slišali mnoge stare rezijanske besede, ki so po njegovi razlagi zelo logične, mi pa smo jih pač »modernizirali« (speča deklica je »ta lipa, kæ spæ«, »šči« pomeni dekcle, hči je »moja šči«, tisti v letih so »pærlitni«, saj besede starejši ne poznajo, »rozajanski strok« je posebna sorta česna, »strokova glava« ima posamezne »nogice«, sneg pri njih »beli«, ne sneži, dež vedno »ljuje« ...).

Slovenskih šol na tem območju ni, dialekta se učijo doma. Obstajajo tečaji slovenščine, dvojezična šola je le v Špetru. V Sloveniji priznavamo narodne manjšine, medtem ko so v Italiji priznane jezikovne manjšine. Znana so celo njihova prizadevanja, da bi bila

rezijanščina samostojen jezik, ne slovenski dialekt. Kot taka je bila priznana šele leta 2007, ko je tamkajšnji deželni svet sprejel zakon o zaščiti slovenske manjšine v Furlaniji - Julijski krajini.

Sandro nam je na koncu pokazal osnovne korake rezijanskega plesa in nas povabil, da smo se ga tudi mi poskušali naučiti. Tisti, ki se niso opogumili, so se seveda nasmejali ob gledanju naših bolj ali manj nerodnih korakov.

Ker so table v Reziji dvojezične, smo se nato zunaj lahko zabavali ob praktični predstavitvi Sandrove razlage: prebrali smo, da je Slovenija »Buška«, kar pomeni Bovška, »mesto, tu ki so fabrike« je industrijska cona, »hiša librinov« je knjižnica, »mesto ša šport« je športni center, »midiha dum« je zdravstveni dom.

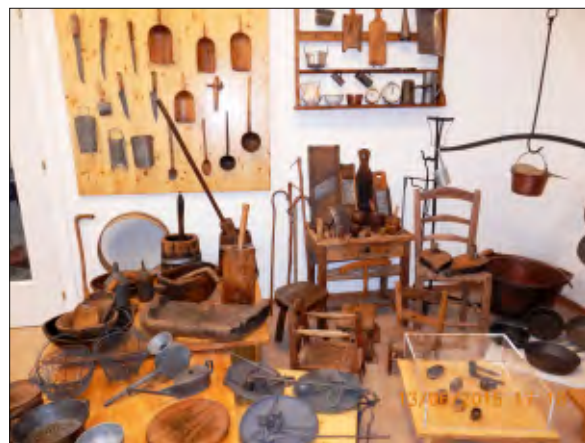
V bližnji Solbici smo si tudi pod vodstvom Sandra ogledali muzej brusarjev. Ker so bile razmere težke za preživetje, so moški odhajali za delom po svetu, domov so se običajno vračali le ob košnji, glavni sezoni dela na

polju, tradicionalnih vaških praznikov ali drugih posebnih priložnostih. Sami se pošaljajo, da je bila zato večina rojena spomladi. Do sredine 18. stoletja so bili pravzaprav kramarji ali krošnjarji, ki so prodajali suho robo in galanterijo, šele kasneje so bili predvsem brusarji. Muzej hrani in razstavlja njihovo različno orodje in veliko fotografij. Zaradi netlakovanih cest in neurejenih poti so hodili peš in vse pripomočke nosili na hrbtu, v »kršmi« ali krošnji, težki okoli 25 kilogramov. Leseni brusilni stroj z brusom na pedala so kasneje priridili v majhen voz na lesenih kolesih. Šele okrog leta 1900 so začeli potovati s kolesi. Kolo so priridili tako, da so lahko brus vrteli s pedali kolesa, ki so ga postavili na stojalo. Vse tehnične izboljšave, ki so se jih domislili brusarji, prikazujejo izvrstno ohranjeni muzejski predmeti. Sicer naj bi bilo še danes 10 % prebivalcev brusarjev, ki so seveda modernizirani in s kombiji potujejo po sejmi in trgih.

Naš obisk zamejcev se je končal v Terski dolini (Alta Val Torre, furlansko Val Tor), ki je dobila ime po reki Ter, Torente Tore v italijanščini pomeni hudournik Bik. To je najzahodnejši kraj, kjer še živijo Slovenci. Čeprav leži le 25 kilometrov od glavnega furlanskega mesta Vidma, se precej razlikuje od ravninskega sveta. Nad njo kraljuje gorska veriga Mušcev. V slikoviti pokrajini se lahko pohvalijo celo z okostjem jamskega medveda, ki so ga odkrili v kraški jami pod goro Karman. Njena skupnost ima lastno jezikovno in kulturno identiteto, govori posebno tersko narečje. Tudi to območje je začelo najbolj nazadovati v obdobju fašizma, ki si je prizadeval za popolno asimilacijo. Slovincem je vzel narodne pravice, kot so uporaba slovenskega jezika, pravica do šolanja v maternem jeziku, pravica do osebnih in krajevnih imen ... Danes so za ohranjanje dediščine, kamor sodi tudi jezik, zaslužni redki posamezniki, med katerimi je tudi profesor in pesnik Viljem Černo, ki je uspeval premagovati italijanske nacionalistične ovire. Kmalu bo 40 let, kar je ustanovil Center za kulturne raziskave, nadnacionalno ustanovo, ki skrbi za povezovanje Slovencev, Italijanov in Furlanov pa tudi za ohranjanje slovenstva.

V glavni vasi Bardo, ki jo pojmujejo kot sveti kraj, nas je sprejel njegov sin Igor. Bardo, ki je beneško ime za

brdo, čeprav na novo pozidan, je svojo istovetnost ohranil z imeni svojih ulic ali kotičkov. To pričajo table, kot so: Za vasjo, Tam na meji, Zakostanj ... Povzpeli smo se do cerkve, obnovljene po potresu, na katerega še spominja Jezus na križu, ki je ostal brez glave. V cerkvi so poleg križevega pota na lesu, z napisi v domačem narečju, znamenite tudi orgle iz leta 1743. Od Igorja smo izvedeli, katere vasice sestavljajo to dolino ter nekaj drugih pomembnih zgodovinsko-geografskih in drugih podatkov. Povedal je, da so že v začetku 18. stoletja pravno zahtevali župnika, ki bi maševal v slovenskem jeziku. V 2. polovici 19. stoletja so jih hoteli popolnoma iztreti, učitelje so jim pošiljali iz Milana. Še danes ni slovenskega pouka, imajo pa vsaj dvojezične maše, saj se je župnik naučil slovensko. V župnijskem arhivu je našel že zdavnaj pozabljene slovenske pesmi, ki so jih Terjani spet začeli peti pri nedeljskih mašah. Tersko narečje ali terščino, ki je živ muzej slovenskega jezika, je raziskoval in zapisal tržaški profesor Pavle Merku, v sosednji vasi Plesišče je odkril tudi pozabljeno slovensko pesem. Kot zanimivost je Igor še povedal, da je celo ena od učiteljic iz Milana opisala njihove stare običaje, bivališča, predmete, noše, nekatere šege in navade.

Ogledali smo si tudi tamkajšnji etnografski muzej v nekdanji mlekarni. Odprt je bil tri leta pred potresom, ponovno pa šele leta 1981. Leta 2012 je bil obnovljen s pomočjo strokovnjakov iz Goriškega muzeja Nova Gorica. Je spomenik in biser zgornje Terske doline, saj hrani dediščino, ki priča o snovni kulturi tega območja. Posvečen je slovenski skupnosti, da se ne bi pozabila njen izvor in preteklost. Razstavljeni predmeti so se uporabljali predvsem v gospodinjstvu, živinoreji, proizvodnji sira in obrtništvu. Nekaj je tudi slik in opisov preteklega preprostega življenja domačinov.

Ko smo polni vtisov zapustili zamejske Slovence, nas je večerja čakala v Goriških brdih na turistični kmetiji Štekar. Tudi tam so nam postregli z nekaj domačimi specialitetami, kot so bile okusna sirkova mineštra, zeliščna frtajla z močno in nenavadno aromo ter zanimiva tribarvna polenta. Mnogi smo se razveselili sveže nabranih češenj, nekaterim pa je bilo zanimivo tudi to, da so spoznali domačega sina, ki je bil osrednji junak resničnostnega šova Ljubezen na deželi.

Med vožnjo proti domu sem razmišljala o tem, kaj nam je za konec povedal vodnik Andrej. Beneške Slovence so pred petindvajsetimi leti še vedno preganjali policisti, zato si skromno želijo, da bi njihov položaj ostal vsaj tak, kot je sedaj. Veseli so vsakega obiska iz matične domovine, od katere so bili dolga stoletja odrezani. Tako se ne počutijo pozabljene in dobijo priznanje, da cenimo njihovo pripadnost duhovnemu izročilu prednikov, narodno zavest in ohranjanje slovenske dediščine.

Divjad in lovstvo v lovišču Velike Lašče

Lovska družina Velike Lašče je koncesionar za izvajanje nalog s področja trajnostnega upravljanja z divjadjo. Upravlja lovišče Velike Lašče, ki skupno meri 5.664 ha.

Trenutno ima družina 54 članov. Povprečna starost znaša kar 58 let, zato smo še posebej veseli mladih. V letošnjem letu je pripravnik Gregor Marolt ter mladi član Jure Jaklič.

V lanskem letu smo izvajali vse ukrepe, določene z Letnim načrtom lovišča, ki ga potrди Zavod za gozdove Slovenije. Ročno in strojno je bilo pokošenih 12 ha težje dostopnih gozdnih jas in travnikov. Vzdrževali smo nekaj več kot 0,6 ha grmišč ter gozdnih robov. Zalagamo 19 krmišč za zimsko in privabljalno krmljenje za divjega prašiča in jelenjad. Z namenom izboljšanja prehranskih razmer za divjad obdelujemo 7 krmnih njiv.

Delovna akcija Dolnje Kališče

Stanje populacij večine vrst divjadi ocenjujemo kot stabilno. V zadnjem obdobju smo zaznali predvsem povečanje gostote jelenjadi, kar potrjujejo tudi opažanja občanov. Od zavarovanih vrst je številčno najbolj prisoten rjavi medved. V skladu s Pravilnikom o odvzemu osebkov vrste rjavega medveda sta bila v začetku leta 2015 uplenjena dvoletni samec ter štiriletna samica. V lanskem letu je bila na podlagi interventne odločbe Agencije RS za okolje v Velikih Laščah uplenjena volkulja, ki je bila v izredno slabem fizičnem stanju (podhranjenost, zajedalci). Po ocenah naj bi dosegla starost 14 let.

Na področju kinologije vsako leto v jesenskem času organiziramo preizkus naravnih zasnov za goniče. V lanskem letu so se naši člani udeležili tudi mednarodne razstave lovskih psov CAC na Snežniku. Trenutno imajo naši lovci 20 preizkušenih lovskih psov.

Na strelišču na Retenjskih senožetih je konec leta 2014 potekala božična strelska tekma, ki smo jo organizirali že četrto leto zapored. Tekma je zelo dobro obiskana in sprejeta; udeležili so se je člani lovskih družin iz vse Slovenije. Vsako leto junija pri nas poteka tudi zaključna tekma strelske lige Zveze lovskih družin Kočevje.

Aktivnosti potekajo tudi na lovski učni poti, ki je namenjena najmlajšim. Preko lovske učne poti se otroci seznanijo s prostoživečimi živalmi, ki bivajo na našem področju, istočasno pa iz prve roke spoznajo tudi lovske objekte ter dela v lovišču, ki jih opravljajo lovci.

Zaključna tekma lige ZLD Kočevje

Lovska družina Velike Lašče je v lanskem letu izvolila nov upravni odbor za mandatno obdobje 2014-2018. Na čelu družine je tako Franci Zakrajšek, starešina. Gospodar družine je Viktor Čeč. Posamezne revirje upravljajo revirni lovci, ki so Franc Zakrajšek (Karlovice), Franci Zakrajšek (Kališče), Marko Tepej (Laški gozd), Janez Škulj (Slemenca) ter Franc Debeljak st. (Hribi).

Na tem mestu bi se radi posebej zahvalili vsem občanom, ki že vrsto let tvorno sodelujejo z LD Velike Lašče bodisi pri samem delu v lovišču bodisi so pripravljene odstopiti del zemljišča v uporabo za strelišče ter postavitev prež ali krmišč. Le z vašo pomočjo in pripravljenostjo pomagati lahko tudi v prihodnje ohranjamo tako naše okolje kot tudi prostoživeče živali za prihodnje generacije.

Kontaktne številke LD Velike Lašče:

Starešina:

Franci Zakrajšek, gsm: 041/391-498

Ogled in cenitev škod:

Franc Zakrajšek, Podžaga 7, Velike Lašče,
tel.: 01/788-13-56, gsm: 041/805-445

Alojz Marolt, Mala Slevica 65, Velike Lašče,
gsm: 031/254-335

Občane naprošamo, da škodo po divjadi prijavijo v najkrajšem možnem času, saj je po preteku daljšega obdobja težavno tako ocenjevanje kot tudi izplačilo škod po divjadi.

Občane obveščamo, da bo s 1. 7. 2015 pričela delovati spletna stran Lovske družine Velike Lašče, na kateri bodo objavljeni ažurirani podatki glede kontaktnih oseb ter vsa obvestila glede dogodkov, divjadi, prostoživečih živali in lova. Spletna stran bo dostopna na naslovu: www.ld-velikelasce.si.

Lovska družina Velike Lašče

Lovska družina Turjak praznuje!

Pisalo se je leto 1945, ko se je skupina ljubiteljev lova dogovorila, da ustanovijo lovsko družino v Turjaku. Prvi oziroma ustanovni zapisnik se je seveda spisal na roko in ga lovška družina še vedno hrani v svojem arhivu. Žal nihče od ustanovnih članov ni več med nami. Danes turjaška lovška bratovščina šteje 35 članov v starosti od 18 do 80 let. Lahko se pohvali, da ima kar veliko število mladih članov, kar je vsekakor vzpodbudno za nadaljnje uspešno delo. Lovska družina Turjak je svoj prvi prapor razvila že leta 1974 in ga vse do današnjega dne uporabljala na lovskih krstih, slavnostnih prireditvah, žal pa tudi na mnogih pogrebih naših članov.

Lovska družina Turjak, ki v letošnjem letu praznuje 70. obletnico obstoja, je na sončno soboto 13. 6. 2015 pred lovskim domom na Turjaku pripravila osrednjo prireditev ob tem visokem jubileju. V uvodnem nagovoru je vse navzoče najprej pozdravil starešina LD Turjak Kristijan Fras, slavnostni govornik pa je bil predsednik Zveze lovskih družin Ljubljana mag. Lado Bradač, ki je našim lovcem seveda čestital za visoki jubilej in predal tudi priznanje za 70 let lovske družine. Zbrane sta nagovorila tudi g. Milan Velkovich (strokovni tajnik ZDL Ljubljana) in predstavnik Zveze lovskih družin Kočevje g. Bojan Zgonc. Med drugim so slavnost popestrili rogisti lovske družine Krka in praporščaki, ki so prinesli prapore iz sosednjih lovskih družin; teh je bilo kar šest. Ker je 70 let obstoja lovske družine že visok jubilej, so želeli turjaški lovci ta dogodek tudi obeležiti z razvitjem novega lovskega prapora. Najprej so z vsemi častmi zvilili stari prapor, ki so ga uporabljali dobrih 40 let, in nato ob zvokih Prešernove Zdravljice slavnostno razvili svoj novi lovski prapor. Ob razvitju so na drog pripeli tudi botrske trakove Občina Velike Lašče, Mapri, d.o.o., Zdravko Milič, Marjan Miklič, in tako opremljen se je novi prapor turjaške lovske družine pobratil s prisotnimi prapori.

foto: Tone Podržaj

Nov prapor

Na slovesnosti sta se starešina Kristijan Fras in gospodar LD Turjak Jože Krampelj tudi zahvalila vsem botrom in sponzorjem, ki so s svojim prispevkom pripomogli k novemu praporu. Ob tej priložnosti sta podelila tudi zahvalo za donacijo. Prav tako sta se zahvalila članom za njihov prispevek in jim podelila spominske žepne nože, ki jih bodo spremljali na lovu in spominjali na ta velik dogodek. Po krajšem glasbenem premoru je sledil lovski krst. Slavnostni oder se je spremenil v častno lovsko razsodišče. Pred razsodišče sta lovška čuvaja pripeljala tri

Sodni tribunal

obožence, katerih zločini naj bi bili raziskani in dokazani pred sodnim senatom. Predsednik tribunala je naprej predstavil sodni senat: predsednika Zlata, dva prisodnika Boža in Romana, ki sta ga spremljala za sodno mizo, tožilca Milana in zagovornico Cirilo. Predsednik je prebral obtožnico, ki je dolžila zelence kaznivih dejanj, in nato pozval tožilca in zagovornico, da podata svoji izjavi. Vse skupaj smo zbrani najprej pospremili z aplavzom, nato pa pozorno prisluhnili natolcevanju tožilca in obrambi obtožencev. Smeha ni manjkalo in na koncu so bili obtoženci oproščeni in kršчени po stari lovski šegi, za katero je predsednik tribunala že v uvodnem nagovoru povedal, "da odraža etičen in human odnos do divjadi, narave, lovskega tovarištva in lovskega psa".

Lovski krst

Po slovesnosti razvitja novega prapora in lovskem krstu pa je sledila še lovška veselica, na kateri ni manjkalo odličnega divjačinskega golaža in divjačinske pečenke. Za zabavni program je poskrbela skupina Dalton. Veselo vzdušje je trajalo dolgo v noč. Ob tej priložnosti se želi lovška družina Turjak zahvaliti vsem botrom, donatorjem in drugim uporabnikom prostora, ki ste s svojim prispevkom pomagali pri razvitju novega prapora ob počastitvi 70. obletnice. Prav tako bi se radi zahvalili vsem, ki ste se odzvali našemu povabilu in z nami preživeli prijeten večer.

Maja Marinčič
Foto: Tone Podržaj

Občinsko prvenstvo v badmintonu 2015

Organizator TVD Partizan je 13. maja izvedel občinsko prvenstvo v badmintonu, ki je potekalo v treh kategorijah. Za letošnje tekmovanje lahko zapišemo, da je predvsem v moški kategoriji prevladala mladost nad izkušnjami (beri kondicija). Povsem drugače pa je tekmovanje potekalo v ženski kategoriji, kjer je prevladala izkušnost. Mešane dvojice pa so loterija, kjer pač žreb odloči, kdo bo s kom v paru. In če imaš srečo pri žrebu, je kolajna zelo blizu.

Rezultati:

Ženske, enotna kategorija

1. Tatjana Janko
2. Mija Prijatelj
3. Irena Hren

Moški, enotna kategorija

1. Gregor Bavdek
2. Matjaž Klančar
3. Tomaž Zupančič

Mešane dvojice

1. Tatjana Janko – Gašper Bavdek
2. Mija Prijatelj – Matjaž Klančar
3. Irena Hren – David Zakrajšek

Igor Sever
Foto: Niko Samsa

Zavod za prostorsko, komunalno in
stanovanjsko urejanje Grosuplje d.o.o.

Vse na enem mestu.
www.zpkusu.si

**PRI GRADNJI NOVEGA OBJEKTA, ALI PRI
REKONSTRUKCIJI, DOZIDAVI, NADZIDAVI ALI
LEGALIZACIJI OBSTOJEČEGA VAM NUDIMO
UGODNE PROJEKTANTSKE STORITVE:**

- izdelava vse potrebne projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja za vse vrste objektov,
- pridobitev gradbenega dovoljenja,
- izdelava geodetskega posnetka in parcelacije zemljišča.

**Za vas na enem mestu izpeljemo vse potrebne
postopke do začetka gradnje vašega objekta.**

Nudimo pa vam tudi kompletno ureditev etažne lastnine v
vaši večstanovanjski stavbi.

**Najdete nas na Taborski cesti 3 v Grosuplju in po
telefonu (01) 7810 320.**

Občinsko prvenstvo v namiznem tenisu 2015

12. in 19. maja je v organizaciji TVD Partizan potekalo občinsko prvenstvo v namiznem tenisu. Tekmovanje je potekalo v petih kategorijah. Udeležilo se ga je 29 tekmovalcev. V članskih kategorijah ni bilo večjih presenečenj. Zato pa smo bili v mlajših kategorijah priča nekaterim presenečenjem ter zelo lepi in atraktivni finalni igri. Veseli smo, da se je predvsem v najmlajših kategorijah pojavilo kar nekaj novih ljubiteljev bele žogice.

Rezultati:

Deklice OŠ, enotna kategorija

1. Živa Vrabec
2. Zala Vrabec
3. Mateja Marolt
3. Lea Belaj

Dečki do 6. razreda OŠ

1. Žan Žužek
2. Sanel Rekanovič
3. Aiken Ahac
3. Nejc Jaklič

Dečki 7.-9. razreda OŠ

1. Žiga Oblak
2. David Možek
3. Sven Ahac
3. Kristjan Smrekar

Ženske, enotna kategorija

1. Alenka Zidar Zupan
2. Tanja Možek
3. Nika Možek

Moški, enotna kategorija

1. Aleš Smrekar
2. Igor Sever
3. Marjan Godec
3. Niko Samsa

Igor Sever
Foto: Niko Samsa in Igor Sever

Namizni tenis - novice

Ekipe Velike Lašče je po končanem prvenstvu v sezoni 2014/2015 v 1. Ljubljanski ligi zasedla peto mesto. Kar tri ekipe si delimo enako število točk, vendar smo imeli slabšo razliko v medsebojnih dvobojih in le za las izgubili pokal za tretje mesto. Tudi zlata sredina na lestvici je odličen rezultat in pohvale našim igralcem za dobre igre.

Mesto	Ekipe	Tekme	Zmage	Porazi	Točke
1.	Ilirija-Frili	18	16	2	32
2.	Mušketirje	18	15	3	30
3.	Imis	18	10	8	20
4.	NTK Komenda	18	10	8	20
5.	Velike Lašče	18	10	8	20
6.	Radiestezija Maselj	18	9	9	18
7.	Kom. Gradnje Grosuplje I.	18	8	10	16
8.	Spin	18	7	11	14
9.	Bobcati	18	4	14	8
10.	Copis Faškarji I.	18	1	17	2

Mesto	Ekipe	Tekme	Zmage	Remiji	Porazi	Točke
1.	KGK Krka 2	7	7	0	0	14
2.	KGK Krka 1	7	6	0	1	12
3.	Šmajje mladi	7	4	1	2	9
4.	Velike Lašče	7	3	1	3	7
5.	Stična 1	7	3	0	4	6
6.	ŠD Kompolje	7	3	0	4	6
7.	Šmajje veterani	7	1	0	6	2
8.	Stična 2	7	0	0	7	0

Naša druga ekipa nastopa v medobčinski ligi, kjer nastopajo ekipe iz občin Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropolje in Velike Lašče. Po spomladanskem delu v sezoni 2015 zasedamo trenutno četrto mesto med osmimi ekipami. Ekipe igrajo poleg posameznih dvobojev tudi eno tekmo dvojic, zato je možen tudi remi.

Igor Sever

Člani LK Turjak uspešni na tekmi za slovenski 3D pokal

Lokostrelski klub VLR Vilijem je v soboto, 9. maja 2015, organiziral tretjo letošnjo tekmo za slovenski 3D pokal. Tekmo so pripravili v okolici turistične kmetije Kuren nad Vrhniko in glede na to, da gre za novo lokacijo, jih lahko pohvalimo za odlično postavljeno progo in celotno izvedbo tekmovanja. Za razliko od naše tekme jim je dobro služilo tudi vreme.

Tekme smo se v velikem številu udeležili tudi turjaški lokostrelci – na Kuren se nas je odpravilo štirinajst. In rezultati? Odlični – naši lokostrelci so osvojili štiri prva mesta, eno drugo in tri tretja, ostali pa se bomo bolj potrudili prihodnjic.

Dovolj dobri za prvo mesto in s tem za najvišjo stopničko so bili:

- Božo Kovačič med veterani z dolgim lokom,
- Matic Štrukelj med mladinci z golim lokom,
- Jakob Koritnik med kadeti z instiktivnim lokom,
- Matic Klun med dečki z dolgim lokom.

Drugo mesto si je med dečki pristreljal Tilen Dolšak z dolgim lokom.

Na najnižjo stopničko, ki še prinaša medalje, pa so se uvrstili:

- Klavdija Možina med članicami z dolgim lokom,
- Stanislav Ahac med veterani z dolgim lokom,
- Miha Gale med kadeti z instiktivnim lokom.

Razlogov za zadovoljstvo je bilo torej kar dovolj, dodatno pa nas veseli dejstvo, da LK Turjak po treh tekmah vodi tudi v skupni razvrstitvi klubov za slovenski 3D pokal.

J.K.

Plaćilo položnic brez provizije

**Vabljeni na
novo prodajno mesto
Si.mobil Grosuplje
v Mercator centru.**

Vse, ki nas boste s tem kuponom obiskali do 31. 12. 2015, bomo nagradili z **20 % popusta** ob nakupu dodatne opreme.

Si.mobil Grosuplje
Bravca 2a, 1290 Grosuplje
tel: 040 67 67 88
Delovni čas: ponedeljek - sobota, 9.00-20.00

Kolesarski kronometer Knej–Karlovica

Tudi letos je članom TVD Partizan Velike Lašče uspelo izpeljati tradicionalni kolesarski kronometer Knej–Karlovica. Tekmo je izvedla utečena ekipa TVD Partizan ob pomoči gasilcev PGD Karlovica, ki so poskrbeli za zaporo cest, in Tatjane Janko, ki je bila pripravljena na nudenje prve pomoči, ki je k sreči ni nihče potreboval. Za prvo pomoč je bil pripravljen tudi defibrilator, ki nam ga je posodila zobozdravnica Katja Gradišar. Letos so trije pari tekmovali tudi v dvojicah (oče ali mama na kolesu, otrok v sedežu zadaj).

Administrativnega dela priprav, ki vključuje zbiranje soglasij, prijavo prireditve in vlogo za zaporo ceste na občino smo se v letih, ko organiziramo kronometer, naučili in nam ne povzroča težav. Z upravno enoto pa je vsako leto hujše. Po tem, ko so

Rezultati

(v oklepaju je navedena uvrstitev v občinskem merilu):

Učenke OŠ

- 1 (1) Zala Škulj 0:13:15:47
- 2 (2) Maja Štrukelj 0:22:57:44

Učenci OŠ

- 1 (1) Lenart Adamič 0:11:34:61
- 2 (2) Sebastjan Zidar 0:12:02:83
- 3 (3) Erazem Adamič 0:13:49:75
- 4 (4) Miha Zupanič 0:14:19:09
- 5 (5) Borut Jani Škulj 0:15:27:90

Ženske do 35

- 1 (1) Monika Škulj 0:10:27:27

Ženske nad 35

- 1 (1) Alenka Zidar 0:12:36:29
- 2 (2) Petra Hočevar 0:12:36:32
- 3 (3) Janja Samsa 0:15:49:88
- 4 (4) Martina Jug 0:22:23:74

Moški 60 in več

- 1 Herbert Kotnik 0:07:47:59

Moški od 40 do 60 let

- 1 Ludvik Peterlin 0:08:17:45
- 2 (1) Jože Škulj 0:08:26:17
- 3 (2) Janez Škulj 0:09:19:30
- 4 (3) Jože Starič 0:10:26:30
- 5 (4) Miha Štrukelj 0:17:18:73

Moški do 40 let

- 1 (1) Andrej Krička 0:07:50:88
- 2 Roman Viršek 0:08:02:16
- 3 (2) Rok Papež 0:08:20:90
- 4 (3) Jure Adamič 0:08:22:04
- 5 (4) Jure Škulj 0:09:06:06
- 6 (5) Andrej Tanko 0:09:39:63
- 7 (6) Klemen Peterlin 0:09:50:12
- 8 (7) Jernej Virant 0:10:00:29
- 9 (8) Uroš Centa 0:10:40:23
- 10 (9) Igor Zupanič 0:13:51:80

Dvojice

1. Uroš in Izak 0:10:40:23
2. Janja in Tinkara 0:15:49
3. Miha in Martin 0:17:18:73

lani prvič zahtevali defibrilator, smo ga letos pridobili in upali, da bo to za uradnike na Upravni enoti Ljubljana dovolj. Na nek način je bilo dovolj, saj nam tekme niso prepovedali, vendar pa jim ni uspelo pravočasno izdati soglasja tako, da dva dni pred tekmo še nismo vedeli ali bomo kronometer lahko izvedli ali ne.

Spletna aplikacija za merjenje časa in spremljanje rezultatov pa deluje rutinsko, brez napak in problemov tako, da smo že drugič tekmo izvedli z letečim štartom in samodejnim začetkom in koncem merjenja časa.

Udeležba je bila nekoliko manjša kot lani saj je bil na isti dan tudi maraton Franja. Veseli smo, da vsako leto več družin udeleži kronometra in upamo, da bo naslednje leto večja udeležba osnovnošolske mladine.

Po tekmovanju smo pred bifejem Pri Janezu na Karlovinci podelili po dva kompleta medalj: enega za odprto prvenstvo, drugega pa za občinsko tekmovanje.

Jože Starič

Ribniški podmladek odlično začel poletno sezono

V bazenu Tivoli se je 14. in 15. marca odvijal 28. MM Pokal Ježek, ki je hkrati eden izmed najstarejših mitingov za najmlajše plavalce in plavalke.

Mladi plavalci Plavalnega kluba Inles Ribnica so izvrstno tekmovali, med zelo uspešnimi pa je bil tudi **Maks Kastigar**. Po odličnih borbah je priplaval kar tri posamične medalje, tretje mesto je osvojil v delfinu, drugo mesto v prosti tehniki, prepričljivo pa je zmagal v hrbtnem. Maks je osvojil tudi tretje mesto v seštevku vseh štirih disciplin.

Čestitamo!

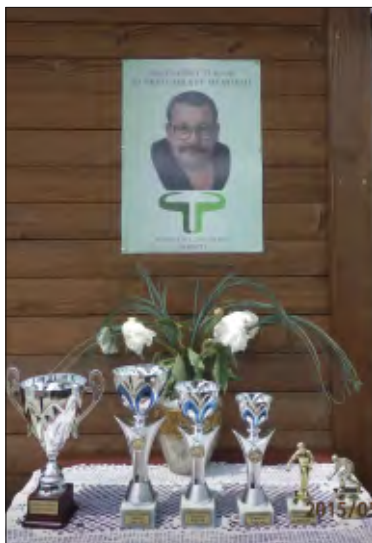
Nejc Lovšin, trener

Maks Kastigar na najvišji stopnički (desno)

Prvi Čarlijev memorial – spominski turnir v balinanju

Na balinišču Športnega centra Turjak se je 30. maja odvil poseben balinarski turnir »Čarlijev memorial«, na katerem se je šest ekip pomerilo za prehodni Čarlijev pokal. Pred začetkom tekmovanja so se turjaški balinarji spomnili svojega Čarlija pred postrojenimi balinarskimi ekipami in Miro Strle, Čarlijevo vdovo, ki je spremljala spominski turnir vse do zaključka:

»Franc Strle – Čarli (1953–2013) se je rodil v naši občini v mali vasi Purkače v skopih povojnih letih. Zgodaj se je srečal s težavami in revščino v življenju, vendar mu je znana notranja moč pomagala, da se je izšolal za ključavničarja, v Kovinarski je nabiral prve delovne izkušnje. Vozila in promet ter stalni stik z ljudmi so njegovo življenjsko pot peljali v AvtoKočevje in SAP Ljubljana, kjer je kot dolgoletni voznik avtobusa dočkal pokoj.

Ustvaril si je družino na Turjaku, kjer se je hitro ujel s številnimi aktivnostmi krajanov in društev. Veliko podporo je imel v soprogi Miri in sinu Roku, še posebej, ko je zbolel za zahrbtno boleznijo.

Njegova življenjska sila in aktivnost ni poznala meja. Povsod je bil pripravljen pomagati in razdajati svoje bogato praktično znanje. Pomagal je pri urejanju gozdov in nasadov, obrezoval grajsko trto, zvaril prenosna ognjišča lokostrelcem, postavljaj ptičje hišice, cepil sadno drevje, doma smo občudovali njegovo hruško s petimi vrstami hrušk in še bi lahko naštevali. Znana je bila njegova spretnost kovanja in oblikovanja, posebej se je izkazal pri izdelavi svečnikov. Mnogi krasijo dom. Ponosen je bil tudi na zadolžitev rezervnega policista pri obrambnih nalogah.

Rad je tudi balinal, srečevali smo ga v Podturjaku, v Robu in še kje. Bil je dolgoletni pobudnik za izgradnjo balinišča na Turjaku. Šele zadnje leto se mu je želja izpolnila. Vestno je spremljal gradnjo in opremljenost ter spodbujal ustanovitev balinarskega društva. Na žalost zadnje želje ni dočkal.

Zato smo se člani balinarske sekcije Športnega društva Turjak zavezali, da enkrat letno posvetimo našemu ustanovnemu članu poseben balinarski turnir ter ga poimenovali Čarlijev memorial.«

Na balinarskem turnirju v trojkah so sodelovale ekipe balinarjev z Gradeža, Gradišča, Iga, iz Roža, Turjaka in Velikih Lašč. Prvo mesto in prehodni Čarlijev pokal je osvojila ekipa Ledvičke z Iga, drugi so bili balinarji Balinarskega društva Gradišče in tretji balinarji Društva upokojencev Velike Lašče.

V tekmovanju posameznikov v bližanju je osvojil pokal najboljšega Franci Zakrajšek iz robarske ekipe, med zbijači pa Mirko Ujič iz izžanskih Ledvičk. Pokale, ki jih je prispevala Občina Velike Lašče, je podelil Martin Rop, član UO ŠD Turjak in vodja balinarske sekcije.

Organizatorji in prostovoljci so poskrbeli za pogostitev gostov in prijetno vzdušje. Balinarji so sobotni Čarlijev memorial preživeli ob spominih, tekmovanju in prijateljskem druženju.

Balinarji ŠD Turjak

Dirka po Sloveniji

Na 22. izvedbi Dirke po Sloveniji je trasa dirke vodila tudi skozi našo občino. V Robu je kolona kolesarjev peljala tudi mimo novega informativnega centra in točke srečevanja »pri vagi«. To je bil prvi stik centra s svetom in krajanji verjamejo, da bo točka postala prepoznavna tudi širše, predvsem med pohodniki in kolesarji, ki si bodo lahko na tem mestu odpočili, se oskrbeli z vodo in dobili uporabne informacije za raziskovanje lepot našega kraja.

Srečko Knafelc

Posvetitev nove strehe zvonika na cerkvici sv. Lenarta v Krvavi Peči

V nedeljo, 21. junija, je v Krvavi Peči celo vreme praznovalo, kajti cerkvi sv. Lenarta je bila svečano posvečena, posvetil pa jo je sam ljubljanski nadškof Stane Zore. Seveda je bila to le pika na i aktivnosti domačinov iz Krvave Peči in tudi sosednjih vasi Sekirišč in Bukovca, ki so s prostovoljnimi delom temeljito obnovili obzidje cerkvice in njeno okolico. Še prej je stekla akcija nabiranja prostovoljnih prispevkov vaščanov in množice tistih, ki so kakorkoli povezani s Krvavo Pečjo - akcijo je vodil Ciril Purkat, ki je koordiniral in pripravil tudi vso

logistiko za zaključno slavlje. Zbrani denar je ob sofinanciranju robarske župnije in Občine Velike Lašče zadostoval za pokritje stroškov izdelave in montaže strehe zvonika v izvedbi podjetja Šušteršič iz Logatca, ki je s svojo tehniko v rekordnem času opravilo delo. Na posvetitveni dan se je pred cerkvico sv. Lenarta zbrala res velika množica domačinov in gostov, ki jih je nagovoril

najprej Ciril Purkat, nato pa še župnik Anton Dobrovoljc. Osrednji dogodek pa je bil vsebinski nagovor ljubljanskega nadškofa, ki je v svojem govoru še posebej poudaril pomebnost sodelovanja vseh vaščanov ne glede na opredeljenost in postavil tako sodelovanje za vzgled bodočega sodelovanja ...

Po zahvalni maši pa je nadškof pokazal, da je ljudski škof, saj se je sproščeno in prijazno pogovarjal z vsakomer, ki je to želel. Ogledal si je tudi priložnostno razstavo fotografij, ki so prikazovale proces spreminjanja cerkvice skozi čas, posebej pa še to zadnjo obnovo. Ob odhodu se je nadškof ustavil tudi pri Domu veteranov, kjer je slišal kratek zgodovinski oris Krvave Peči v povezavi s turjaškim gospodstvom ter o posebnostih desetdnevne vojne za Slovenijo. Svoje vtise je strnil v zapis v Knjigo vtisov v učilnici doma veteranov.

Naj na koncu omenim, da je za pogostitev poskrbelo Društvo podeželskih žena, ki so pripravile sladke dobrote, teh pa so veliko pripravile tudi domače gospodinje. Zahvala za prispevek k prireditvi gre pekarni in trgovini Zevnik ter KZ Velike Lašče.

Srečko Knafelc

Mladinska skupina dela

V mladinski skupini smo imeli od marca več aktivnosti. Pred veliko nočjo smo imeli pashalno večerjo, na veliki četrtek smo pripravili bdenje, vsak petek pa smo se srečevali ob različnih temah.

V maju smo pripravili šmarnično pobožnost po naših podružnicah. Vsako nedeljo smo se srečevali ob molitvi, šmarničnem branju in petju. Drugo nedeljo v maju nas je na Lužarjih s petjem razveseljeval župnijski mešani pevski zbor, tretjo nedeljo smo pri sv. Roku nad Srobotnikom poslušali otroški pevski zbor Lumen, četrto nedeljo so nam na Mali Slevici prepevale birmanke, peto nedeljo pa smo z ljudskim petjem v Malih Laščah zaključili šmarnično pobožnost. Šmarnice so bile lepo obiskane, kar nas zelo veseli.

V maju smo pokosili tudi župnijski vrt in na njem postavili badminton igrišče, ki služi zabavi in rekreaciji med in po srečanjih, pripravili smo večer s palačinkami, kjer smo si pogledali slike preteklih let in aktivnosti. V juniju smo se posvetili pripravi na delo z otroki na oratoriju, kjer smo začeli najprej pripravo katehez, sprva posamezno, potem po skupinah, spoznali pa smo tudi bl. Lojzeta Grozdeta, zavetnika mladih.

Mladinska skupina s kardinalom Francem Rodetom, župnikom Vladimirjem Jaksetičem in bogoslovcem Maticem Miheličem ob blagoslovitvi Župnijskega doma bl. Lojzeta Grozdeta.

V četrtek, 25. junija, na dan državnosti, smo dan izkoristili za izlet na morje. Z minibusom smo se odpravili na Krk v Njivice, kjer smo preživeli enkraten dan, obsijan s soncem. Po celodnevem kopanju in uživanju na soncu ter igranju odbojke smo se zadovoljni vrnili domov. Izlet je delno sofinancirala Občina Velike Lašče. Za poletje načrtujemo še tridnevno ekskurzijo v Srbijo, pohod na Triglav in izvedbo oratorija za otroke z naslovom »Hočem biti svet!« z glavnim junakom Dominikom Saviom.

Mladinska skupina župnije Velike Lašče

Blagoslov Doma blaženega Alojzija Grozdeta

Nedelja, 28. junij 2015, bo v zgodovino zapisana kot pomemben dan za župnijo Velike Lašče. Župnijo je obiskal kardinal Franc Rode in blagoslovil nove prostore za pastoralno dejavnost – Dom blaženega Alojzija Grozdeta.

Stara »štala« ob župnišču že dolga leta ni več služila svojemu prvotnemu namenu. Zob časa jo je dodobra načel in počasi je dozorela ideja o prenovi in preobrazbi v pastoralni center. Breme usklajevanja, dogovarjanja, pogajanj in ostalega, kar prenova takega objekta prinese, je nosil g. župnik Vladimir Jaksetič, pomagala pa sta mu farna ključarja Franc Zabukovec in Janez Petrič.

Znani in neznani dobrotniki so se odzvali potrebi po prenovi, mojstri so se držali dogovorjenih rokov, dobro opravili svoje delo in zasijala je stavba, ki je lahko v ponos župniji. V njej so zimska kapela z vitražema bl. Alojzija Grozdeta in žalostne Matere božje, dve učilnici in dvorana za sestanke, predavanja ... Ob prenovi se je uredilo tudi župnijsko dvorišče.

Blagoslov se je pričel s slovesno sveto mašo g. kardinala ob somaševanju staroste velikolaških duhovnikov g. Toneta Masnika, g. Andreja Muleja, župnika pri Sv. Gregorju, g. Mateja Pavliča in domačega župnika g. Vladimira Jaksetiča. Asistirali pa so naš bogoslovec Matic Mihelič in domači ministranti.

V uvodu je Franc Debeljak izrazil željo, da bi dom postal središče dogajanja v župniji, prostor veselja, molitve, načrtovanja, sodelovanja ...

G. kardinal je v homiliji najprej spomnil na osemnajst let dela, ki ga je v župniji Velike Lašče opravil g. župnik Vladimir Jaksetič.

V nadaljevanju je predstavil štiri lastnosti župnije: bogoslužje, občestvo, pričevanje in dobrodelnost. Posebej pa je pozval k veselju do življenja.

Ob koncu sv. maše se je ključar Franc Zabukovec s simboličnim darilom zahvalil g. kardinalu in g. župniku, član ŽPS Jože Starič pa vsem mojstrom, ki so sodelovali pri obnovitvenih delih. G. kardinala je pozdravil tudi župan Občine Velike Lašče g. Anton Zakrajšek.

Nato je g. kardinal dom blagoslovil. V programu pa so tako kot med sveto mašo prepevali pevci mešanega cerkvenega zbora Velike Lašče pod vodstvom ge. Ladke Deterding.

Prisotni so si potem dom lahko tudi ogledali in se zadržali ob dobrotah in kapljici, ki so jih postregle gospodinjice in člani mladinske skupine.

Slovesnost je izzvenela kot zahvala Bogu za srečno opravljeno delo in kot zahvala g. župniku Vladimirju Jaksetiču za vse žrtve, ki jih je daroval pri osemnajst-letnem poslanstvu v župniji Velike Lašče.

Franc Debeljak

Med homilijo v farni cerkvi

Med blagoslovom

G. Kardinal s pevci cerkvenega mešanega pevskega zbora

HOČEM BITI SVET!

ORATORIJ V VELIKIH LAŠČAH
24. - 28. AVGUST 2015

Prijave in informacije:
v župnišču,
Branka Levstik - 031/414-867
Teja Levstik - teja.levstik@gmail.com

Iz OO SDS Velike Lašče

19. junija je potekala seja sveta Slovenske demokratske stranke, en dan pred obletnico, ko je moral prvak naše stranke na prestajanje krivične zaporne kazni.

Seja sveta je potekala v čisto drugačnem vdušju kot podobna srečanja v preteklem letu, saj so bile na tej seji že znane odločitve Ustavnega sodišča, zadnjega branika ustavnosti in zakonitosti v Republiki Sloveniji, ki je razveljavilo sodbe kar treh sodišč in odpravilo sklep parlamentarne večine 57-ih poslancev tranzicijske levice - med njimi so bili tudi ugledni pravni strokovnjaki - s katerim je bil našemu predsedniku Janezu Janši in stranki SDS protipravno odvzet poslanski mandat in s tem nedopustno preklicanana pravica, do opravljanja na volitvah pridobljenega poslanskega mandata, še prej pa je bilo kot nično odpravljeno poročilo Komisije za preprečevanje korupcije. Jasno je, da je Ustavno sodišče spravilo v nezavidljiv, če ne že sramoten položaj oz. izreklo nezaupnico delu rednih sodišč pod vodstvom predsednika vrhovnega sodišča kot tudi poslancem v Državnem zboru, ki so delovali nezakonito, saj niso spoštovali ustave in zakonov.

Državljeni in državljanke, združeni v Odboru 2014, javno zahtevajo vsako sredo na rednih srečanjih pred sodno stavbo v Ljubljani prevzem odgovornosti in odstop posmeznikov, ki so bili najbolj vpleteni v vse krivične sodbe v slovenskem pravosodju oz. ki ga imenujejo kar krivosodje. Njihove najpomembnejše zahteve so: zpostavitve vladavine prava, javnost in preglednost sodniškega dela, vzpostavitev sistema odgovornosti v pravosodju, vsem žrtvam pravosodja po l. 1945 morajo ne le država, temveč tudi sodniki in sodnice ter tožilke in tožilci, ki so jim s sodnimi zmotami povzročili krivico, osebno zagotoviti materialno in moralno zadoščenje ... Vse te zahteve vztrajnikov kažejo na to, da v našem pravosodju morda le ni vse tako, kot bi si želeli, da bi bilo v demokratični in pravni državi Sloveniji, ki vsako leto 25. junija praznuje rojstni dan, vse dogajanje v skladu z ustavo in zakoni, saj smo se na plebiscitu odločili za svojo državo predvsem zato, da smo se znebili sistema, ki ni bil demokratičen, ampak totalitaren, kaj šele pravičen, pa čeprav so nas strašili s „tepihovanjem“, lakoto in propadom. Kljub vsem grožnjam in slabim prerokbam smo bili odločni in se tudi z oboroženim odporom postavili za svojo državo in si jo tudi priborili. Imamo jo in jo bomo tudi ohranili, zato pa moramo utrditi spoštovanje ustave in zakonov in s skupnimi močmi utrditi pot k pravičnosti in preprečiti lakomnost in požrešnost posameznih interesnih združb. Narejene so bile že mnoge napake. Tisoči milijonov so izginili v takoimenovani bančni luknji, v davčnih oazah, projektih, ki so se izvajali, da so si posamezne združbe napolnile žepe. Državljeni bomo morali odplačati 30 milijard evrov, za katere se komajda ve, za kaj smo jih porabili, pa vrnitev hranilnih vlog varčevalcem bivše LB, da o izčrpanju uspešnih podjetij ne govorimo, pa plačila izbrisanim itd.

Trdno moramo biti odločeni, da bomo ohranili našo mlado državo, da jo bomo cenili in spoštovali, da jo bomo zapustili našim potomcem lepšo in boljšo, kot smo jo dobili in kakršna je danes. Zato je Svet SDS na zadnji seji soglasno potrdil predlog resolucije, ki vsebuje mnoge napotke in zahteve in nosi naslov: Tranzicija v Sloveniji ni uspela. Smo na poti restavracije starega.

Slovenska demokratska stranka, OO Velike Lašče

Tabor NSi v Beltincih

Na praznik Marije Pomočnice, 24. maja, smo se člani OO NSi Krščanski demokrati iz Velikih Lašč, odpravili na tabor NSi v Beltince. Udeležba je bila zelo dobra, kar skoraj polovica članstva se je odločila za to pot, na čelu s predsednikom Rudijem Ruparjem.

Avtobus nas je prišel iskat prav v Velike Lašče. Na poti so se nam pridružili še člani OO NSi Škofljica in Brezovica. Avtobus se je dodobra napolnil.

Najprej smo zmolili molitev za srečno pot, po avtobusu pa so začele krožiti dobrote pridnih rok gospodinj. Tudi harmonikar je raztegnil svoj meh in pot je minila, kot bi mignil. Ker smo bili dovolj zgodnji, smo se želeli udeležiti še sv. maše, preden bi se tabor pričel. Odpeljali smo se v lepo vas Filovci, nedaleč od Beltincev. Tam so ravno na ta dan imeli prošenje (žegnanje). Sv. maša se je odvila na prostem, v senci dveh lip, kjer so domačini postavili klopi, kot bi nas pričakovali. Zelo lepo so nas sprejeli, se z nami zapletli v pogovor. Maša je bila bogata s sodelovanjem mladih birmancev in prvoobhajancev. Pred cerkvijo so bile tudi stojnice z medenjaki, lectovimi sri, konjički, medico. Seveda pa ni manjkalo tudi balonov za otroke. Vse skupaj me je spomnilo na naše žegnanje pred nekaj desetletji.

Polni lepih vtisov smo se odpeljali v Beltince, na prireditveni prostor tabora. Le-ta se je odvijal na dvorišču beltinske graščine. To je velika enonadstropna stavba z velikim dvoriščem in okroglimi ogelnimi stolpi iz 17. stoletja. Obkroža jo razsežen park z izbranimi vrstami drevoja.

O krajevnem imenu Beltinci kroži tudi legenda. Po tej legendi, naj bi bila v vasi zelo lepa kobila po imenu Bela, ki jo je pastir vsak dan počesal z glavnikom. Po tej kobili naj bi se vas poimenovala Belotinci, kasneje se je O nekam izgubil in nastalo je ime Beltinci.

Pred graščino nas je pozdravila godba, žene iz okoliških društev pa so nas postregle z njihovimi specialitetami in domačim vinom. Znotraj obzidja so nas pričakale stojnice domačih društev, ki so ponujale dobrote iz teh koncev. Za kosilo si si lahko izbral bujto repo ali pa bograč. Prireditveni šotor je bil nabito poln, ko se je tabor pričel. Na oder so prišli poslanci Nove Slovenije s predsednico Ljudmilo Novak, ki je bila tudi slavnostna govornica tabora. S svojim govorom nas je počastil tudi evropski poslanec Lojze Peterle, ki je znan po svoji hudomušnosti. Tudi sedaj se ni izneveril in ena njegovih misli se je glasila: »Krščanski demokrati mislimo svobodno, pa nismo liberalci, mislimo in delamo socialno, pa nismo socialisti, smo konservativni, ampak varujemo ogenj, ne pepela«, nato pa malce v šali dodal: »Mi mislimo konzervativno, ker, kar je v konzervi, traja dlje.«

Verjetno pa se bo tega dne najbolj spominjal najmlajši poslanec NSi Jernej Vrtovec, ki je ravno na ta dan praznoval svoj 30. rojstni dan. »Vse najboljše za te...« je zadonelo iz več tisoč grl prisotnih članov in simpatizerjev stranke.

Po uradnem delu je sledilo še prijetno druženje z Navihankami, MPZ Lipovci ter folklorno in tamburaško skupino.

Nekaj udeležencev se nas je odpeljalo v Lipovce, kjer smo obiskali kmetijo pri Jakobovih, go. Brigito Smodiš, ki s svojo družino živi na ekološki kmetiji. Ukvarjajo se z

ekološko pridelavo bučnega olja, ajde, rži. Sami tudi pridelujejo slamo za svoje izdelke iz slame, imenovane »doužnjek«. Pokazala nam je svoje rokodelske spretnosti pri izdelovanju doužnjekov in lahko smo tudi poskusili sami, pa smo ugotovili, da je za to potrebno kar veliko znanja in spretnosti. Med prijetnim klepetom smo prišli tudi do tega, da si je njen stric poiskal nevesto na naših koncih, na Gradežu, kjer sedaj živijo njeni bratranec, sestrična in ostali sorodniki. Slovenija je pa res ena velika vas.

Pozno popoldne smo se odpravili proti domu. Za nami je bil res en lepo preživet dan, poln novih znanstev, znanj in lepih doživetij. »Boug vam plati«, dragi prijatelji iz Beltincev, ki ste poskrbeli, da smo se imeli res lepo.

Cirila Marinčič

SMC stranka
modernega
centra

Praznovanje 1. obletnice stranke

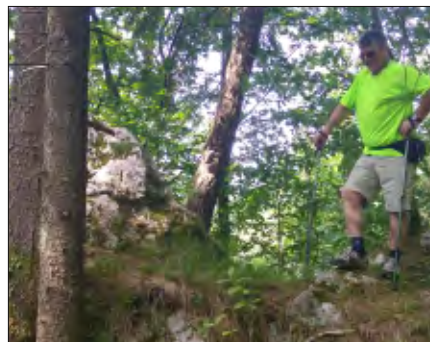
Ob prvem letu uspešnega delovanja stranke smo se člani lokalnega odbora SMC Škofljica udeležili Javne tribune SMC in pogovora o prvem letu delovanja stranke s predsednikom dr. Mirom Cerarjem, podpredsednico dr. Simono Kustec Lipicer, predsednikom Programske konference dr. Aleksandrom Kešeljevičem, generalnim sekretarjem stranke dr. Erikom Kopačem in ministrom za javno upravo Borisom Koprivnikarjem. Na javni tribuni smo govorili o izpolnjevanju pričakovanj, ugotavljali, na katerih področjih je stranka bolj in kje manj uspešna ter kako naj se razvija v prihodnosti. Ob ustanovitvi stranke se je oblikoval program po principu »Iz ljudi za ljudi«, stranka SMC pa ima po letu dni še vedno željo biti prevodnik med člani

in vključiti državljane v sooblikovanje slovenske politike. Zato vas zopet **vabimo, da se poslužujete uradnih ur našega svetnika Romana Jegliča ob ponedeljkih med 19. in 20. uro v pisarni pred vhodom v Dom krajanov Turjak ter nam pišete na naš e-naslov: smc.velikelasce@gmail.com.**

V okviru lokalnega odbora SMC Škofljica, ki povezuje občine Škofljica, Ig in Velike Lašče, pa smo v znamenju 1. obletnice stranke SMC organizirali druženje za vse naše člane, simpatizerje in podpornike v obliki pohoda po Trubarjevih krajih. Pohod sta vodila podpredsednik lokalnega odbora SMC Škofljica Božo Zalar in svetnik SMC iz Velikih Lašč Roman Jeglič.

Na pohod smo se odpravili s parkirišča poleg športnega parka na Turjaku. Izvedeli smo nekaj zanimivosti na temo Turjaka, se podali po učni poti do »volčjih jam«, nato pa pot nadaljevali po gozdni poti proti Malemu Osolniku, kjer se nam je odprl prečudovit razgled na Turjaški grad in Goro (Sv. Ahac), kasneje pa tudi na Veliki Osolnik.

A smo se tokrat raje spustili v vas Rašico, se na poti najedli slastnih gozdnih jagod, se povzpeli na »mali Triglav«, na raški, ter si privoščili vodo iz studenca, ki ti vrne mladost.

Nato pa smo že prišli do Trubarjeve domačije, izvedeli nekaj podrobnosti o Primožu Trubarju, si ogledali žago in mlin ter si privoščili kratek postanek s kavico.

Pot smo nadaljevali po vasi Rašica, odkrili stari »Hof« ter se podučili o zgodovinskem pomenu le-tega in njegovem izgledu. Nato smo krenili čez Laporje, kjer smo videli lokacijo prihodnje obrtne cone v Občini Velike Lašče, prečkali nekaj travnikov in prišli do najstarejše vasi na turjaškem, do Gradeža.

Ogledali smo si sušilnico sadja, izvedeli, kako poteka sušenje le-tega, se malo ohladili ter se posladkali z njihovim suhim sadjem.

Nato pa smo krožno pot zaključili z vrnitvijo v Turjak, kjer smo si v gostilni Rozika privoščili malico in za sladico domače češnje.

Druženje je bilo nadvse prijetno, pohod pa lahek ter poučen, s čudovitimi razgledi in dobrimi lokalnimi prigrizki. Vse tiste, ki ste tokratni dogodek zamudili, zato vabimo, da spremljate naše aktivnosti (na naši spletni in Facebook strani LO SMC Škofljica) tudi v nadaljevanju in se nam naslednjič pridružite!

Spominska slovesnost v Smrečju

Lep sončen dan 4. maja 2015 je sprejel lepo število udeležencev spominske slovesnosti ob 70-letnici poboja 27 vidnih ljubljanskih aktivistov in funkcionarjev OF - umrli so na pragu svobode, za katero so se štiri leta borili v okupirani Ljubljani. In dejstvo, da so jih umorili lastni ljudje, Slovenci, je še toliko bolj boleče. Kaj je gnalo brate Slovence, da so ob že znanem izidu vojne storili ta zločin, ostaja uganka.

Ja, res je moral imeti pogum vsak, ki se je podal v boj s tako močnim in vojaško izurjenim zavojevalcem! Zato se o spravi lahko pogovarjamo samo za naprej, da bodo mladi rodovi živeli neobremenjeno, zgodovino pa pustimo tako, kot jo pozna in prizna Evropa - mi Slovenci edini še vedno ne vemo, kdo je v drugi vojni premagal fašizem in nacizem!

Veliko je o tem povedal slavnostni govornik Milan Gorjanc, ki je še posebej orisal vlogo in pomen vsake žrtve, delegacija mestne zveze borcev za vrednote NOB (Julka Žibert, Janko Heberle in Stane Dougan) pa je k spomeniku žrtvam položila tudi venec. Slovesnost je bila obogatena s petjem zbora "Pevci izpod Rožnika" pod vodstvom Nade Cik Robar, z recitacijama osnovnošolk Lole in Jaše Nike Petrovič, program pa je povezoval in vmes tudi recitiral Javorškove pesmi Matjaž Gruden. Naj na tem mestu izrečem priznanje županu Antonu Zakrajšku za udeležbo na slovesnosti - njegova udeležba je dobra osnova, da se v občini začnemo pogovarjati in sporazumno urejati tudi nekatera vprašanja, vezana na polpreteklo zgodovino pa tudi na vprašanje udeležbe šolske mladine na spominskih slovesnostih.

Posebej naj na koncu pohvalim vse starejše udeležence svečanosti, ki so prišli iz Ljubljane in ostalih krajev, ter praporščake pa tudi ekipo Janeza Lukančiča, ki je pripravila za udeležence odličan pasulj.

Srečko Knafelc,
predsednik društva Zarja spominov Velike Lašče

Člane društva Zarja spominov Velike Lašče obveščam, da bo sestanek članstva **v četrtek, 27. avgusta, ob 18. uri** v sejni sobi **na Turjaku**.

Pogovorili se bomo o tekočem delu in nalogah do konca leta.

Srečko Knafelc,
predsednik društva Zarja spominov Velike Lašče

Spominska slovesnost ob 70. obletnici napovedi pobojev na Kongresnem trgu

Nova Slovenska zaveza je v soboto, 30. maja 2015, organizirala spominsko slovesnost ob 70. obletnici napovedi pobojev, spomin na govor jugoslovanskega diktatorja Josipa Broza – Tita, ki je zadnjo soboto v maju 1945 z balkona današnje Univerze v Ljubljani napovedal poboje političnih in ideoloških nasprotnikov komunizma z besedami »Ta manjšina ne bo nikdar več gledala naših divnih planin, naših cvetočih polj. Če bi se to vendarle zgodilo, bo to trajalo zelo kratek čas.«

Udeleženci so na Kongresnem trgu pričakali sprevod križev, ki so jih v spomin na žrtve izdelali pri Novi Slovenski zavezi. Za vsako župnijo, kjer stojijo spominske farne plošče, so izdelali po en črn križ z imenom župnije in številom žrtev. Za župnijo Velike Lašče je napisanih 216 žrtev, za župnijo Rob 79, za župnijo Turjak 6, za župnijo Škocjan pri Turjaku 88 in za župnijo sv. Gregor 68. Na 167 križih je bilo zapisano skupaj 14.196 žrtev z nedokončanega seznama. Križe je ob koncu spominske slovesnosti blagoslovil pomožni škof Anton Jamnik, ki je pri nagovoru poudaril odpuščanje in molitev za vse tiste, ki so hudo storili.

Osrednji govornik je bil predsednik društva Nova Slovenska zaveza Peter Sušnik, ki je v svojem govoru povedal, da strahu ni več, da ni več terorja, ki je prikrival usodo bratov, očetov, prijateljev in preprečeval žalovanje za njimi, da pa ostaja problem nepokopanih trupel in dejstvo, da nekateri še danes, po 70 letih, želijo upravičiti in legitimizirati poboje.

Iz spominskega odbora Velike Lašče so se spominske slovesnosti udeležili štirje občani, ki so prevzeli križ župnije Velike Lašče, ki danes stoji v farni cerkvi. Udeležbo je delno sofinancirala Občina Velike Lašče.

Spominski odbor Nove Slovenske zaveze Velike Lašče

Udeležba na spominski slovesnosti v Hudi jami in obisk spominskega parka Teharje

Društvo za urejanje zamolčanih grobišč je 13. junija 2015 organiziralo spominsko slovesnost s sveto mašo pred vhomom v rov sv. Barbare v Hudi jami. Iz Velikih Lašč je spominski odbor Nove Slovenske zaveze organiziral brezplačen prevoz, s katerim se je slovesnosti udeležilo 16 občanov. Več občanov se je slovesnosti udeležilo tudi z lastnim prevozom. Spominski odbor je pred vhod v rov položil ikebano za žrtve iz naše občine, ki so tam končale svoje življenje.

Slovesnost se je začela s polaganjem vencev ter nadaljevala s spominsko sveto mašo za žrtve medvojne in povojne nasilja, ki jo je ob somaševanju predstavnik hrvaške škofovske konference škofa Mileta Bogoviča in predstavnik avstrijske škofovske konference priorja Edmunda Wagenhoferja daroval celjski škof Stanislav Lipovšek. V nagovoru je pozval k skrbi za mir in pravičnost, priznanju resnice ter popravi krivic in posledic med- in povojne nasilja pa tudi k odpuščanju in spravi. Osrednja govornica je bila predsednica Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti Eva Irgl, spregovorili pa so tudi Franc Zdolšek, župan občine Laško, Ivan Zvonimir Čičak, predsednik helsinškega odbora za človekove pravice na Hrvaškem, ter Norbert Kappeler, društvo pregnancev in žrtev z Dunaja. Slovesnosti se je udeležilo tudi večje število obiskovalcev iz Hrvaške.

11. pregrado rova v Hudi jami so odprli leta 2009, ko je rudarje in preiskovalce pretresel prizor trupel, ki so bila zaradi pogojev v rovu še vedno ohranjena. Iz prvih nekaj metrov rova so iznesli 778 žrtev, po predvidevanjih pa jih je še vsaj 2000. Med žrtvami je tudi okrog 10% žensk, na kar opozarjajo kite spletenih las.

Po slovesnosti smo se odpeljali tudi do spominskega parka Teharje, kjer je ob koncu vojne trpelo, umiralo in bilo od tam v smrt odpeljanih več tisoč ljudi, tudi več naših občanov ve točno, kje so končali svoje življenje. Udeležbo je delno sofinancirala Občina Velike Lašče.

Spominski odbor Nove Slovenske zaveze Velike Lašče

Udeležba na spominski slovesnosti v Kočevskem rogu

V nedeljo, 14. junija 2015, je ob breznu pod Krenom v Kočevskem rogu potekala spominska slovesnost in sveta maša za žrtve. Spominski odbor Nove Slovenske zaveze je organiziral brezplačen prevoz na slovesnost, več občanov pa se je slovesnosti udeležilo v lastni organizaciji.

V Kočevskem rogu je svoje življenje končalo več občanov naše občine, zato smo ob breznu člani spominskega odbora položili ikebano. Somaševanje je vodil beograjski nadškof Stanislav Hočevar, po maši pa je sledil kulturni program in osrednji nagovor dr. Toneta Rodeta, ki je poudaril, da "nikakor ne moremo mimo dejstev, ki so pripeljala do ene izmed največjih tragedij v zgodovini slovenskega naroda. Ne moremo molčati, dokler ne bo napočil nov čas iskrenega skupnega vrednotenja vsega, kar se nam je zgodilo. Naša dolžnost in odgovornost je,

da preprečimo, da bi se zmote in napake iz preteklosti, ki so povzročile toliko gorja, še kdaj ponovile." Udeležbo je delno sofinancirala Občina Velike Lašče.

Spominski odbor Nove Slovenske zaveze Velike Lašče

Politična oporoka pokojnega kulturnega delavca in pedagoga Janeza Debeljaka

Franc Mihič iz Ribnice je na uredništvo Troble posredoval pismo, ki mu ga je decembra 2002 poslal Janez Debeljak. Ob tem pismu Franc Mihič navaja: "... Ker sem prepričan, da je pismo še kako aktualno za "njegovo in našo zgodovino", sem ga pretipkal iz rokopisa... Sodobniki smo zato poklicani, da ga javno aktualiziramo, tudi v javnih glasilih, da tudi to njegovo sporočilo spozna čimveč ribniških in drugih občanov in tako gradimo in dopolnimo enostransko zgodovino "revolucionarnih zmagovalcev", kar je potrebno za spravo in za napredek

...Odkar mi je življenje naložilo sedmi in pred kratkim že osmi križ, čedalje bolj gledam na stvari in dogajanja okrog sebe s primerno distanco. K temu je pripomogla tudi vzgoja kmečko-furmanske hiše, od koder izhajam. Če je kdaj v naši številni družini zaškripalo, ker smo mladi hoteli kaj po svoje narediti, je oče udaril po mizi in dovolj glasno in razločno oznanil: "Fantički, pri nas se dela, dela in zopet dela! Lov, karte in politika pa podobne stvari nimajo prostora pod to streho!" Torej tudi politika. Tudi sam čutim, da za politiko nimam pravega posluha ne daru. Spremljam pa dogajanje doma in v svetu, čeprav se javno ne opredeljujem. Moji pogledi so bolj osebni, ne trpim programskih usmeritev, še posebno zato ne, ker se menjajo in ker jim manjka neka vseobsegajoča dimenzija. ... Mene globoko v duši kar naprej opominjajo stvari, ki bi jih bilo treba rešiti, pa smo zanje premalo storili. To je problem »moje« generacije, ki je še zmeraj obremenjena z osebnim gledanjem in doživljanjem dogodkov med drugo svetovno vojno.

Bom zelo nazoren, ker sem učitelj. Npr.: vsaj trideset let sem moral kot slavist mladim generacijam razlagati Klopčičevo partizansko enodejanko »Mati«. Mati zaradi izdajstva izgubi sina, enega sina. Torej vcepljal sem stereotip o borcu, ki pade za svobodo, njegov nasprotnik pa je izdajalec. Tipična pravljica o pridnem Janezku in hudobnem Mihcu. Izdajalca je treba za vse čase sovražiti, izničiti. Pa se v meni oglašča neka druga resnica. Pri prvem sosеду v naši mali vasi so bili štirje fantje. Vse sem dobro poznal. Enega so partizani kot civilista ubili, drugi trije pa so junija 1945 končali v Kočevskem rogu. Pa dobro vem, da nihče od njih ni bil izdajalec. V velikolaški fari je vas Adamovo. V eni od hiš je bila številna družina, večinoma fantje. Pet od njih je po vojni končalo v enem od roških brezen, eden je padel že med vojno. Tudi za te fante vem, da nihče ne zasluži vzdevka izdajalec. Ko sem pred dobrim desetletjem govoril z njihovo sestro, me je za zmeraj priklenila nase človekoljubnost njenih oči, ko je govorila o nasilni smrti svojih bratov. Niti trohice obsodbe. Žrtev pač.

Zaključek. Trideset let in več sem pomagal ustvarjati podobe žrtve enega, žalost ene matere, pri tem pa niti z besedo omeniti štirih mojih sosedov, ne matere šestih pomorjenih - ni njih, ni njene žalosti...!

In kar je najhujše. Človek nemočen pusti, da gre lažna in zamolčana zgodovina svojo pot naprej in kaže, da bo tako tudi ostalo. ... S takimi problemi se ukvarja človek starejše generacije. ... Sicer pa sem rojen bolj za vojaka kot za ukazujočega oficirja. Vojak pa ne sprašuje, vojak uboga.

Janez Debeljak

Zoisove štipendije - sklad objavil razpis in poziv

Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije je 30. junija 2015 na svoji spletni strani in na portalu e-uprava objavil Javni razpis za dodelitev Zoisove štipendije za posamezno raven izobraževanja za šolsko oziroma študijsko leto 2015/2016 in Javni poziv za nadaljnje prejetanje Zoisove štipendije.

Roka za oddajo vloge na Javni razpis za dodelitev Zoisove štipendije in Javni poziv za nadaljnje prejemanje Zoisove štipendije po ZŠtip za šolsko oziroma študijsko leto 2015/2016 sta za dijake do 4. septembra 2015 in za študente do 7. oktobra 2015.

Pomembna novost! Štipendisti, ki so pridobili štipendijo po novem zakonu (ZŠtip-1) morajo vlogo za nadaljnje prejetanje Zoisove štipendije vložiti sami in pravočasno, saj Poziva za nadaljnje prejetanje Zoisove štipendije ZŠtip-1 ne predvideva.

Več informacij najdete na spletni strani Javnega sklada RS za razvoj kadrov in štipendije www.sklad-kadri.si ali na telefonski številki 01 43 41 080 v času uradnih ur.

Nevarni orjaški dežen - OPOZORILO

Nevarna rastlina je vse bolj razširjena tudi v Sloveniji, zato opozorilo pred izogibanjem stiku z orjaškim dežnom ni odveč.

Zakaj je orjaški dežen tako nevaren? Rastlinski sok orjaškega dežna vsebuje snovi, ki na koži, ko je ta izpostavljena soncu, povzročijo burno alergijsko reakcijo (fotodermatitis). Koža pordijo, začne srbeti, v dveh dneh se razvijejo mehurji, za njimi pa ostanejo več let opazne škrlatne brazgotine. Če rastlinski sok zaide v oči, povzročijo začasno ali trajno slepoto. Nevaren rastlinski sok je v vseh delih rastline in lahko zaide na našo kožo takoj, ko se dotaknemo rastline, še posebej, če prelozimo steblo ali liste. Rastline se ne dotikajte z golimi rokami!

Sprehod, Simon Holer, s.p.
Turjak
GSM: 031/562-539
maja.holer@gmail.com

- sprehajanje psov,
- varstvo psov in mačk,
- oskrba hišnih ljubljencev na domu, v času dopustov

OSKRBUJEMO ŽIVALI NA OBMOČJU
 VELIKIH LAŠČ, GROSUPLJA IN RIBNICE

Srečanje vaščanov Gradišča pri Robu

Gradiški vrh je del gričevja med Rakitniško in Bloško planoto, pod njim pa razložena vas Gradišče. Vas leži ob cesti, označeni kot slepa ulica na Gradiški vrh, začne pa se s prvo hišno številko ob cesti Rašica—Rob. Vaščani si med sabo pomagajo in se ob posebnih priložnostih tudi srečajo ter v prijetnem druženju pokramljajo o starih in novih časih.

Gostiteljica tokratnega srečanja je bila Milka Kaučič, ki je ob svojem osebnem prazniku sovaščane povabila na svojo domačijo Burovje, kot jo poznajo domačini, saj je le-ta na sredi gradiških gozdov med samimi bori (buri, kot pravijo). Mimo njihove hiše je že v davnih časih vodila pot, po kateri so ljudje iz oddaljenih zaselkov območja Rut, bodisi iz Zgonč bodisi iz Banov ali drugih zaselkov, hodili v šolo, v cerkev Marijinega rojstva v Rob, v trgovino ali po drugih opravkih v kraj Rob. Od domačije se pride do vrha slapa Kobilji curek (30 metrov visok slap, ki velja za najvišji slap na Dolenjskem) in od njega ob istoimenskem potoku po geološki poti do Roba. Domačija Burovje leži na desni strani Gradiškega vrha, kjer je prazgodovinsko gradišče. Narodni muzej v Ljubljani hrani halštatsko uhato železno sekuro skitskega tipa, ki je bila najdena na tem hribu. Pri vasi Gradišče naj bi bilo na senožetih več gomil s halštatskimi grobovi. Preko Gradiškega vrha je bilo 1500 metrov dolgo poznoantično zaporno obzidje, ki je bil okrepljeno s šestimi stolpi. Na mestu, kjer se zapora pravokotno obrne, pa naj bi bil kastel. Čez Gradiški vrh, preko prevala Žrelo vodi gozdna pot do cerkvice sv. Primoža, ki je na višini 817 metrov. Vse to vaščani, tako tisti, ki živijo v vasi, kot tisti, ki pridejo v vas le občasno, zelo dobro poznajo.

Majhna vasica Gradišče pri Robu je svojčas imela 13 hišnih števil in takrat naj bi bilo v vasi kar okrog 65 vaščanov. Pred desetletjem so bile v vasi le še tri ali največ štiri živeče domačije, ostali so se izselili, nekateri tudi v daljno Ameriko, s tem da so se tisti, ki so ostali znotraj slovenskih meja, nekateri pogosteje, drugi manj pogosto, vračali. Danes je v vasi deset hišnih števil in nobena od domačij ni zapuščena. Vas je ponovno oživela, saj je v njej stalno bivajočih sedem družin in le tri ozi-

roma štiri družine so tako imenovani vikendaši. V vasi so trije mladostniki in dva šoloobvezna otroka, eden obiskuje višji razred v Osnovni šoli Primoža Trubarja Velike Lašče, drugi je še v podružnični šoli Rob. Najstarejši vaščani Gradišča se spominjajo stare osnovne šole Rob, ki je bila pred leti pri cerkvi, kjer so imeli tudi svoj sadovnjak in vrt, ki so ga obdelovali in se na njem učili učenci pod vodstvom vestnih učiteljev.

Vaščani danes čisto vsako domačijo poznajo po starem imenu, ki je preživelo že več generacij. Pri prvi hiši, ki je ob glavni cesti Rašica—Rob, kjer je nekoč bila gostilna in še do pred nekaj leti tudi avtobusna postaja, se je že od nekdaj reklo Pr' Zganc. Hišna številka dve ima ime Pri Luketu, na naslovu Gradišče 3 pa je bil suštar (čevljar) in zato še danes tudi v sosednjih vaseh poznajo hišo Pr' šuštarju. Suštarjeva hiša je zaščiten, ima ohranjeno črno kuhinjo in kmečko izbo s staro krušno pečjo, pred hišo pa sta dve mogočni lipi. Pri Kajžarju je hišna številka 4, kjer se je v zadnjih letih menjalo nekaj stanovalcev, medtem ko so hišno številko 5 imeli Petelinovi, ki so svojčas imeli največjo kmetijo, ki pa je bila kasneje prodana, njihova številka pa je bila prenesena na novogradnjo v vasi. Danes največja domačija, ki jo sestavlja več zgradb, vse obnovljene v starem stilu, ima še vedno ime Boldin, sosednja pa Pr' Bobnarju. Sledi hiša na griču in tako se ji reče Pri gričku, predzadnja domačija je obdržala ime po imenu enega od gospodarjev Pr' Matičku in kot zadnja je v Burovju hišna številka 10, kamor se že leta in leta čez vse leto, razen v mrzlih in zasneženih zimskih mesecih, vračata Milka in Franc Kaučič. Tudi hčerka Tatjana, danes znana pianistka, ki s svojim možem Dušanom, klarinetistom, doma in po svetu navdušuje ljubitelje klasične glasbe, je velik del svojega otroštva preživela prav v Gradišču, med Gradiščani, in še danes najraje gre na sprehod bodisi po gozdnih poteh Gradiškega vrha bodisi skozi vas ter prijazno pokramlja z vsakim sosedom, ki ga sreča.

Tako kot Gradiščani ne bodo pozabili srečanja in prazničnega dne, mrzlega 13. decembra 2002, ko je bila namenu slovesno predana asfaltirana cesta skozi vas in je zbrane v topel prostor na topel čaj in domači sadjevec povabil Pavle Škerlj iz Bavdkov, ne bodo pozabili prijetnega druženja pri družini Kaučič v Burovju, ki je marsikoga popeljala v stare čase in hkrati v nove, v katerih se je kljub novemu, hitrejšemu načinu življenja treba kdaj zaustaviti in si vzeti čas za druženje ter pogovor. Za zadnje druženje Gradiščanov gre vsa zahvala Milki in Francu Kaučiču ter Tatjani in Dušanu Kaučiču - Sodji.

Dragica Heric

Poletna

*Poletje in sonce, na terasi cvetje dehti,
gozd s senčnim ogrinjalom kisik deli.*

*Popoldanska siesta, knjiga v roki,
spokojnost in mir metulj vzbudi.*

*Ob večerih kresnice svetilke prižgejo,
ljudje v nebo romantično zrejo.*

*Ob gozdu domačem potoček šumi,
otrokom bilo je igrišče.*

*Na jasi borovnic in jagod košek stoji,
mati zavitke borovničeve spekla,
slastni, dišeči so srca naša ogrela.*

JNovak

Rally starodobnih vozil

V Velike Lašče je na dan državnega praznika, v četrtek, 25. junija, pripeljala kolona petnajstih starodobnih vozil. Po enajsti uri so se postavila na ogled na parkirišču gostilne Pri Kuklju. Slovensko-švicarska državljanka Margaret De Lorenzi Pertot je organizirala rally starodobnih vozil (Rally Alfa Romeo vintage) iz Švice preko Slovenije z zaključkom v Trstu. Nalepka na vozilih je označevala njihovo pot: Müstair–Bolzano–Ljubljana–Trieste, z Blejskim jezerom v sredini.

Omenjena skupina ne predstavlja nobenega društva. So prijatelji in ljubitelji vozil Alfa Romeo. Vsako leto eden izmed njih organizira potovanje. Zberejo se na določenem kraju, se sedem do deset dni družijo, spoznavajo ljudi, kraje, njihove kulturne in druge znamenitosti. Po dobrem tednu se na istem kraju poslovijo z dobrim kosilom in odidejo vsak na svoj konec. V skupini sta bili dve vozili z nemško registracijo, eno z italijansko, prevladovali so Švicarji.

Margareta Damjanić, Margaret De Lorenzi Pertot in mož

Vozila si je ogledalo manjše število krajanov. Najmlajšo Alfa Romeo 8C Competizione je vozil Italijan, bilo je novodobno vozilo iz leta 2010. Najstarejša je bila Alfa Romeo 1900C Sprint touring iz leta 1953. Največ pozornosti je bila deležna Alfa Romeo Giulietta Sprint Speciale, letnik 1961, ki sta jo vozila organizatorka potovanja Margaret De Lorenzi Pertot in njen mož.

V Slovenijo so se starodobne alfe pripeljale 22. junija. Skupina je obiskala Bled, Ljubljano z ogledom gradu, naslednji dan so krenili proti Dolenjski. V Sloveniji so praznovali 105. obletnico rojstva alf.

Gostom smo predstavili dva starodobnika iz Velikih Lašč, Opel Olympio, letnik 1954, in Mercedes 450 SL, letnik 1978, ki ju je pripeljal Franc Debeljak. Navdušeno so zaploskali in ju postavili med svoja vozila, nastalo je precej fotografij.

Alfe si je ogledal tudi predsednik Oldtimer kluba Škofljica Franc Gruden. Članom rallyja je razdelil nekaj spominskih pokalov 20. jubilejnega Vseslovenskega srečanja ljubiteljev starodobnih vozil na Škofljici in glasilo Starodobnik.

Alfa je v astronomiji oznaka najsvetlejšje zvezde v določenem ozvezdju. V avtomobilizmu nosi ime Alfa serija modelov tovarne Alfa Romeo. A.L.F.A. pomenini Anonima L-ombarda F-abrica A-utomobili. Podjetje je bilo ustanovljeno 24. junija 1910. Alfa Romeo je zgodovina avtomobilizma, proizvaja izjemne avtomobile in se pohvali z mnogimi zmagami. Na začetku zgodbe o dirkanju in dirkalnikih ter njihovih barvah, je bila stvar

razdeljena glede na barve. Angleži so imeli temno zeleno, Francozi modro, Nemci srebrno in Italijani rdečo, zaradi Alfa Romea. Od leta 1987 je to milansko podjetje vključeno v skupino Fiat-Lancia S.P.A. Torino.

Vozila Alfa Romeo predstavljajo skladno sintezo športnosti in elegance. Nepozabne »tehnološke umetnine« so osvojile srca ljubiteljev po vsem svetu. Pravijo, da je Henry Ford dvignil klobuk vsakokrat, kadar je srečal alfa romeo, in da je Enzo Ferrari tistega dne, ko je premagal vozilo s kačo na znački, jokal kot otrok.

Ana Pia Debeljak,
Foto: Tomaž Lušin in Srečo Knafelc

Rally starodobnikov iz Švice

Naša Občina Velike Lašče je od leta 2004 uradno pobratena s švicarsko občino Lützelflüh, zato nas Veleposlanstvo Švice v Ljubljani občasno obvešča o prireditvah in dogodkih, povezanih s Švico, Švicarji in Slovenijo. V začetku februarja letošnjega leta je prišlo obvestilo, da ga Margaret de Lorenzi Pertot, slovensko-švicarska državljanka, organizira rally starodobnih vozil Alfa Romeo. Začetek njihove poti je bil benediktinski samostan sv. Janeza v Müstairu v kantonu Graubünden v Švici, zaključili pa so na gradu Miramare v Trstu. Na svoji poti so se na dan državnega praznika, 25. junija, ustavili tudi v Velikih Laščah, na kosilu v gostilni Pri Kuklju. Društvo Kulturni most Lützelflüh–Velike Lašče je o njihovem obisku obvestilo svoje člane in ljubitelje starodobnih vozil.

V imenu društva Kulturni most Lützelflüh–Velike Lašče smo udeležence rallyja pozdravili v gostilni Pri Kuklju. V nekaj stavkih smo predstavili našo Občino Velike Lašče in povezavo s švicarsko občino Lützelflüh. Obiskovalci so opis prijateljskega sodelovanja s švicarsko občino pohvalili z dolgim aplavzom. Velikolaška vokalna skupina je zapela tri pesmi, med njimi priredbo popevke Šušarski most iz šestdesetih let prejšnjega stoletja.

V nagovoru smo jim prenesli tudi pozdrave župana g. Antona Zakrajška, na koncu pa smo vsem gostom za spomin podarili lesene žlice različnih oblik in prosopekt s predstavitvijo Občine Velike Lašče.

Po kosilu se je kolona vozil odpeljala proti Postojni, kjer jih je pričakal švicarski veleposlanik v Sloveniji g. Pierre-Yves Fux.

Društvo Kulturni most Lützelflüh – Velike Lašče
Irena Indihar

Stajški studenec

Stajški studenec je dobil ime po vaškem predelu Staje, ki so na skrajnem severnem robu vasi »Rašca«. Staje pa so dobile ime po vaških pašnikih in stajah za živino do agrarne reforme leta 1893. Ta predel vasi je pod vznožjem Raškega griča, v katerega je usekana za tiste čase glavna državna cesta Ljubljana–Kočevje in je tekla tudi skozi Malo »Rašco«, ki so ji v preteklosti dejali »Na pesku«. Znano je namreč, da so bili tu štirje peskokopi: Gregorjev, Colnarjev, Cardarjev in Štrukljev, ki je imel najkvalitetnejši pesek. Pred vojno je po tej za tiste čase prašni cesti vsako sredo peljal moder avtobus iz Ljubljane na Sušak z nekaj potniki. Za nas otroke je bil to dogodek dneva. Običajno smo ga čakali pod vasjo in v prahu, ki ga je dvigal med vožnjo, boski tekli za njim, vse do Samovca. Pod cesto v Stajah pa so globoke udorine, ki so značilne za kraški svet. Staje so pod strmim vaškim klancem, s katerega se je stekala deževnica pod cesto v večjo izkopano jamo - kal, v kateri se je takrat napajala tudi živina. Po agrarni reformi pa so v mlaki prale prašičjo krmo gospodinje Staj in z vasi. Pri tem so jim pomagali tudi otroci, da so vlekli otovorjene kule v raške klance. Kajti »Rašca« je na skalnatem griču in dostopna le po šestih strmih klancih okoli vasi, sedma pot pa vodi iz vasi skozi pozidano Brinje v raški gozdni Kraj z najvišjim vrhom Kraj (640 m), vrhu katerega je z južne strani mogočen skalni masiv. Zdi se kot ruševine mogočnega doma boga Peruna, gospodarja bliska in groma, ki si ga je razdejal sam, ker se je preveč razbesnel.

Sčasoma so se v mlaki zaredile žabe, da je bilo vedno slišati tisto snubljenje: ub-ub-ub! Zato se je tega dela vasi prijelo tudi drugo vaško ime »Žabji konc«. Mlako je sčasoma po robu zarasla ostrava, na kateri so posedali kačji pastirji, iz spodnjega dela nad vodo pa so vodni pajki oziroma suhe južine prečkale vodno pot, a so največkrat končale v žabjem žrelu. Kolikokrat smo vaški fantički posedali ob mlaki

in stavili na suhe južine, katera bo ali ne, srečno prečkala mlako. Pod ježo in tedanjo mlako je speljana pot kot kolovoz za spravlanje lesa iz gozdnatega Cerovca (592 m), dostop do nekdanjih njiv, ki jih danes ni več in spravilo sena z bivših pašnikov. Pot vodi tudi do Stajškega studenca, ki izvira iz vznožja gozdnatega Cerovca. Mimo korita vodi skozi gozd steza, ki je hkrati bližnjica na Mali in Veliki Osolnik. Danes jo uporabljajo predvsem pohodniki kot ljubitelji narave, kjer v miru in lepoti duša najde svoj mir. Spotoma, preden zapustite gozdno stezo, si lahko ogledate tudi »Raški Triglav« in smiselno priložite kamen na gomilo, na večji samostojni skali, in tako postanete sograditelj Triglava.

Studenec je v preteklosti postajal vedno pomembnejši tudi kot vir za življenje vaščanom, kajti potok »Rašca« je postajal zaradi razmer vedno bolj onesnažen, predvsem ker je imela voda okus po žagovini. Pomembnost studenca so seveda odkrile gospodinje kot nosilke družbenega razvoja, ker je v poletnem času hladen, pozimi pa toplejši, nikoli pa ne usahne. Zato smo na izvir hodili po vodo za gospodinjstvo, ženske pa so v zimskem času hodile tja prat perilo in tudi prašičja čreva v času domačih praznikov. Seveda pa brez otrok nikoli ni šlo. Vaščani so zaradi razmer, ki so narekovale posodobitev, zgradili za tedanje razmere sodobno betonsko korito, v katerega se je neposredno iz hriba stekala studenčnica in tudi odtekala. Muhov Žan pa si je nekoliko nižje na svojem travniku zgradil barako nad potočkom, da je hladil mleko v poletni vročini. Hkrati je bilo korito za napajanje živine, a zaradi oddaljenosti, le za stajški predel vasi. Kajti v tedanjem času je bilo razmišljanje o vodovodu zgolj utopija.

V današnjih razmerah je Stajški studenec le kot nostalgija in hkrati rezervna voda in predvsem, da se sprehodiš v ta oddaljeni košček na robu vasi, kjer se ljubijo bogovi. Tu vlada mir in se v lepoti objema gozdnatega Cerovca napiješ hladne in bistre studenčnice. Nekateri se zapeljejo tudi z avtomobilom, da napolnijo večje plastenke za druge namene, a le do velike skale, ki je namenoma postavljena na pot, da je pri koritu zagotovljena čistoča in predvsem intimnost.

Studenec mladosti

Ko tu v skrivnostni samoti

*piješ vodo studenca,
ti vrne mladost.*

Voda izvira te boža

in tvojo ljubezen,

življenja radost.

Vrelo potoka ti vrača

doživetja

in nepozabne spomine.

Pesem je posvečena Stajškemu studencu in "Raščanom". Prva kitica pesmi je napisana na desko ob koritu, da nas spominja na mladost oziroma na vaški kotiček, ki te nehote navdihne s spoštovanjem do vseh, ki so hodili po vodo v ta sveti kraj, žal pa mnogih ni več med nami. Lepo in toplo mi je vselej pri srcu, kadar se s kolesom zapeljem iz nostalgije, da obiščem studenec, do katerega imajo kulturni odnos vsi obiskovalci, kajti tu je ostalo veliko naše mladosti.

Posebna zahvala pa velja Milanu Indiharju, ki je že pred leti nesebično in lepo uredil ta košček ožje vaške domovine. Razkopan in zanemarjen je bil vse od dne, ko so si želeli "Raščani" s tega studenca potegniti vodovod, a si zaradi premajhne količine vode premislili in se nato priključili na dobrepolski vodovod, kar je tudi prav. Zahvala velja tudi Alojzu Šporarju, ki je tudi okolico lepo pospravil, da nam je vsem v korist in ponos, in to v času, ko nekaterim ni mar za naravo in njeno dediščino.

Jože Škulj

Lepo je, ko preživiš »Dan s prostovoljci«

V Sloveniji je skoraj 47.000 prostovoljcev v letu dni opravilo več kot 6 milijonov ur prostovoljskega dela. Mnogi med njimi so del ekipe Rdečega križa Ljubljana, ki deluje tudi na območju vaše občine.

Prostovoljci niso samo ljudje, ki delajo dobro. So člani naše družbe, ki nam s svojim delom vračajo upanje, da smo kot družba še sposobni prisluhniti težavam posameznika in nuditi pomoč na človeku dostojen način. Vsak posameznik šteje in zagotovo se vsak izmed nas spomni trenutka, ko mu je sosed, sokrajan ponudil roko in pomagal. Skupaj lahko našo skupnost naredimo boljše in močnejšo, ne glede na to, kako majhna je. Ti, največkrat nevidni posamezniki z vsako uro svojega časa, ki jo namenijo komu drugemu, soustvarjajo boljši jutri. Z vašo pomočjo postajamo boljša in plemenitejša družba. Pomoč pa ne pomeni samo zbiranje in doniranje hrane in oblačil. Solidarnost je v humanitarnih projektih. Pomagamo lahko tudi s krvodajalstvom, s pripravljenostjo in ukrepanjem ob nesrečah ter s humanitarno dejavnostjo. Veliko število prostovoljk in prostovoljcev pomaga svojim sokrajanom, zlasti starejšim, onemoglim, bolnim in invalidnim osebam ter tistim, ki živijo sami in si iz različnih razlogov ne morejo ali ne znajo sami organizirati življenja.

A žal je ljudi, ki so se znašli v težkih razmerah, zmeraj več. Zato na Rdečem križu Ljubljana potrebujemo vsak dodaten par pridnih rok, ki se nam je pripravljen pridružiti. Se sprašujete, zakaj bi to storili? Nudili boste pomoč in podporo ljudem, ki jo potrebujejo, spoznali nove, podobno misleče ljudi, kakovostno uporabili prosti čas in plemenitili lasten sistem vrednot. A to je le nekaj razlogov, zakaj se nam pridružiti.

Naša prostovoljka Marinka je svojo izkušnjo opisala takole: »Osrečuje me dejstvo, da sem komu pomagala in mi s svojo toplo in razumevajočo besedo polepšala sicer težak dan.«

»Nikoli si nisem mislil, da bo tako majhna gesta z moje strani, komu toliko pomenila. Prostovoljstvo povezuje ljudi in tako nihče v svoji stiski ni sam,« tako je svojo izkušnjo opisal Milan, ki kot prostovoljec deluje že celo desetletje.

Krvodajalec Jože pa je zapisal: »Menim, da sta projekta Klub 25 in Klub 100 kapljic na področju krvodajalstva posegla na zelo pereče področje - medgeneracijsko sodelovanje. Tako kot ostali primeri neposrednih prenosov izkušenj in znanj tudi za krvodajalstvo, kot veliko gesto humanosti, velja, da zgledi najbolj vlečejo. Primer dobre prakse je medgeneracijsko sodelovanje Kluba 25 in Kluba 100 kapljic, ki izvajata predavanja predstavnikom zrele populacije in srednješolcem. Predstavitve, podkrepljene z osebnimi izkušnjami in anekdotami, so zanesljivo zelo verodostojen in zanimiv način spodbujanja njihovega zanimanja za humanejši in odgovornejši odnos do sebe in drugih.«

Želite izvedeti več o prostovoljskem delu? Pokličite nas ali nam pišite na naslov:

RKS-OZ LJUBLJANA, Tržaška 132, 1000 Ljubljana

Telefon: 01/42-53-419, 040/871-589

E-naslov: info@rdcikrizljubljana.si

Krajevna organizacija Rdečega križa Velike Lašče

V mesecu maju je minilo eno leto od ustanovitve KORK Velike Lašče. V tem letu smo bili aktivni. Našim občanom s pomočjo RKS(OZLJ) redno na šest tednov dostavljamo prehrabene pakete, plačujemo položnice, če je kdo v težavah...

Ob občinskem prazniku smo tudi letos s pomočjo Rdečega križa Slovenije (OZLJ) predstavili programe in dejavnosti Rdečega križa. Na naši stojnici so si občani pod strokovnim vodstvom prostovoljke, medicinske sestre, lahko izmerili krvni tlak, holesterol in sladkor v krvi. Zelo veseli smo bili, ker se nam je predstavila osnovnošolska ekipa prve pomoči iz PŠ Turjak. Pokazali so nam temeljne postopke oživljanja. Ker vemo, kako pomembno je, da se že mladi izobražujejo v prvi pomoči, se njim in njihovi mentorici Petri Marolt zahvaljujemo za njihovo prizadevnost.

Za delo v KORK-u se ob naši prvi obletnici zahvaljujem našim članom za pripravljenost za delo, županu Antonu Zakrajšku in Občini Velike Lašče za pomoč in vse spodbudne besede, ravnateljici Metodi Kolar in učencem OŠ Primoža Trubarja za uspešno opravljeno dobrodelno akcijo Otroci za otroke v tednu RKS.

VSE PA POZIVAMO:

- ČE STE V STISKI, TEŽAVAH
- IMATE VPRAŠANJA
- POBUDE
- STE PRIPRAVLJENI POMAGATI....

Pišite nam na elektronski naslov simba.tbm@gmail.com ali pokličite na tel. 040 518 282.

Simona Bavdek

**ZOBNA AMBULANTA
PRENADENT**

- estetsko zobozdravstvo,
- protetika,
- implantologija,
- otroško zobozdravstvo,
- brezbolečinsko lasersko zobozdravstvo,
- zdravljenje parodontalne bolezni

Druga 1, 1292 Ig • CŠIF: 040 954 000 • www.zobozdravstvo-prenadent.si

DRUŠVO ko-RAK.si OBVEŠČA

Kožni rak ni samo črna lisa – najpogosteje je trdovratna rana

V mesecih, ko je treba spet misliti na zaščito pred soncem, dermatologi opozarjamo na preprečevanje in zgodnje odkrivanje kožnega raka.

Kožni rak se lahko pokaže v številnih različnih oblikah. Najbolj znan je melanom, "črni" kožni rak, ki običajno nastane kot temna lisa ali buncica in razmeroma hitro raste, je nepravilne oblike ter številnih barvnih odtenkov. Mnogo pogostejši kot melanom pa je nemelanomski ali "svetli" kožni rak, in sicer kar 10 do 20-krat pogostejši. Njegova pojavnost strmo narašča in izračunali so, da ga bo dobil kar vsak tretji pripadnik generacije, ki je sedaj stara 20 let.

Nemelanomski kožni rak je običajno videti kot rana ali krasta, ki se pojavi brez poškodbe. Takšna sprememba vztrajno raste in je iz meseca v mesec večja. Praviloma ne boli. Večinoma se pojavi na glavi ali trupu, lahko tudi na okončinah. Pogosteje se pojavi na mestih, ki so izpostavljeni soncu.

Za zdravljenje kožnega raka imamo na voljo več različnih metod. Največkrat se odločimo za operacijo, včasih tudi za obsevanje ali druge metode. V določenih primerih pridejo v poštev zdravila, ki se vpletajo v pot nastajanja ali širjenja raka. Zdravljenje kar najbolj prilagodimo bolniku in boleznini, zato je prav, da se dermatolog in bolnik temeljito pogovorita o različnih možnostih zdravljenja.

Skupna lastnost vseh vrst kožnega raka je njihova dobra ozdravljivost, če so odkriti zgodaj. Z zaščito pred soncem lahko verjetnost pojava kožnega raka zelo zmanjšamo, ne moremo pa ga v celoti preprečiti. Zato je odločilnega pomena, da svojo kožo redno pregledujemo sami in se posvetujemo z osebnim zdravnikom ali dermatologom, če na koži opazimo sumljivo spremembo.

Vesna Tlaker Žunter, dr. med.
Dermatovenerološka klinika, UKC Ljubljana

5. IZBOR ZA KRALJICO SUHE ROBE

6. septembra 2015 (na dan Ribniškega semnja)
ob 15. uri pred Rokodelskim centrom Ribnica

K tekmovanju vabimo vse ženske s stalnim bivališčem v suhorobarskem območju (občine Kočevje, Sodražica, Loški Potok, Bloke, Velike Lašče in Dobropolje).

Vse dodatne informacije dobite po telefonu 8361 104 ali na elektronski naslov info@rokodelskicenter-ribnica.si.

Prijave sprejemamo do 20. avgusta.

Lepo vabljeni k sodelovanju!

KOLIŠČARSKI DAN

V soboto, 22. avgusta 2015, od 10.00 do 18.00 v Dragi pri Igu
(v primeru dežja, 23. avgusta 2015)

Koliščarski dan = zabava za vso družino

predstava Koliščarji z Velikega jezera
predavanje delavnice
likovna kolonija
druge aktivnosti

Ne zamudite!

www.vdez.elikoliscarjev.si

ZZ

Goran Petrović dr. dent. med.
zasebna zobozdravstvena ordinacija

20 let

Za sproščen nasmeh skrbimo že 20 let.

- preventivni pregledi in posveti
- konzervativa
- protetika
- certifikat za vgraditev bredent SKY implantatov
- nevidni ortodontski aparati INVISALIGN
- rtg digitalno slikanje zob

BRENT IMPLANTANT
480,00 €

bredent medical | invisalign®

Goran Petrović dr. dent. med., Adamičeva 30, 1290 Grosuplje, tel.: +386 1 787 34 13, gsm: +386 41 723 731

*Minile so trpljenja ure,
končana je življenja pot,
me vzela v večni dom nebesa,
je moj usmiljeni Gospod.
Vam, ki na zemlji ste ostali,
pošiljam od Boga miru,
posebni blagoslov, pozdrave,
dokler ne vidimo se tu.*

ZAHVALA

ob smrti našega dragega moža, očija, dedija in pradedija

Franca ZAKRAJŠKA

(1919—2015)
z Male Slevice

Prisrčna hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za poslana in izrečena sožalja, za darovane sv. maše, cvetje in sveče. Hvala vsem, da ste si vzeli čas in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti in s tem še posebej počastili njegov spomin.

Za dolgoletno duhovno oskrbo na domu in lepo opravljen pogrebni obred se iskreno zahvaljujemo velikolaškemu župniku Vladimirju Jaksetiču. Za večletno zdravstveno in negovalno pomoč naj gre posebna zahvala našima zdravnicama dr. Milenki Starc Vidrih in dr. Darji Modic Likar, patronažnima sestrama Martini Bavdek Nedeljkovič in Marjanci Vesel, oskrbovalkama na domu Minki Zadnik in Tanji Žagar. Hvala predstavniku čebelarskega društva za poslovilne besede, pevcem za ubrano petje in pogrebnemu zavodu Zakrajšek za vso organizacijo pogreba. Hvala sosedom in sorodnikom, s katerimi smo se skupaj tudi v dneh po slovesu v molitvah spominjali pokojnega.

Žalujemo vsi njegovi

*Zapel je zvon,
tebi v slovo ...
Poln bolečin,
ostaja spomin,
ostaja praznina,
molk in tišina ...*

ZAHVALA

V 57. letu starosti se je od nas za vedno poslovil

Alojzij BAVDEK - Slavko

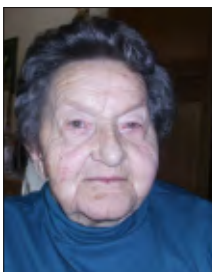
z Ulake

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem, zdravstvenemu osebju ZD Velike Lašče, ki ste nam v težkih trenutkih kakor koli pomagali, stali ob strani, izrekli sožalje, podarili sveče in darovali za svete maše.

Hvala gospodu župniku Vladimirju Jaksetiču za lepo opravljen obred, Veroniki Virant in Dušanu Hočvarju za ganljive besede slovesa. Posebna zahvala članom OZVVS, da ste si vzeli čas in ga častno pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujemo vsi njegovi

*Toplo sonce je sijalo,
a še niže se sklonilo,
ni ji mar za zimski cvet.
Le ogrevaj, sonce zlato,
cvetje, ki še v popju spi,
a neke noči pa za vedno oveni.*

ZAHVALA

V 88. letu se je tiho poslovila od nas draga mama in stara mama

Albina STARC

iz Stop
(1927—2015)

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem za izrečena sožalja in tolažilne besede, cvetje, sveče in da ste jo pospremili na zadnji poti.

Iskrena zahvala dr. Starčevi in vsemu medicinskemu osebju ZP Velike Lašče in osebju v domu DVZ Prizma Ponikve. Zahvala gospodu župniku Vladu Jaksetiču, Marku Zakrajšku ter pevcem za lepo opravljen obred.

Žalujemo vsi njeni

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le delo tvojih rok ostaja.
Utihnil je tvoj glas,
bolečina in samota sta pri nas.*

ZAHVALA

V 74. letu nas je nepričakovano zapustil moj dragi mož, naš ata, stari ata

Julij Ivan ŠKULJ,

rojen na Strmecu, stanujoč v Sp.Gameljnah

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem za izrečena sožalja, sveče in cvetje.

Hvala g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala tudi g. Marku Zakrajšku za ves trud okoli organizacije pogreba.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujemo vsi njegovi

 OKREPČEVALNICA ROZIKA PIZZERIA
OKREPČEVALNICA - PIZZERIA ROZIKA
TURJAK 17, 1311 TURJAK
01/7881 680

MALICE - KOSILA - PIZZE - JEDI PO NAROČILU

Zberi 10 žigov "ROZIKE" (MALICA) - dobiš malico gratis.
Zberi 10 žigov "ROZIKE" (PIZZA) - dobiš veliko ali pizzo Klasiko gratis.

 OTROŠKO IGRALIŠČE
v podaljšku letnega vrta

PVC in ALU OKNA ter VRATA
iz visokokakovostnih materialov

Vročé poletne cene!

041 402 780 • priba@amis.net
www.priba-okna.si

Razstavní salon:
Javorškova ul. 3, 1315 Velike Lašče,
delavni čas: ponedeljek do petka, od 8h do 17h,
sobota po dogovoru

Adaptacije stanovanj, hiš in poslovnih prostorov.
Prenove kopalnic.

 OKNA PRIBA

PRIBA

PRIBA OKNA d.o.o., tel: 01 510 55 30, fax: 01 510 55 31
Barbara, gsm: 041 449 334, Primož, gsm: 041 402 780

Z vami že 27 let

KLANČAR

Neodvisni servis vozil Renault in Dacia

Ugodne kvalitetne rešitve za vaš Renault nadomestni deli
avtoplašči, premonaža, shranjevanje
ličarsko-kleparska dela (pogodbenik zavarovalnice Triglav)
polnjenje in popravila klimatskih naprav

Grozniškova 11, 1000 Ljubljana
Tel: 01/42 72 001
Gsm: 041 710 151
Email: info@klancar.si www.klancar.si

 NOVO v Avtohiši Zalar
Ugoden najem kombija!

 RENT ME
Novi Opel VIVARO

01 7881 999 031 331 919 avtohis.zalar@siol.net www.avtohis-zalar.si

V Avtohiši Zalar širimo našo ponudbo. Poleg prodaje novih vozil Opel, prodaje rabljenih vozil, servisa, vulkaniziranja, zavarovanja vozil, vam tokrat nudimo v ugoden najem kombi za prevoz oseb Novi Opel VIVARO leto izdelave 2015.

Novi Opel VIVARO 8+1!
V Avtohiši Zalar si ga lahko ugodno izposodite. Odlikuje ga dizajnerska oblika, zmogljiv dizelski motor BI Turbo in bogata opcijska oprema. Za vaše dobro počutje vsebuje Opel Vivaro naslednja oprema: klimatska naprava, električna stekla, daljinsko centralno zaklepanje, posebej daljinsko zaklepanje zadnjih vrat, dvizna zadnja vrata, drsna vrata na obeh straneh, satelitska navigacija slovensko, kamera za vzratno vožnjo, velik prtljažni prostor, devet sedežev, slovenska vinjeta...

V kolikor potrebujete takšno vozilo, nas kontaktirajte na elektronsko pošto: avtohis.zalar@siol.net, ali pa pokličite na 031 331 919 in pripravili vam bomo ponudbo, ki jo boste zagotovo sprejeli in se z Vivarom odpelali dogodivščinam naproti.

STEKLARSTVO

PETER HREN, S.P.
GRADEŽ 14, 1311 TURJAK
GSM: 031/356 668
TEL:01/7881 366

- Brušenje stekla
- Fazetiranje stekla in ogledal
- Peskanje stekla
- Izdelava izolacijskega termopan stekla
- Kaljeno steklo
- Tuš kabine (po meri, s tesnili)
- Ogledala
- Izdelava taljenega stekla z vzorci (fusing tehnika)
- Montaža vsega navedenega

KOLEDAR PRIREDITEV

PETEK, 17. JULIJA, ob 17. uri

Letno gledališče Lojzov teater, Krvava Peč

KOMEDIJA "Pridi gola na večerjo"

(KUD Škofljica)

NEDELJA, 19. JULIJA

Trubarjeva domačija, Rašica

KOMARJEV DAN

(J.A.Z. in družbenik, k.d.,

Zavod za razvijanje ustvarjalnosti in

Javni zavod Trubarjevi kraji)

NEDELJA, 2. AVGUSTA, ob 8. uri

Pred župnijsko cerkvijo v Robu

DAN GOSPODINJ

(Društvo podeželskih žena Velike Lašče)

POLETJE NA GRADU TURJAK

Poletne nedelje

od 16. AVGUSTA do 27. SEPTEMBRA

(program na strani 31)

PETEK, 28. AVGUSTA ob 20.30

Grad Turjak

FLANDER RECORD QUARTET:

Circa 1600: Različnost ob prelomu stoletja

(koncert v okviru festivala Seviqč Brežice,

Zavod Ars Ramovš)

SOBOTA, 29. AVGUSTA, ob 14. uri

Mohorje pri nekdanji podružnični šoli

PRIREDITEV OB 40-LETNICI

EVROPSKE PEŠPOTI E6 V SLOVENIJI

(Komisija za evropske pešpote in

Občina Velike Lašče)

SOBOTA, 5. SEPTEMBRA

Krvava Peč

4. TRADICIONALNI POHOD PO

VETERANSKI POTI V MAČKOVEC

(OZVVS Velike Lašče)

SOBOTA, 5. SEPTEMBRA

Športni center Turjak

MEDOBCINSKO REKREATIVNO

PRVENSTVO V BALINANJU

(ŠD Turjak)

NEDELJA, 13. SEPTEMBRA, ob 15. uri

Logarji-Zgonče

KOLESARSKI VZPON NA SV. PRIMOŽ

(TVD Partizan Velike Lašče)

Organizatorji si pridržujejo pravico do morebitnih sprememb.